

Florin Radu: Reflecții Marxiste

Capitolul 1: Marxismul și Protecția Mediului

Umanitatea a avut dintotdeauna un anumit impact distructiv asupra mediului. O anumită tendință de a extermina alte specii a fost dintotdeauna proprie dezvoltării umane. Nu doresc să neg impactul distructiv pe care l-au avut asupra unor alte specii comunități umane de tip pre-capitalist. Știm că anumite ecociduri au fost produse de populații aflate la nivel de trecere de la comunismul primitiv la sclavagism, cum ar fi maorii din Noua Zeelandă. Maorii de acum un mileniu sunt răspunzatori de exterminarea uriașelor păsări moa, cele mai înalte păsări care au trăit vreodata pe Pământ, ce atingeau înălțimea unui elefant african și cântăreau peste 200 de kilograme. Indirect, ei au fost răspunzatori și de exterminarea acvilei

lui Haast, cea mai mare și mai puternică acvilă care a trăit vreodată- acvilele vânau păsări moa și dispărând păsările moa au dispărut și ele. Pe de altă parte unele ecociduri atribuite populațiilor primitive sunt vădit exagerate- s-a atribuit strămoșilor aborigenilor australieni exterminarea megafaunei australiene, o colecție fascinantă de creaturi- vombați mari cât rinocerii, canguri înalți de doi metri, șopârle carnivore de două ori mai mari decât varanii de Komodo, marsupiale carnivore care ucideau cu incisivii-, dar dovezile paleontologice indică faptul că aborigenii australieni au coexistat cu această megafaună pentru mai mult de 10 000 de ani, deci e improbabil ca ei să o fi exterminat¹. Nu încapă îndoială că aborigenii vânau animale aparținând acestei megafaune dar impactul modului lor primitiv de subsistență asupra acestor specii e puțin probabil să fi fost atât de intens încât să ducă la dispariția lor. Cel mai probabil schimbarea climei la sfârșitul Erei Glaciare a fost cea care a condamnat la dispariție megafauna australiană, așa cum ea a condamnat și megafauna din America de Nord sau pe cea din Europa. Co-adaptarea vânătorilor primitivi și a speciilor sălbatice este evidențiată foarte bine de Niles Eldredge cu referire la amerindieni și bizoni: „Amerindienii, descendenți ai primelor migrații umane în Lumea Nouă, atinseseră un echilibru cu uriașele turme de bizoni, echilibru rapid dat peste cap de sosirea europenilor cu arme de foc”². La venirea europenilor în America de Nord existau zeci de milioane de exemplare de bizon de câmpie și milioane de bizon de pădure, însă caracterul prădalnic al capitalismului modern a adus ambele subspecii în pragul extincției totale în nu mai puțin de câteva decenii.

Nu trebuie exagerat caracterul ecocidar al populațiilor primitive dar nu trebuie nici negat. Comuniștilor marxisti nu le este proprie idealizarea omului aflat la nivelul comunismului primitiv. Mai precis, îi evidențiem superioritatea în anumite privințe față de omul societății împărțite în clase, apreciem trăsăturile pozitive ale societății primitive în comparație cu multe din trăsăturile societăților antagoniste, dar nu ne extaziem în fața acestui tip de societate. Suntem obiectivi și recunoaștem că societatea primitivă a avut **atât** avantaje față de societățile împărțite în clase (echitatea socială, absența exploatării, egalitatea între sexe) cât și trăsături mai puțin avantajoase, cum ar fi nivelul foarte scăzut de dezvoltare a forțelor de producție, punct asupra căruia vom mai insista, căruia îi corespundeau un orizont foarte îngust al lumii, un nivel foarte redus al cunoașterii pozitive. Vorbind de acest orizont foarte îngust, Engels spunea: *„Tot ce era în afara tribului era în afara legii. Acolo unde nu exista un tratat de pace formal triburile se războiau între ele și războiul era dus cu cruzimea care deosebește pe om de celelalte animale și care abia mai târziu a fost atenuată datorită interesului material. Orânduirea gentilică în epoca ei de înflorire, așa cum am găsit-o în America, presupunea o producție extrem de slab dezvoltată, deci o populație foarte rară, împrăștiată pe o mare întindere; ea presupunea, așadar, o supunere aproape totală a omului față de natura înconjurătoare și străină, care i se contrapunea lui, fapt care se oglindește în naivele lui reprezentări religioase. Tribul rămânea pentru om hotarul atât în raport cu cei străini de trib cât și în raport cu sine însuși; tribul, ginta și instituțiile sale erau sacre și inviolabile, ele constituiau o putere superioară dată de natură, căreia individul îi rămânea absolut supus în modul de a simți, gândi și acționa.”*³

Principalul e însă că, și dacă s-ar demonstra că impactul populațiilor primitive asupra megafaunei a fost mai mare decât în realitate, și dacă s-ar demonstra că nu doar dispariția megafaunei din Noua Zeelandă a fost provocată de om ci și a celorlalte megafaune, acest impact **tot** nu se compară cu cel al capitalismului modern! Nici pe departe! Omul primitiv a exterminat doar un număr relativ mic de animale mari, omul capitalist a exterminat specii de **toate** dimensiunile. Omul primitiv a reușit în cel mai „bun” caz să extermine specii de animale care se înmulțeau lent și existau în număr mic, omul capitalist a exterminat chiar și specii din cele mai abundente, vezi porumbelul călător nord-american, care număra miliarde de exemplare în 1813 iar un secol mai târziu a ajuns la zero exemplare. Omul primitiv nu putea nici să viseze la despăduriri în ritmul celor din capitalism, care deja îl făceau pe Marx să vorbească în secolul 19 de o „*distrugere a pădurilor atât de masivă că tot ce e făcut pentru protejare și reîmpădurire pare de proporții infimizezabile*” (și asta și din cauză că „*Timpul de producție îndelungat, care nu cuprinde decât un timp de muncă relativ redus, și, deci, lungimea perioadelor sale de rotație face ca silvicultura să fie o ramură de activitate improprie pentru exploatarea particulară și, deci, pentru exploatarea capitalistă care este, prin esența sa, exploatare privată, chiar dacă în locul capitalistului individual apare capitalistul asociat*”⁴). Iar situația a continuat să ia amploare. În prezent o suprafață de teren echivalentă cu a Angliei și Țării Galilor este despădurită în fiecare an! În numai 40 de ani s-a despădurit o suprafață de nu mai puțin de 1 miliard de hectare, mare cât întreaga Europă, și dacă se continuă în acest ritm toate pădurile umede ale lumii vor dispărea în numai 100 de ani⁵. Omul capitalist și-a întins distrugerile până în oceane, încălzirea globală produsă de marile companii ajungând să pună în pericol grav recifele de corali. Problema cu recifele este că ele sunt principalul punct de susținere a biodiversității în oceanele tropicale, deci dacă se duc recifele se duc și foarte multe specii, specii care nu doar ne incântă privirile dar de care depind direct numeroase comunități de pescari. „*Recifele- sau, mai degraba, vietățile de la baza lor-, arata Elizabeth Kolbert, au dezvoltat un sistem incredibil de eficient prin care substanțele nutritive sunt transferate de la o clasă de organisme la alta, ca într-un bazar uriaș. Coralii sunt actorii principali ai acestui complex sistem de schimb, ei constituind, totodată, și platforma care face posibil comerțul. Fără ei, mările tropicale nu ar fi decât un deșert cu apă.*”⁶

Impactul asupra comunităților de pescari? Unul foarte puternic, având în vedere că nu mai puțin de 400 de milioane de oameni, mai ales în Africa și Asia de Sud-Est, depind de pește și alte produse ale mării pentru jumătate din necesarul de proteine și minerale iar 1,5 miliarde în toată lumea depind de astfel de hrană pentru cel puțin o cincime din acest necesar de proteine. Rashid Sumaila, de la Universitatea British Columbia, estimează că până în 2055 cantitatea de pește prins la tropice ar putea scădea cu 40% datorită încălzirii globale, acidizării oceanelor, morții recifelor de corali, la care se adaugă pescuitul în exces practicat de capitalism, pescuit în exces care face să dispară anual 10 milioane de tone de pește din ocean, cantitate cu care s-ar putea hrăni cel puțin 20 de milioane de victime ale malnutriției⁷.

Acesta este un caz în care efectele distrugerii mediului se întorc ca un bumerang împotriva noastră ⁸. Un altul este inundarea unor regiuni întregi populate de oameni ca urmare a încălzirii globale. Milioane de oameni, dacă nu sute de milioane de oameni, sunt amenințați cu pieirea iar migrația celor rămași în viață în zone de interior (până la 200 de milioane numai până în 2050, și unii se mai plâng că actuala criză a migrației siriene e rea!) va pune presiune pe resursele din aceste zone, putând duce la foamete, războaie civile, măceluri etnice, rasiale și religioase. Un scenariu într-adevăr apocaliptic. Zonele cel mai greu lovite vor fi cele joase de coastă, cum ar fi Bangladeshul, teritoriul căruia este preconizat să dispară **în totalitate** în cazul în care încălzirea globală ar topi toată gheața de la poli, scenariu probabil în caz că emisiile de dioxid de carbon în atmosferă ar crește cu încă 5 trilioane de tone. În America de Sud aceeași soartă ar avea-o cea mai mare parte a Paraguayului; tot sub apă ar dispărea și Buenos Aires. În Europa ar dispărea acoperite de ape Londra și Veneția iar în Nordul Africii, megaorașele Alexandria și Cairo. În Australia ar dispărea un teritoriu locuit de 80% din populație în momentul actual ⁹. Până să ajungem acolo, ceva mai aproape de noi, în 2100, ar putea dispărea sub ape Maldivele, țara cea mai joasă a lumii în raport cu nivelul mării ¹⁰. Nu numai că suprafața uscatului se va restrânge dar și condițiile pentru practicarea agriculturii în ariile rămase se vor înrăutăți datorită extinderii deșertului, extindere care în prezent afectează deosebit de grav zona Sahel din Africa- conflictul din Darfur, Sudan, este, după Tim Flannery, provocat tocmai de această extindere a deșertului, care a adus pe crescătorii de animale în conflict cu populațiile de agricultori ¹¹. Unele studii estimează **triplarea** numărului oamenilor care vor suferi de foame, și este vorba de estimări din cele mai conservatoare.

Unii își închipuie că a fi împotriva dezvoltării de tip capitalist-corporatist pe motiv că ea distruge mediul înseamnă să fii dușmanul oricărei dezvoltări. Asta este paradigma pe care ne-o impun unii scribi corporatiști- cei care vor dezvoltare versus „voința de subdezvoltare” (cum zice la noi Traian Ungureanu)-, și unii naivi ajung să o creadă. Dar aceasta nu e deloc adevărat. Într-adevăr, există așa-numiții „anarho-primitiviști” care sunt împotriva oricărei dezvoltări de tip industrial și susțin în mod deschis întoarcerea la Comuna Primitivă. Dar marxiștii nu pot îmbrățișa acest punct de vedere pentru că ei înțeleg că acest comunism de tip primitiv nu poate fi în nici un caz un răspuns la problemele ridicate de sistemul actual, deoarece:

- a) Comunismul primitiv se bazează, cum am spus deja, pe un nivel extrem de scăzut de dezvoltare a forțelor de producție. Întoarcerea la comunismul primitiv ar presupune o enormă distrugere de forțe de producție și asta nu ar putea decât să afecteze negativ populația Terrei, mai ales pe cei care deja se zbat într-o sărăcie cumplită. Pur și simplu un comunism de tip primitiv **nu ar putea să hrănească** populația actuală a planetei și ar urma, în cazul întoarcerii la el, cea mai cumplită foamete din toată Istoria. Nu milioane, nu zeci de milioane de oameni ci sute de milioane, ba chiar miliarde de oameni ar muri fără doar și poate de foame.

- b) Comunismul primitiv nu doar că ar reduce drastic populația actuală a planetei dar ar și **inrăutăți** calitatea vieții pentru cei rămași în viață, întrucât o astfel de societate pre-industrială și pre-agricolă nu ar putea, evident, să asigure, de pildă, fie și bruma de asistență medicală care exista azi pentru mulți din cei mai săraci oameni, și nu ar putea să o asigure nu numai pentru că s-ar termina medicamentele rămase ci mai ales pentru că nu ar putea să producă altele în loc, pentru că i-ar lipsi capacitatea tehnico-materială de a produce altele.
- c) Comunismul primitiv ar însemna fatalmente, prin pierderea capacităților de producție actuale și neînlocuirea lor nici măcar prin capacități de producție la nivelul Antichității, și întoarcerea la o societate **pre-literată**, nu doar pre-industrială și pre-agricolă ci și pre-literată. Or ce ar însemna asta în fapt? Poate nu mult, ar putea să zică unii care nu dau doi bani pe cultură, dar ar însemna în mod sigur un proces cumplit de **pierdere a memoriei** omenirii. Nici un om de bună credință nu ar putea să fie de acord cu așa ceva. Nici un om de bună credință nu ar putea să fie de acord cu uitarea, cu pierderea prin uitare a marilor titani ai Omenirii, a celor care au luptat, au suferit și chiar au murit pentru ca Omenirea să meargă înainte, a unora ca Giordano Bruno, Galilei, Darwin, Marx, Lenin, sau celor care prin condeiul lor au dat viață unor personaje memorabile, marilor poeți și scriitori ca Shakespeare, Dickens, Tolstoi, Eminescu. Omul, și mă refer la omul civilizată (nici un fel de intenție de a lua în derâdere societățile primitive dar avantajele civilizației trebuie evidențiate) se deosebește de animale, între altele, tocmai prin capacitatea sa de a se conecta cu generațiile trecute prin procesul de memorizare istorică, de memorizare care depășește granițele unei singure vieți. Este un dar pe care-l au și populațiile primitive dar, fiind lipsite de scris, acesta se manifestă le ele în măsură mult mai redusă. Prin natura sa creația orală nu poate consemna evenimentele trecute cu aceeași acuratețe iar prin trecerea de la un povestitor la altul se adăugau în permanență înflorituri, exagerări care fac să se altereze valoarea memorării. Singur omul civilizată a reușit să își creeze o memorie istorică de o înaltă eficiență, singur el a reușit să își pună la punct, prin scris și mai ales tipar (internetul vine mult după) un mod eficient de conectare cu generațiile trecute, și nu doar cu generațiile trecute ci și cu comunități umane din alte colțuri ale lumii. Cartea, tiparul, ziarul, revista, în ultima vreme și în forma electronică, sunt cele mai bune modalități pe care specia noastră le-a creat vreodată pentru a cunoaște nu numai lumea ci și pentru a se cunoaște pe ea însăși. Și ele sunt sinonime cu o societate non-primitivă. Cine renunță la civilizația post-primitivă renunță și la posibilitatea de a se conecta cu marii noștri înaintași.
- d) Întoarcerea la Comuna Primitivă ar putea fi de fapt anticamera extincției. Fie că s-ar produce în urma unui război nuclear sau în urma agravării distrugerii mediului, sau în urma impactului unui asteroid, sau fie chiar și voluntar, cum predică anarho-primitivii, această întoarcere ar putea fi doar primul pas către dispariția noastră. Este tentant să crezi că drumul de la primele unelte, în zorii Comunei Primitive, la

civilizație și de acolo la situația noastră actuală, ar fi fost prestabilit. Este tentant să crezi că din momentul ce am devenit o specie tehnologică, o specie capabilă să transformăm mediul activ în interesul nostru, ne-am fi asigurat cumva împotriva extincției. Dar acest lucru nu e deloc sigur. În mod clar, capacitatea unei societăți primitive de a înfrunța schimbările bruște de mediu este mult mai mică decât a noastră. Dacă și acum, când suntem atât de avansați, ne temem că o coliziune (de altfel destul de improbabilă în viitorul apropiat) cu un asteroid ar putea să pună capăt existenței noastre, atunci nu cumva cu atât mai mult ar putea un astfel de impact să distrugă o populație umană aflată la nivelul Comunei Primitive, sau chiar o specie întreagă aflată la acest nivel? Dacă o epidemie precum cea de ciuma din Europa secolului 14 a putut să ucidă atâtea milioane de oameni atunci cu cât mai devastatoare ar fi fost o epidemie de asemenea proporții în Paleolitic, de exemplu, când populația umană era foarte mică și, deci, și mai vulnerabilă la asemenea dezastre?

- e) Poate tehnologia noastră modernă nu este numai potrivnică celorlalte specii ci le poate fi și folositoare? Da, în **mâini** nepotrivite, în mâini mânate de lăcomie, ea este cu siguranță catastrofal de potrivnică. Dar dacă mâinile ar fi altele, nu ar putea această tehnologie modernă, sau una și mai modernă decât cea de acum, lucra pentru binele celorlalte specii? Să presupunem că am detecta din timp un asteroid care se îndreaptă spre Terra. Acesta nu ar fi o amenințare numai pentru specia noastră ci și pentru majoritatea celorlalte specii. Dar dacă am avea (și cu siguranță vom putea avea, dacă nu ne autodistrugem sau nu revenim la Comuna Primitivă) o tehnologie capabilă să devieze acel asteroid nu am **salva** noi atâtea și atâtea specii de la o moarte sigură? Deci nu tehnologia în sine este problema. Tehnologia poate să ucidă dar poate și să salveze. Pe o planetă cu o specie cu tehnologie avansată pot să dispară specii dar pe una fără o specie cu o astfel de tehnologie avansată nu ar putea exista niciun mijloc de a salva specii de la o catastrofă planetară. Și ar putea exista impacturi încă și mai rele decât cele cu un asteroid, care să distrugă **toată** viața, nu doar anumite specii, cum ar fi impactul cu o stea neutronică. Cum salvezi miracolul vieții dacă abandonezi tehnologia? Sau dacă te autoelimini prin abținere de la reproducere, cum recomandă cei de la Mișcarea Pentru Extincție Voluntară? Dar o tehnologie suficient de avansată ar putea până la urmă să devieze și steaua neutronică. Nu tehnologia în sine e problema ci modul de **folosire** al acestei tehnologii. Bine, uriașa forță creatoare a Evoluției ar putea, în timp, să creeze o nouă specie sentientă și tehnologică pe planeta noastră, care să fie mai puțin înclinată spre gânduri autodistructive, dar până se petrece asta (n-avem de unde să știm când va fi, serialul de succes „Viitorul se dezlănțuie” estimează că vor trece 200 de milioane de ani până la apariția unor calmari tereștri inteligenți care să poată conduce spre ființe sentiente), catastrofe în stare să distrugă miracolul vieții se pot produce chiar de mai multe ori.

Nu suntem deci, și nu vom fi niciodată, dușmanii dezvoltării înseși, a dezvoltării luate în sine. Ceea ce dorim noi marxștii a fost, de la apariția marxismului și până când termenul a intrat în mainstream, un singur lucru: dezvoltare sustenabilă.

Ce înseamnă dezvoltare sustenabilă?

Înseamnă dezvoltare care nu distruge fără măsură, înseamnă dezvoltare care, de exemplu, taie copaci cu măsură și numai în asemenea măsură în care îngăduie Naturii să se refacă, îngăduie refacerea a ce s-a tăiat. Înseamnă dezvoltare care nu pune în pericol, prin efectele sale secundare negative, însuși viitorul Omenirii.

Se pot reconcilia cele două idealuri, cel al dezvoltării și cel al sustenabilității, pentru Planetă și pentru Omenire?

Ele se pot reconcilia cu adevărat **numai** într-un model de dezvoltare de tip socialist, care respinge principiul primatului profitabilității.

Primatul profitabilității ce înseamnă? Înseamnă că mai important este profitul **meu**, al stăpânului de întreprindere, decât orice, adică inclusiv decât interesele colectivității care reclamă salvarea Planetei. Acest profit al meu poate să intre în conflict cu interesele colective, și el intră de cele mai multe ori în conflict cu aceste interese colective.

Ce reclamă interesele colective în ziua de azi mai mult decât orice? Reclamă mai ales trecerea la tehnologii nepoluante, fie că este vorba de automobile electrice, de panouri solare, de centrale eoliene. Care este răspunsul capitalului, mai ales al marelui capital față de această revendicare mai mult decât legitimă, sfânt de legitimă, a Omenirii? Tergiversare criminală sau chiar negare fățișă și categorică. Voi susține aici punctul de vedere după care capitalismul, care ne-a adus unde ne-a adus, e incapabil să ne scoată de aici, e incapabil să oprească dezastrul prin investiții rapide în tehnologii noi, printr-o protecție reală a Naturii.

Nu încapă îndoială că o oarecare scădere a ritmului poluării se poate constata deja. IEA (Agenția Internațională a Energiei) anunță că anul 2016 a fost al treilea an consecutiv în care emisiile antropogenice de CO₂ s-au plafonat, la circa 32,1 gigatone. Poluarea anuală se pare că am reușit să o stabilizăm. Dar este asta oare suficient? Se pare că nu. Este o scădere a creșterii dar nu este o scădere suficientă. Știm că planeta se va încălzi cu 1,1 grade în acest secol indiferent de ce am face noi, ca rezultat a ce am făcut **până** acum. Dar și dacă nu am face nimic să reducem emisiile încălzirea ar fi de 3 grade, deci încă mai depinde de noi să reducem încălzirea cu aproximativ 2 grade. Ei bine, dacă am continua în ritmul actual, și cu emisiile stabilizate, încălzirea ar fi de 2 grade nu până la sfârșitul secolului ci chiar înainte de **jumătatea** acestui secol¹². Progresăm, e drept, dar nu progresăm nici pe departe suficient de repede. În China s-au acordat cu 85% mai puține permise de construcție pentru termocentrale noi decât în 2015, în timp ce cererea totală pentru cărbuni a scăzut cu 1%, dar este oare asta mai mult decât o frecție la picior de

lemn? Nu, nu încape discuție că **mult mai mult** decât o plafonare trebuie făcut. Emisiile trebuie să scada, și nu oricum ci **repede**, asta e singura soluție. Investițiile în energii verzi trebuie să se ridice la cel puțin 3,5 trilioane de dolari anual, aproape dublu fata de nivelul actual de 1,8 trilioane dolari anual ¹³.

Și tocmai acum, într-un moment atât de delicat ca acum, într-un moment cand urgența e atât de mare, Trump. Tocmai acum, când trebuie acționat mai urgent ca niciodată, sistemul capitalist mondial ne servește, în loc de soluție, un monstru care chiar și după standardele monstruoase ale monstrului capitalist e mai monstruos ca oricine de la Hitler încoace. Acest George Bush pe steroizi combinat cu un Buchanan exaltat, care întruchipează deopotrivă cele mai rele aspecte ale neoconservatorismului și cele mai rele aspecte ale paleoconservatorismului fascizant, legat prin mii de fire de alter-dreapta și KKK și care ne-a adus în punctul în care cu o simpla apăsare pe butonul nuclear poate reduce crimele lui Hitler la niste năzbâtii ale unui copil de grădiniță prin comparație, nu putea să nu muște rău de tot și din mediu. De la împușcarea fără justificare a lupilor până la retragerea din acordul climatic de la Paris, Trump s-a impus drept cel mai ecodidar lider al lumii, lăsând în umbră chiar și pe trădătorii chinezi ai socialismului, care, confrunțați cu un distrugător mai mare ca ei, încep chiar să pozeze, fariseic, în prieteni ai mediului.

E important de văzut și ce se întâmplă în sectorul transporturilor, care generează aproximativ **o treime** din emisiile globale de CO2.

Daca e să ne referim la automobilele electrice, deocamdată doar Volvo a anunțat că va trece, în timp scurt (și anume în 2019) exclusiv pe producție de mașini electrice. Audi, un producător de mașini de lux, foarte poluante, a anunțat că va produce cinci modele total electrice în următorii ani, dar deocamdată s-a remarcat prin anularea modelului R 8 e-tron după ce a realizat mai puțin de 100 de bucăți ¹⁴. În Statele Unite trumpiste există o situație mai rea decât în Europa și în China, unde producția de mașini electrice măcar beneficiază de subvenții, reduceri de taxe și alte avantaje în timp ce, de formă, producția de mașini convenționale riscă penalități. Înregistrările de mașini electrice în Statele Unite au scăzut în 2015 în timp ce cota de piață a vehiculelor exclusiv electrice a scăzut la numai 0,37% în 2016 ¹⁵. În țările europene lucrurile stau ceva mai bine dar nu cu mult mai bine. În Norvegia aproape o treime din mașinile noi vândute în 2016 sunt electrice, dar acesta pare un caz singular. Olanda și Suedia urmează la mare distanță, cu 6,4% mașini electrice respectiv 3,4%. În Marea Britanie doar 4,4% din noile mașini vândute în mai 2016 au fost electrice sau hibride. Germania a avut un plan ambițios de a vedea 1 milion de mașini electrice circulând pe drumuri în 2020, dar Angela Merkel a anunțat recent că această țintă nu va fi îndeplinită ¹⁶.

Un studiu al Bloomberg New Energy Finance sugerează că la nivel global ne vom mișca lent și abia 35% din mașinile ușoare noi vândute în 2040 vor fi electrice sau hibride. Dar estimările reprezentanților industriei petroliere sunt și mai pesimiste. OPEC prezice că numai 6% din mașinile care vor circula în lume în 2040 vor fi propulsate de altceva decât

benzină sau diesel în timp ce ExxonMobil previzionează că mai puțin de 10% din vânzările de mașini noi în același an vor fi de mașini electrice¹⁷.

Nu avem deci vești foarte bune de pe frontul mașinilor electrice. Chiar și 35% mașini electrice noi în 2040 este puțin

Când profitul este rege, securitatea și chiar supraviețuirea Omenirii sunt amenințate. Și chiar acum, când se apropie cu pași repezi ceasul al 12-lea, cinismul apărătorilor lui este inimaginabil, ca atunci când ditamai consilierul guvernamental australian (numele Brian Fisher va rămâne în analele mondiale ale rușinii alături de Hitler, Trump și alții ca ei) declara public că ar fi „mai eficientă” **evacuarea** locuitorilor statelor mici din Pacific amenințați cu inundarea de creșterea nivelului oceanelor datorită încălzirii globale decât reducerea emisiilor de dioxid de carbon de către industria australiană¹⁸. Capitalismul mondial este pregătit să sacrifice milioane și chiar miliarde de oameni pe altarul profiturilor sale și o va face fără să clipească. Ne va sacrifica fără să clipească, de asta să fim siguri.

Nu trebuie să credem că sistemul capitalist ar fi din capul locului împotriva tehnologiilor nepoluante. Am văzut până acum că există și cazuri fericite, când el pare să investească bucurios în aceste tehnologii. Dar capitalismul nu este din capul locului **nici pentru** tehnologii nepoluante, și tocmai aici e buba. Capitalismul este întodeauna, mereu și oriunde, numai pentru ce îi asigură profiturile cele mai mari. „*Toata lumea- scrie Stalin în „Problemele Economice ale Socialismului în URSS”-, cunoaște faptele din istoria și practica capitalismului care demonstrează dezvoltarea furtunoasă a tehnicii sub capitalism, când capitaliștii apar ca stegari ai tehnicii înaintate, ca revoluționari în domeniul dezvoltării tehnicii producției. Dar se cunosc, de asemenea, și fapte de altă natură, care demonstrează sistarea dezvoltării tehnicii sub capitalism, când capitaliștii apar ca reacționari în domeniul dezvoltării tehnicii noi și nu arareori trec la munca manuală. Prin ce se explică această contradicție flagrantă? Ea nu poate fi explicată decât prin legea economică fundamentală a capitalismului contemporan, adică prin nevoia de a căpăta profituri maximale. Capitalismul este pentru tehnica nouă atunci când ea îi promite profiturile cele mai mari. Capitalismul este împotriva tehnicii noi și pentru trecerea la munca manuală atunci când tehnica nouă nu mai promite profiturile cele mai mari.*”¹⁹

Iar tragicul este că trăim într-o perioadă în care **per ansamblu** tehnologiile nepoluante nu asigură capitalismului profiturile cele mai mari. E atât de simplu. Va exista o perioadă în care aceste tehnologii vor asigura vampirului sângele care îi place cel mai mult? Nu putem deloc exclude asta. E foarte posibil ca în viitor tehnologiile nepoluante să asigure capitalismului profituri cu adevărat grase. Dar atunci poate să fie prea târziu. Până atunci răul e posibil să fi devenit ireparabil. Să mizăm pe o viitoare profitabilitate a energiilor verzi înseamnă să ne jucăm cu viitorul Umanității, să fim iresponsabili, criminal de iresponsabili. Nu există o iresponsabilitate mai mare decât joaca cu destinul Umanității. Dacă vrem să salvăm Umanitatea și biodiversitatea deopotrivă trebuie să **cucerim o**

rentabilitate de tip nou, rentabilitatea nu din punctul de vedere al profitului afacerii ci al **întregii societăți**.

Capitalismul nu va putea trece niciodată de la rentabilitatea de tip actual la o rentabilitate de tip nou. Nu vom putea niciodată să determinăm capitalismul să lucreze altfel decât lucrează acum chiar dacă uneltele cu care lucrează se pot schimba, pentru că nevoia de profit maximal nu este doar o lege ci e tocmai legea **fundamentală** a capitalismului. Orice sistem, dacă își schimbă legea economică fundamentală, încetează să mai fie el însuși. Devine un alt sistem. Capitalismul nu poate fi reformat altfel decât distrugându-l. Capitalismul trebuie să dispară. Și care este societatea care respinge legea profitului maximal în favoarea legii satisfacerii maxime a nevoilor **întregii societăți**? Tocmai socialismul! Socialismul e societatea care poate salva Planeta și Umanitatea. Socialismul trebuie să fie idealul tuturor ecologiștilor!

Socialismul este cel care poate realiza implementarea nu când s-o hotărî „piața” ci imediat a tehnologiilor nepoluante pe scară mare. Socialismul este cel care, rezolvând și problema sărăciei, ar reduce și presiunea care există pe mediu din partea celor săraci. Ar reduce și elimina tentația de a tăia copaci pentru a avea cu ce să te încălzești, ar reduce și elimina tentația de a deveni braconier în slujba traficantilor bogați. Traficanții bogați de fildeș există și pentru că o ofertă de angajați există la dispoziția lor. Să spui pur și simplu celor săraci că „nu e bine să vânezi” sau „nu e bine să tai copaci” nu ar rezolva prea mare lucru. Pur și simplu foamea te împinge să vânezi, sau să tai copaci. Foamea te împinge să gândești ca acel țăran indonezian sărac intervievat de National Geographic în legătură cu incendiile de pădure care au devastat Indonezia (și au făcut-o de rușine) în 1997: „*Focul este bun. Arderea pădurii înseamnă că vom avea suficientă mâncare să ne umplem burțile anul acesta. Focul este viață*”.²⁰

Trist dar adevărat.

Cum spunea foarte bine Niles Eldredge referindu-se la situația din Madagascar, un loc atât de unic în ce privește biodiversitatea și populat de oameni atât de săraci, „*necesitățile economice ale populației locale trebuie îmbinate cu conservarea pădurii tropicale*”. Și, mai general: „*Conservarea este condamnată la eșec dacă nu sunt puse pe primul plan interesele economice și bunăstarea oamenilor locului*”.²¹ Ceea ce, bineînțeles, nu poate face capitalismul dar poate socialismul.

Să vedem cum a putut socialismul să facă acest lucru. Să vedem cât s-a făcut în țările socialiste, ce nu s-a făcut, cât mai trebuia să se facă, dar mai ales cât de **superior** a fost bilanțul socialismului la dezvoltare sustenabilă, la protejat atât Natura cât și Omul, în comparație cu bilanțul capitalismului.

Înainte de a vedea concret ce a făcut socialismul în plus față de capitalism, trebuie să risipim totuși o fantasmă, aceea că dezvoltarea sustenabilă ar trebui să asigure o protecție **totală** a mediului, abținându-se de la orice fel de extindere a habitatului nostru în dauna

celui al altor specii. Aceasta concepție, a conservatismul „integralist” nu reprezintă decât tot o extremă în spectrul atitudinilor față de mediu, o extremă mult mai puțin periculoasă decât cea a dezvoltării canceroase, ghidată de profituri maxime, dar totuși o extremă. Richard Lewontin, care e cel mai de stânga dintre biologii lumii, și a cărui întreagă activitate vorbește împotriva capitalismului și a oricărui reacționarism, avertizează clar că o conservare totală **nu** este posibilă, fie și prin prisma faptului că schimbarea, care implică, între altele, și extincții, este legea absolută a dezvoltării și noi, cu toată tehnica noastră, fie ea și îndreptată înspre cele mai nobile și pozitive scopuri, nu putem anula legile fundamentale ale Naturii. Ceea ce propune Lewontin, și ceea ce propun și marxștii, este să decidem **ce anume și cât anume** din mediu să păstrăm și ce anume și cât anume să modificăm în interesul nostru. Și într-o societate cu un model sustenabil de dezvoltare se vor tăia unii copaci, și într-o asemenea societate se vor vâna unele animale. Poate și într-o astfel de societate vor dispărea unele specii, deși, bineînțeles, idealul ar fi să reducem o asemenea extincție la minimum. Problema care se pune este a evitării tăierilor distructive, necontrolate, care să pună în pericol un număr nerezonabil de specii și însăși specia noastră, a evitării vânărilor necontrolate, care pun în pericol un număr nerezonabil de mare de specii, ducându-ne într-o a șasea extincție de masă. Societatea sustenabilă (adică socialistă) nu este cea în care nu se taie deloc ci este cea în care se taie cu măsură, astfel încât sănătatea generală a Naturii să rămână nealterată și tăierile să nu se întoarcă împotriva noastră.

Dacă e să ne referim la țara noastră, una din politicile de succes ale regimului comunist în ce privește biodiversitatea a fost creșterea spectaculoasă a numărului de urși. Situația tulbură de după război a făcut ca efectivele de urs brun să scadă la un minim istoric de 860 în 1950. Reglementarea strictă a vânătorii a făcut ca numărul acestora să sporească la în jur de 3200 la începutul anilor 1960 și de aproape 10 ori până în 1988, când a ajuns la circa 8000²². Înmulțirea cazurilor de braconaj după 1990, la care s-a adăugat și reducerea habitatelor împădurite, care a adus tot mai mult urșii în conflict cu oamenii, a făcut ca acest număr să scadă în capitalism până la circa 6500 în 2010, apoi la 6000-6300 în 2014²³. Superioritatea unui regim care măcar pe hârtie pune pe primul plan binele colectivității este evidentă.

Un alt succes al acestui regim- creșterea spectaculoasă a numărului de râși. Uciderea lor nemiloasă în timpul regimului burghezo-moșieresc a făcut ca populația lor să scadă la numai 150 de exemplare în perioada 1930-1940²⁴. În anii 1960 numărul râșilor urcase însă la circa 1000 de exemplare²⁵ și el a continuat să crească, **scăzând** însă după 2007 ca urmare a accelerării distrugerii habitatului.

O altă poveste de succes- creșterea spectaculoasă a numărului de capre negre. Dacă în 1950 mai erau doar 1500 de exemplare în toată țara, măsurile drastice de protecție luate, în special combaterea braconajului, au făcut ca efectivele să crească în numai 5 ani la 4000 de exemplare. Cu excepția unei sincope în perioada 1967-1970 numărul de capre

negre a crescut constant în perioada socialistă, ajungând în primăvara anului 1990, când capitalismul nici nu apucase practic să muște din România, la peste 9000 de exemplare. Prin contrast, ce a făcut capitalismul? A **scăzut** efectivele de capră neagră, mai ales datorită braconajului. Numai într-un singur an, 1991, efectivele au scăzut cu 1000 de exemplare, iar scăderea a devenit „îngrijorătoare” după 1998 și „categoric riscantă” după 2012 ²⁶.

Reintroducerea zimbrului, cel mai mare mamifer terestru european, în fauna românească, este un alt merit al regimului comunist. Zimbrul dispăruse din fauna noastră la finele secolului 18 și începutul secolului 19, ultimul exemplar fiind împușcat în munții Călimani prin 1817. În 1958 sunt aduși din Polonia, din rezervația Bialoveja, doi zimbri tineri care sunt aclimatizați în rezervația cinegetică din pădurea Slivuț, de lângă Hațeg. Deja în primăvara anului 1959 se naște primul vițel, urmat de un al doilea în 1961, iar în 1969 numărul exemplarelor urcase la 12 ²⁷.

Desigur că nu chiar toate au mers bine în ce privește conservarea în anii regimului comunist. Construcția Canalului Dunăre-Marea Neagră a făcut astfel să dispară ultimele populații de boa de nisip de la noi, abia în 2011 fiind semnalat un exemplar, după 25 de ani. Politici greșite din anii 1950 au alterat direcția migrației găștii cu gât roșu din zona Mării Caspice în perioada de iarnă ²⁸. Un alt eșec al regimului comunist- dispariția aproape totală a dropiei, cea mai mare pasăre din Europa, desi trebuie spus că ea era deja în declin accelerat înainte de venirea comuniștilor, datorită mai ales vânătorii excesive, numai în 22-23 decembrie 1938 fiind ucise astfel cu bâtele 740 de dropii în toată țara. În 1953, și asta nu este vina regimului comunist, mai rămăseseră doar 1000 de dropii, dar în deceniile următoare regimul nu a reușit să stopeze declinul, în ciuda faptului că era vorba de o specie protejată. Se pare că răul cel mai mare l-au făcut combinele și tractoarele, care distrugau cuiburile și exemplarele tinere. Dar este evident că aici e vorba mai degrabă de un management prost decât de o campanie susținută de exterminare, așa cum a existat pe vremea **burgheziei și moșierimii**, cum tot atât de evident este și cui aparține cu adevărat vina pentru această extincție mai mult decât dureroasă.

Dacă tot am deschis acest subiect, regimului dinainte de 1944 îi aparține vina și pentru o altă extincție întristătoare din lumea avifaunei, cea a vulturului bărbos (zăganului), una din cele mai majestuoase păsări din întreaga faună mondială. Acest falnic înaripat, comun încă în secolul 19 pe piscurile Bucegilor, Făgărașului și, mai ales, Retezatului, a suferit greu atât de pe urma vânării și otrăvirilor excesive cât și a vânării nechibzuite a marmotelor, una din prăzile sale preferate. Zăganul dispărea astfel ca pasăre clocitoare încă din anul 1892 iar ultimul exemplar este împușcat lângă Turnul Rosu, la 28 decembrie 1927 ²⁹. Deși mai apare sporadic pe teritoriul țării noastre acest maiestuos vultur trebuie considerat ca nemaipartinând faunei românești și vina, da, o poartă regimul burghezo-moșieresc. Integral.

Și cu lupii s-a greșit o vreme, când nu se cunoștea întrutotul rolul deosebit de pozitiv al acestor prădători în menținerea sănătății ecosistemului- în 1953 s-a decretat exterminarea lor prin toate mijloacele

Totuși, dacă tragem linie, putem vedea superioritatea unui regim care măcar în teorie punea pe primul plan interesele colective, atât în comparație cu capitalismul semi-feudal de dinainte de 1944 cât și cu cel semi-mafiot de după 1989. O putem vedea, de pildă, dacă ne uităm la **numărul de rezervații naturale** care s-au înființat în perioada socialismului, socialism cu numeroase elemente de revizionism după moartea lui Stalin dar cel puțin, din punct de vedere formal, socialism. Ei bine, acest număr de rezervații a crescut spectaculos, mai ales după decretul numărul 237 din 7 octombrie 1950, completat de HCM numărul 518 din 1954, prin care s-a stabilit pentru prima oară în istoria conservasionismului de la noi că monumentele naturii sunt bunuri **ale întregului popor** (ale întregului popor oameni, meditați la asta!), cu rol științific și de educare. Dacă la Eliberare, în 1944, erau 34 de rezervații în România, cu o suprafață de 15 000 de hectare, în 1965 numărul lor crește spectaculos, la 130, cu o suprafață de 75 000 de hectare. Și creșterea nu se oprește aici, la sfârșitul regimului comunist numărul rezervațiilor trecând de 400³⁰. Rezervații deja existente au fost extinse, de exemplu Parcul Național Retezat, înființat în 1935, a fost extins în 1964 de la 13 000 de hectare la 23 000 de hectare³¹.

Desigur că și după 1989 s-au creat rezervații noi, și chiar multe. În 1990 au fost decretate 11 parcuri naționale, între care Rezervația Biosferei Delta Dunării, cu o suprafață apreciabilă, de nu mai puțin de. Dar în ce privește gradul general de protecție al acestor arii protejate, regimul comunist a fost în general mult superior celui capitalist, în care s-a ajuns să se taie 3 hectare pe oră, și aproape jumătate din ce s-a tăiat, cel puțin în perioada 2000-2011, s-a tăiat, după Greenpeace, în arii protejate.

„În mod paradoxal, perioada comunistă a fost cea mai propice pentru codrii românești: atunci am avut cea mai bună protecție împotriva tăierilor abuzive și necugetate de pădure. Regimul ceaușist a menținut atât pădurile seculare cât și pădurile tinere, plantate și îngrijite prin eforturile și grija lui Marin Dracea, părintele silviculturii și împăduririlor din România”,³² se arată pe cunoastelumea. Socialismul românesc a făcut destule greșeli, mai ales în perioada în care s-a abătut de la calea adevărată a luptei de clasă dar și în perioada stalinistă, dar în ce privește îndatoririle fundamentale către popor, către cei ce muncesc, și către mediul care ne susține pe toți, a fost în linii mari mult superior capitalismului.

Si situația continuă să se deterioreze, cu mafia corporatistă trecând la atacuri fizice împotriva activiștilor de mediu și chiar la asasinarea unor pădurari sau polițiști incomozi, în timp ce factorii de decizie stau nepăsători. Cu siguranță, nu este deloc bine ce se întâmplă. România care, de bine de rău, rămăsese țara cea mai împădurită și prima la biodiversitate din Uniunea Europeană și a doua din toată Europa după Rusia, se îndreaptă spre aceeași cvasideșertificare la care au ajuns țări din care capitalismul a apucat să muște mai devreme. E nevoie de o mobilizare a societății civile pe măsura celei cu Roșia

Montană și Pungești din 2013, mai ales că în privința pădurilor mizele sunt încă și mai mari. Dar cu o astfel de societate civilă tot mai infiltrată de capital și de elemente reacționare, care și-a găsit o nouă ocupație în ultima vreme cu atacarea... categoriilor defavorizate cum ar fi asistații, șansele de a vedea așa ceva prea curând sunt destul de slabe. Este nevoie de o implicare tot mai activă în asemenea gen de proteste a mișcării marxiste, care să se alieze strâns cu mișcarea ecologistă și să caute să o impulsioneze nu doar spre atingerea unor țeluri imediate ci și spre atingerea obiectivelor pe termen lung, care nu poate fi separată de răsturnarea capitalismului și instaurarea socialismului. Acest gen de alianță, de front unit între roșii și cele mai înaintate părți ale verzilor, trebuie să devină realitate și în România.

Vorbind de Uniunea Sovietică, trebuie evidențiate, bineînțeles, realizările socialismului, mai ales în perioada sănătoasă, de ascensiune a lui.

Spre sfârșitul perioadei sovietice existau, de pildă, 93 de parcuri naționale, întinse pe o suprafață de peste 6 milioane de hectare. S-au reușit succese notabile în ce privește conservarea unor specii aduse în pragul extincției de tristul regim țarist.

Antilopa saiga, al cărei areal pe vremea lui Dimitrie Cantemir se întindea până în stepele din Sudul Moldovei, a dispărut din partea europeană a Imperiului Rus prin 1910, fiind restrânsă numai la Asia Centrală și la Mongolia și Xinjiang. De la numai câteva sute de exemplare cât mai existau în 1930 în tot arealul, deci nu numai în porțiunea sovietică a lui, succesul a fost impresionant. *„După datele profesorului Bannikov, în 1940 efectivul saigalei din Kazahstan îl atingea deja pe cel existent cu un secol în urmă, turmele de saigale deplasându-se de aici înspre Vest și trecând Volga pe malul ei drept. Aici au continuat să se înmulțească prosper atingând 500 000 de capete, încât în 1951 s-a permis deja vânatoarea lor și în regiunea europeană limitrofă Volgăi... În ciuda vânătorii, numărul de saigale este în creștere continuă, în URSS atingându-se astăzi 2 000 000 de exemplare (0,8 indivizi/km²), dintre care două treimi în regiunea asiatică a arealului”*,³³ se arată în lucrarea lui Alexandru Filipașcu „Sălbăticuni din vremea strămoșilor noștri”.

Salvarea celui mai mare mamifer european, zimbrul, de la extincție totală, este, atât în România cât și în URSS, sută la sută meritul comuniștilor!

Spațiul Imperiului Rus a cunoscut două subspecii de zimbru, cea lituaniană (întâlnită și la noi) și cea caucaziană, de talie mai mică. Ca și în celelalte țări din Est, el a fost un vânat favorit al cruzilor și necugetaților aristocrați și monarhi. În 1860 țarul Alexandru al II-lea a vânat în numai două zile (18 și 19 octombrie) 18 zimbruri, alături de doi elani, 10 căpriori și 10 lupi. Datorită vânării excesive zimbrul lituanian se menține în secolul 19 doar în pădurea Bialoveja, în Vest (actualmente la granița dintre Polonia și Belarus), în timp ce zimbrul caucazian scade la numai 2000 de exemplare în 1850, pe un areal de numai 500 000 de hectare, pentru a dispărea total și definitiv ca și subspecie distinctă în timpul crudului război civil declanșat de albgardiști, în 1919.

Nucleul de zimbri caucazieni a fost refăcut cu pretul sacrificării purității subspeciei, pentru că nu mai rămăseseră suficiente exemplare pentru refacerea ei, singura soluție fiind încrucișarea exemplarelor rămase cu exemplare din subspecia lituaniană. În 1924 se înființează o mare rezervatie în Caucaz, cu o suprafață de 337 000 de hectare, special pentru zimbri, care ajung în 1940, în pragul celui de-al doilea război mondial, la 5 exemplare. În paralel regimul sovietic înființează o rezervație de zimbri și în Crimeea, unde numărul exemplarelor ajunge în 1942 la 12. Vine peste Uniunea Sovietică ciuma nazistă și distruge micul nucleu din Crimeea, dar în Caucaz se ajunge deja în 1949 la 40 de exemplare³⁴.

Când vorbim de politicile de mediu din Uniunea Sovietică propaganda capitalistă pune mare accent pe distrugerea lacului Aral, însă se poate observa ușor că această distrugere a avut loc **după** abandonarea modelului stalinist iar cea mai mare parte a ei **după** trecerea la capitalism fățiș³⁵.

Când comuniștii greșesc în protecția mediului, se poate ușor verifica acest lucru, este fie din cauza insinuării unor elemente capitaliste în economie, societate, ideologie (cazul Mării Aral), fie din cauza trecerii pe scară largă la capitalism (exemplul cel mai clar este cel al extincției la începutul anului 2000 a delfinului chinez de Yangzi, numit și baiji), fie din cauza **necunoașterii** unor anumite lucruri (cazul campaniei împotriva vrăbiilor din timpul Marelui Salt Înainte din China, de care se face atâta caz de parca s-ar compara cumva cu exterminarea a miliarde de porumbei calatori în doar un secol în Statele Unite). Dar una, va fi și un copil de clasa a treia de acord, e să greșești când **nu se știe** anumite lucruri și pe urmă să-ți corectezi greșeala și alta e să **persiști** în mod orbesc și criminal în aceeași greșeală atunci când respectivele lucruri sunt de mult cunoscute. Marele Salt Înainte o fi văzut și multe greșeli în perioada sa dar esențialul e că aceste greșeli au fost corectate, că nu s-a persistat în ele. Burghezia a făcut din aceste greșeli din timpul Marelui Salt Înainte unul din cailor favoriți de bătaie ai propagandei anticomuniste, dacă nu, alături de Holodomor, cel mai favorit, dar de corectarea acestor greșeli precum și de lucrurile bune care, s-o spunem deschis, s-au realizat atunci (cum este realizarea autosuficienței în producția de oțel, de mare importanță în cazul unui război) nu suflă o vorba. Capitalismul, prin contrast, nu poate să-și corecteze greșelile pentru că el nu este în slujba oamenilor și astfel el greșește mereu și mereu, atât față de Om cât și față de Natură. Capitalismul este în slujba interesului îngust, a egoismului. Pentru a-și masca urâtenia el a venit cu minciuna că interesul colectiv este cel mai bine realizat atunci când fiecare e lăsat să fie egoist dar aceasta gogoasă nu rezistă la niciun examen al faptelor. Am fost mințiți încă de pe băncile școlii că egoismul individual garantează binele comun dar asta ne-a adus la moartea recifelor, plămânii oceanului, la moartea pădurilor, plămânii uscatului, la creșterea nivelului mării, la insule amenințate cu scufundarea și la înaintarea, cu consecințe catastrofale pentru om, a deșertului. Da, am fost mințiți, da, sistemul ne minte în continuare și ne minte și copiii. Dacă nu ne trezim curând riscăm să nu ne mai trezim niciodată.

Marxiștii mileniului trei au datoria să vină cu un program clar de protecție a mediului care să demaște capitalismul și să caute să meargă mai bine și mai sus decât marxiștii de până acum. Trebuie ca marxismul mileniului trei să aibă o mai puternică componentă ecologică decât marxismul trecutului. Trebuie ca marxismul să devină tot mai verde rămânând însă tot roșu. Trebuie ca marxismul să devină și mai roșu tocmai devenind tot mai verde.

Care să fie, pe scurt, Manifestul Comunist Ecologic al Secolului 21?

În primul rând, trebuie să susținem investiția prioritară în industrii nepoluante **chiar dacă** ele nu sunt pe moment rentabile. Căci rentabilitatea, spune Stalin, „*nu trebuie privită negustorește, din punctul de vedere al clipei de față*”³⁶. Ea „*trebuie privită din punctul de vedere al întregii economii naționale în perspectiva câtorva ani*”³⁷, or ce este mai important pentru economie decât supraviețuirea speciei? În prezent, de multe ori aceste industrii nu sunt rentabile pentru capitaliști, chiar dacă sunt rentabile pentru Umanitate, și capitaliștii nu se sfiesc să o spună deschis, amenințând, de pildă, cu concedieri în caz că li se impun standarde nepoluante (vezi Volkswagen, campioni între altele la poluare prin înșelăciune). Socialismul va reuși să împace și nevoia de reducere a emisiilor și pe cea de păstrare a locurilor de muncă deoarece socialismul nu pornește de la rentabilitatea în primul rând pentru individ ci de la cea în primul rând pentru colectivitate. În socialism nu se va ajunge la tragedii precum cea din industria cărbunelui din România sau din China, deoarece acei muncitori din industriile poluante care se închid vor fi relocați de stat în industrii nepoluante care se deschid.

Se vor închide deci industrii poluante **fără** creșterea șomajului, iată deci ceva ce capitalismul nu poate să conceapă. Se vor deschide industrii nepoluante de către stat și vor fi menținute în viață chiar dacă pe moment nu sunt rentabile, iată ceva ce capitalismul nu poate să conceapă. Esențialul este că trebuie să se implice statul, peste obiecțiile celor cu „sacrosancta” libertate a pieței. Pe cine să lăsăm să se ocupe de industrii nepoluante, pe trișorii de la Volkswagen care au otrăvit o planetă întregă deliberat ani de zile? Lăsați-o mai moale domnilor capitaliști. Pentru fiecare Elon Musk care se joacă de-a capitalismul ecologic există sute de anti-Elon Musk care ne servesc capitalismul în cea mai anti-eco variantă posibilă. Nu, ce este necesar este să se implice statul întregului popor.

Trebuie o dată pus piciorul în prag și în ce privește marii poluatori numiți mașini puternice, mașini de lux. Statul trebuie să **confiște** aceste mașini, ridicându-le de oriunde le găsește și dându-le la fier vechi sau la topit. Peste țipetele isterice ale celor cu „dreptul la proprietate”. Când acest drept la proprietate amenință Omenirea, Omenirea trebuie să aibă prioritate, acesta e un principiu de bază al socialismului și totodată un principiu de bun simț. Trebuie apoi fixat un termen limită pentru reconversia tuturor mașinilor pe benzină în mașini electrice. Întâi trebuie interziși marii poluatori apoi trebuie să vină rândul celor mici.

Lecții obligatorii de educație ecologică în școli, încă din clasa întâi.

Experți ecologici la toate nivelurile conducerii de partid și stat.

În lupta cu defrișările abuzive trebuie aplicate cele mai aspre măsuri, iar acestea să fie îndreptate cu precădere împotriva tâlharilor mari, fie că sunt ilegali sau legali. Într-o primă fază, hoții mici, care taie numai pentru a-și asigura subsistența zilnică, trebuie menajați, obiectivul principal fiind lupta cu hoții mari. Trebuie interzisă în mod categoric tăierea pădurilor pentru profitul capitalist. Tâlhari mânjiți de sânge și noroi ca Schweihoffer, ca să ne referim doar la țara noastră, trebuie dați afară iar firmele lor naționalizate, tăierea efectuându-se în **limite stricte** fixate de stat, limite care exclud categoric ariile protejate. Ca să ne referim la Brazilia, trebuie anulată imediat politica de defrișări în ariile protejate. Ariile protejate sunt sacre și încă și mai multe trebuie create, fie că e vorba de România, de Brazilia, de Indonezia sau alta țară. După ce se rezolvă problema tâlharilor legali, trebuie luați în vizor cei ilegali, iar aici accentul trebuie să cadă pe cei mari, pe șefii de rețele, pe mafioții care se îmbogățesc nu doar pe seama noastră, a tuturor, ci și a hoților mici. Nu putem lupta cu aceeași asprime cu hoții mari și cu cei mici, până nu asigurăm celor pe care sărăcia îi împinge în păcat condiții omenești de trai. *„Dacă vorbim de Bacău- spune Gheorghe Marin, șeful inventarierii pădurilor-, 90% din locuitorii zonelor respective sunt șomeri iar pădurea e singura lor resursă. Dacă nu se duc să taie un copac pe zi, nu au ce să pună pe masă. Asta e realitatea. Așa se asigură subsistența”*³⁸. Aici trebuie lucrat cu altă măsură, trebuie ca întâi regimul democrat-popular să le asigure condiții omenești de trai și să-i cointereneze în apărarea pădurilor. Trebuie programe de angajare a acestor oameni defavorizați ca pădurari. Trebuie programe de angajare a lor în turism. Trebuie programe de **racordare a lor la rețeaua de gaze**, fie chiar și pe gratis! Toate acestea sunt necesare pentru a-i reeduca pe hoții mărunți și ține departe de tentația hoției. Însă o dată ce aceste condiții omenești de trai sunt asigurate, hoția, fie și mică, trebuie pedepsită după toate rigorile legii. Când ești flămând ai o scuză să fii hoț. Când o duci bine, nici una. Pe de altă parte și ecologismul care pune în aceeași oală pe hoții mici și cei mari, și merge chiar până la a incita împotriva „ciorilor” și pentru „identitatea dacă” este **elitist** și tot ce e elitist e condamnat la faliment, la faliment lamentabil și fără drept de apel.

Vânătoarea pentru așa-zis „sport” trebuie interzisă! Da, avem exemple de lideri marxiști care au practicat această vânătoare dar e timpul să mergem mai departe și, în plus, așa cum am zis, este scuzabil să greșești atunci când nu se știu anumite lucruri dar de neiertat atunci când ele sunt cunoscute. Ceaușescu are scuze pentru că vâna pentru sport, Țiriac nici una. Trebuie permisă vânătoarea doar în caz de înmulțire fără măsură a unor animale (nu e cazul celor 145 de urși avuți în vedere de ministrul actual al mediului!) sau, strict acolo unde e cazul, pentru completarea colecțiilor muzeelor. Nu vom putea elimina vânătoarea în totalitate, tot așa cum nu putem elimina dezvoltarea speciei noastre în dauna altor specii, dar trebuie să le reducem la minimum.

Spre reducerea la minimum trebuie să tindem și în cazul animalelor ținute în grădini zoologice. În zilele noastre nu mai putem considera etică ținerea animalelor captive în grădini zoologice, rupte de mediul lor natural, de casele lor clădite de Evoluție în atâta timp, doar pentru distracția oamenilor. Și totuși grădinile zoologice pot fi utile în această perioadă de distrugere deșănțată a habitatelor. Când locuințele naturale sunt distruse animalele trebuie să-și gasească un refugiu. Dar o data ce rezolvăm aceasta problema, ele trebuie să se întoarcă la adevaratele lor locuințe, cele din natură.

Eliberat de exploatare în socialism și comunism omul va deveni din ce în ce mai eco-prietenos. Deși ne vom accentua statutul de specie dominantă vom învăța tot mai mult să ne folosim de acest statut nu atât pentru a distruge cât pentru a proteja. Vom înțelege tot mai bine adevărul cuvintelor lui Marx, care scria în „Capitalul”: *„Nici chiar o societate sau o națiune întreagă, nici chiar toate societățile luate la un loc, nu sunt proprietare ale Pământului. Ele nu sunt decât posesorii, beneficiarii săi și, ca niște buni tați de familie, trebuie să îl lase moștenire într—o stare îmbunătățită generațiilor viitoare.”* Vom înțelege că, așa cum spune Engels în „Dialectica Naturii”, *„aparținem Naturii prin carnea, sângele și creierul nostru, existăm în mijlocul ei și toată stăpânirea noastră asupra ei constă în faptul că avem, în plus față de toate celelalte ființe, avantajul de a o cunoaște și de a-i aplica în mod corect legile.”*

Da, vom deveni mai înțelepți! Da, vom deveni Gardienii acestei planete împotriva oricăror amenințări i-ar putea aduce Universul !

Note:

1. Stephen Wroe, „Killer Kangaroos and other murderous marsupials”, Scientific American, Special Edition, Volume 14, Number 2, 2004, p. 55
2. Niles Eldredge, „ Life in the balance. Humanity and the biodiversity crisis”, Princeton University Press, 1998, p. 35-36
3. Friedrich Engels, „Originea familiei, a proprietății private și a statului”, în „Karl Marx, Friedrich Engels, Opere”, volumul 21, Editura Politică, București, 1965, p.97
4. Karl Marx, „Capitalul”, volumul 2, Editura Partidului Muncitoresc Român, București, 1951, p. 201. Marx evidențiază de asemenea, în primul volum al Capitalului, și o altă caracteristică a goanei după profit, secătuiră solului. *„Mai mult decât atât, toate progresele în agricultura capitalistă sunt înregistrate nu numai în arta jefuirii muncitorului ci și în cea a secătuirii solului; tot progresul înregistrat în creșterea, pentru o anumită perioadă, a fertilității solului, este un progres către distrugerea surselor durabile de fertilitate. Cu cât e mai masivă dezvoltarea unei țări pe calea*

industrii moderne, vezi de exemplu Statele Unite, cu atât mai rapid e acest proces de distrugere. Producția capitalistă, prin urmare, dezvoltă tehnologia și combină la un loc diversele procese într-un tot social, numai cu prețul secătuirii surselor originare ale avuției- solul și muncitorul”

5. <https://www.theguardian.com/global-development-professionals-network/2017/jan/23/destroying-rainforests-quickly-gone-100-years-deforestation>
6. Elizabeth Kolbert, „A 6-a extincție”, Editura Litera, București, 2016, p. 141
7. <https://www.scientificamerican.com/article/how-coral-bleaching-leads-to-famine/>
8. „Transformarea Pământului- a Pământului care este al nostru, al tuturor și prima condiție a existenței noastre-, într-un obiect de trafic a fost ultimul pas către transformarea omului într-un obiect de trafic. Asta a fost, și rămâne până în ziua de azi, o imoralitate întrecută numai de imoralitatea autoalienării. Iar apropierea originară- monopolizarea Pământului de către cei puțini, excluderea celor mulți de la ceea ce reprezintă sursa vieții lor-, nu e cu nimic mai prejos în imoralitate decât traficul ulterioară a Pământului”, Karl Marx, „Schiță a unei critici a economiei politice”
9. Tim Folger, „Rising seas”, National Geographic Magazine, September 2013, plates
10. Ibid., p.44
11. „În regiunea Darfur din vestul Sudanului, schimbarea climatică din Sahel a adus oamenii la disperare. Nomazii crescători de cămile au fost constrânși să își mâne turmele spre terenuri agricole, unde au intrat în conflict cu fermierii. Cu toate că păstorii sunt caracterizați ca fiind arabi și fermierii ca fiind africani, cu excepția stilului de viață aceștia sunt imposibil de separat din punct de vedere fizic și cultural. Atunci când jurnalistul Tim Judah a vizitat regiunea, guvernatorul El Fasher i-a spus că „toate căsătoriile de aici sunt interrasiale și toată lumea trăiește ca într-o singură familie”. Judah însuși a observat că erau acolo la fel de mulți nomazi speriați și înfometați pe câți erau fermieri. Cu toate că ONU asigură deja hrana pentru 1,3 milioane de oameni dintr-o populație de șase ori mai mare, mizeria indusă de schimbările climatice pare hotărâtă să dureze”, Tim Flannery, „Stăpânii climei”, Editura Seneca Lucius Annaeus, București, 2016, p. 156.
12. Oraan Mărculescu, „Primul raport comun IEA și IRENA: cum putem reduce poluarea cu 70% până în 2050, Știință și Tehnică, aprilie 2017
13. Ibid.
14. <https://www.digitaltrends.com/cars/audi-r8-e-tron-production-ends/>
15. <http://www.reuters.com/article/us-usa-autoshow-electrics-analysis-idUSKBN14Z0KW>
16. <https://www.theguardian.com/environment/2017/jun/07/electric-cars-sales-2million-worldwide-global-sales>
17. http://www.greencarreports.com/news/1108087_electric-car-market-share-in-2020-estimates-vary-widely
18. Tim Flannery, op. cit., p. 338
19. I. Stalin, „Problemele economice ale socialismului în URSS”, Editura Pentru Literatură Politică, București, 1952, p.44
20. Lewis M. Simons- „Indonesia’s plague of fire”, National Geographic Magazine, August 1998
21. Niles Eldredge, op.cit., p. 129 și p. 188
22. Silviu Chiriac, „Țara urșilor”, Revista National Geographic, ediția în limba română, Mai 2010
23. Silviu Chiriac, textul citat și <http://www.digi24.ro/stiri/sci-tech/natura-si-mediul/un-sfert-din-ursii-europei-traiesc-in-romania-246754>
24. <https://www.natgeo.ro/natura/habitat-conservare/9151-rasul-vanatorul-invizibil>
25. „Lumea animalelor după Brehm”, Editura Științifică, București, 1964, p.745
26. <http://www.animalzoo.ro/caprele-negre-din-romania-in-pericol/>
27. Alexandru Filipașcu, „Sălbăticiuni din vremea strămoșilor noștri”, Editura Științifică, București, 1969, p.109-110
28. Cătălin Gruia, „Lista lui Petrovan. Topul celor mai periclitare animale din România. 10 specii protejate prea târziu”, Revista National Geographic, ediția în limba română, Septembrie 2012
29. Tudor Oprea, „Mică enciclopedie pentru tineret”, volumul 4, Editura FORUM, București, 1995, p. 142

30. Gh. Mohan, A. Ardelean, M. Georgescu, „Rezervații și monumente ale naturii din România”, Casa de Editură și Comerț Scaiul, București, 1993, p. 9
31. Gh. Mohan, A. Ardeleanu, „Ecologie și protecția mediului. Manual preparator”, Editura Scaiul, București, 1993, p.326
32. <http://www.cunoastelumea.ro/acestea-sunt-cele-mai-frumoase-paduri-din-europa-si-din-romania/>
33. Alexandru Filipașcu, op. cit., p. 191
34. Ibid., p. 89 și 108-109
35. Mark Synnott, „Sins of the Aral Sea”, National Geographic Magazine, June 2015
36. Stalin, „Bilanțul primului plan cincinal”, cuvântare rostită la plenara comună a Comitetului Central și a Comisiei Centrale de Control a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice din 7-12 ianuarie 1933, în „I.V. Stalin, Opere”, volumul 13, Editura Partidului Muncitoresc Român, București, 1952, p. 205
37. Ibid.
38. <http://www.zf.ro/mediafax-biz-exclusiv/primul-inventar-de-dupa-revolutie-al-fondului-forestier-un-proiect-de-7-mil-euro-care-vine-dupa-20-de-ani-de-defrisari-masive-8011991>

Capitolul II: Roboți, problema sărăcirii și supraviețuirii proletariatului și a conflictului cu alte entități inteligente

Progresul tehnicii aduce tot mai mult în discuție, în ultima vreme, problema înlocuirii speciei noastre prin entități dotate cu inteligență similară sau superioară celei umane, care să ne lase într-o primă fază pe toți șomerii iar apoi să înceapă chiar un război împotriva noastră, cu scopul să ne subjuge sau chiar să ne elimine. Este vorba de roboți. O temă majoră a scenariilor apocaliptice, uneori cu bună credință iar alteori cu scopul de a distra

atenția de la amenințări mai presante, cum ar fi cele de genul celor care am vorbit în capitolul anterior.

Este conflictul inevitabil? Și dacă da, avem vreo șansă împotriva noilor creații care se întorc împotriva creatorului?

În primul rând, va duce automatizarea crescândă a producției la dispariția clasei muncitoare, la dispariția muncitorilor-oameni și înlocuirea lor totală prin mașini? Va rămâne socialismul, comunismul, fără „obiectul muncii”? Vor fi masele uriașe de oameni ai muncii transformate în asistați? Va accepta burghezia să acorde acel venit minim garantat de care se vorbește tot mai mult oamenilor care oricum nu-și vor mai putea găsi de lucru?

Trebuie spus că tendința șomajului de a crește pe măsură ce capitalismul avansează a fost de multă vreme recunoscută de marxism. *„După cum a demonstrat K. Marx- se arată în Dicționarul Enciclopedic, ediția 1962-, ea (armata industrială de rezervă, nota mea) este un rezultat inevitabil al acumulării capitalului, al creșterii compoziției organice a acestuia. Întrucât în procesul acumulării capitalului capitalul constant crește mai repede decât capitalul variabil, cererea de forță de muncă scade relativ, deși proletariatul crește o dată cu dezvoltarea capitalismului ¹”*. Deci, după marxism, este mai curând vorba de caracterul capitalist al mașinismului și automatizării decât despre mașinism și automatizare luate în sine. Nu mașinile, nu automatizarea elimină locurile de muncă și duc la creșterea șomajului, cum credeau unii muncitori la începutul Revoluției Industriale și cum predică unii înapoiști cu internet azi, ci **capitalismul**, folosirea mașinilor și roboților în scopul maximizării profitului pe seama muncitorului.

Există pericolul ca accentuarea automatizării, apariția roboților capabili să se repare singuri și chiar să se reproducă singuri, să elimine toate locurile de muncă, eliminând în mod efectiv clasa muncitorilor oameni? Fără îndoială că dacă se menține capitalismul, automatizarea va elimina tot mai multe locuri de muncă, mai ales în țările dezvoltate, capabile să achiziționeze roboți tot mai perfecționați, dar până unde va merge acest proces?

Înainte de a răspunde la această întrebare, trebuie să abordăm o altă problemă, mai bine zis, să demontăm unul din miturile propagate din plin de burghezie și căruia îi cad victimă chiar și mulți oameni cu pretenții de intelectuali, anume cel al „îmbunătățirii nivelului de trai” al mării mase de către capitalism. Revista Economist ne spune acest lucru cât de des poate, mai des și mai înflăcărat decât îl lauda Vadim pe Ceaușescu și a apărut și un best seller pe această temă, „The better angels of our nature” al lui Steven Pinker, care ne explică, în aceasta scriere și în altele, cum scade tot mai mult, depășind chiar planul, violența în capitalism, mergând până la a ne „demonstra”, în buna tradiție orwelliană a demonstrării că zăpada e neagră și smoala albă, cum rebeliunea lui An Lushan din China secolului 8 trebuie considerată mai rea, mai distrugătoare, decât al doilea război mondial ².

Să admitem că anumiți indicatori esențiali pentru definirea nivelului de trai au crescut. Fiind marxiști, nu avem cum să mergem împotriva realității, iar realitatea, exprimată în cifre,

spune că speranța de viață, veniturile, au crescut cam în toate țările, în timp ce mortalitatea infantilă sau numărul celor care suferă de foame acută au cam scăzut.

Dar trebuie evidențiate aici trei aspecte. Nu putem înțelege cu adevărat dacă nivelul de trai a crescut sau nu până nu înțelegem aceste aspecte. Analiza societății pornește de la cifre dar include mult mai multe cifre decât se crede de obicei.

Întâi, creșterea nivelului de trai, creșterea speranței de viață, scăderea mortalității infantile, au fost **încă și mai accentuate, mult, cu mult mai accentuate**, în lumea socialistă. Vorbiți de „scoaterea din sărăcie a sute de milioane de chinezi” de către reformele (reforme-contrareforme) capitaliste ale lui Deng Xiaoping și urmașilor. Dar cât de mare a fost scoaterea din sărăcie pe vremea comunistului autentic **Mao**? Aruncați-vă privirea pe statistici și vedeți, de exemplu, cu cât a crescut speranța de viață sub Mao și cu cât a crescut ea sub toți urmașii săi capitaliști luați la un loc. Se vede limpede că speranța de viață a crescut **cu mult mai mult** sub comunistul autentic Mao decât a crescut sub **toți** urmașii săi capitaliști **luați la un loc**. Mai exact, sub Mao chiar s-a dublat, crescând de la 32 de ani în 1949 la 65 în 1975. Și exemple asemănătoare se pot da pentru **toate** țările foste socialiste, pentru absolut toate cu excepția Cambodgiei (dacă această țară chiar a fost socialistă sub Pol Pot e un subiect de discuție separat)³.

În al doilea rând, chiar și în țările care au cunoscut doar capitalism această creștere a speranței de viață și scădere a mortalității are cu mult mai mult de-a face cu același demon detestat al **socialismului**, mai exact cu chestii urâte pentru burghezie și de care tinerii din școli trebuie ținuti de vajnicii dascăli cât mai departe, cum ar fi sindicatele sau asistența socială, toate chestii izvorâte din lupta clasei muncitoare ghidată de socialismul lui Marx, Engels și ceilalți. Cum spunea regretatul Virgil Zbăganu, creșterea incontestabilă pentru orice om realist a nivelului de trai în lumea capitalistă e rezultatul Stângii, a detestății Stângii, care, la rândul ei, e în mare parte opera mult detestatului Marx⁴. Nu prea vă țin trucurile, domnilor portavoci care vă țineteți de trucuri.

În al treilea rând, chiar înseamnă creșterea speranței de viață, creșterea veniturilor și scăderea mortalității în cifre absolute, chiar cu adevărat o creștere a nivelului de trai? Nu cumva domnii care ne scot ochii cu statistici doar atunci când le convine au uitat anumite lucruri, anumite cifre fără de care aceste statistici își cam pierd din valoare?

Stalin, când vorbea de legea economică fundamentală a socialismului, spunea:

„Trăsăturile și cerințele esențiale ale legii economice fundamentale a socialismului, ar putea fi formulate aproximativ în felul următor: asigurarea satisfacerii maxime a nevoilor materiale și culturale mereu crescânde ale întregii societăți prin creșterea și perfecționarea neîntreruptă a producției socialiste pe baza tehnicii celei mai înalte.”⁵

Deci este vorba de nevoi **mereu în creștere**, nu de orice fel de nevoi ci de nevoi care cresc neîncetat cu trecerea timpului.

Pe măsură ce timpul trece nevoile societății cresc. Oamenii nu rămân mereu cu aceleași nevoi. Nici nu se poate altfel, din moment ce tehnica nu stă pe loc ci avansează neîncetat. Un automobil Ford T era aproximativ echivalentul unui Logan acum o sută de ani, dar un Logan, pus alături de un Ford T, îl întrece net, la toate capitolele. Standardul epocii a avansat în ultima sută de ani. Dar trăiești mai bine dacă ești la volanul unui Logan decât dacă ești la volanul unui Ford T? Nu, deoarece standardul epocii a avansat. **Toate** mașinile merg mai repede acum decât pe vremea lui Ford T, așa că în realitate e vorba de o stagnare. Mergi mai repede, e drept, dar toată istoria merge mai repede pe lângă tine deci, în realitate, nu trăiești mai bine chiar dacă mergi pe șosea mai repede. Nu e vorba numai de faptul că decalajul dintre bogați și săraci nu scade ba chiar se mărește, cum ne mint cei care declamă ca „săracii o duc mai bine doar că bogații o duc și mai bine”. E vorba de faptul că avansul săracului nu reușește să depășească avansul epocii. Nu erai mai sărac cu Ford T decât ești cu Logan. Nu ești mai bogat cu Logan decât erai cu Ford T, chiar dacă, per ansamblu, Loganul e o mașină superioară.

Același lucru și în privința unor obiecte fără de care nu ne mai putem imagina viața, cum ar fi televizoarele, calculatoarele personale, telefoanele mobile, mai nou și telefoanele inteligente. Da, aceste obiecte nu existau în casele muncitorilor sau șomerilor acum 100 de ani și în multe cazuri nici acum 50 de ani. Dar ele nu existau **nicăieri**, nici în casa bogatului nici în cea a săracului. Nu erai mai sărac atunci dacă nu le aveai, nu ești mai înstărit acum dacă le ai. Nu erai mai sărac în 1917 fără televizor decât ești în 2017 cu televizor. Cine știe, poate chiar ești mai sărac acum, cu televizor, întrucât tu poți să ai un televizor vechi în timp ce standardul epocii îți cere un televizor nou, iar pentru bogat chiar unul cât se poate de high-tech, peste standardul epocii. Trebuie văzut cât de mulți sunt oamenii care au acum televizoare **sub** standardul **mediu** al epocii, atenție, nu sub ce au bogații ci sub ceea ce reprezintă standardul **mediu** al epocii, înainte de a te putea hotărî să spui cu mâna pe inimă că da, săracii o duc mai bine în epoca televizorului decât în cea a cinematografului mut. Iar rezultatul ar putea fi surprinzător pentru foarte mulți dintre aplaudacii sistemului. Mai trebuie văzut, de pilda, cât de mulți sunt oamenii care au mașini personale sub standardul mediu al anului 2017 (de pildă mașini Dacia 1300), sau chiar căruțe, versus cât de mulți erau acum o sută de ani americanii care aveau mașini sub standardul mediu al anului 1917 sau căruțe, dacă ar fi să comparăm România actuală nu cu România veche, scoasă din subdezvoltare abia de comuniști, ci cu etalonul capitalismului de acum și de atunci, Statele Unite ale Americii. Sau să vedem cât de mulți au azi mașini Dacia 1300 sau căruțe versus cât de mulți aveau în România mașini Dacia 1100, sub standardul epocii de acum 20 de ani, sau căruțe, în 1997, dacă ar fi să ne referim strict la o singură țară. Din nou, rezultatul ar putea să surprindă. Spre exemplu, numărul căruțelor în România a fost estimat foarte recent (2014) la circa 466 000, el întrecând numărul tractoarelor de nu mai puțin de 2,5 ori, și cifra poate fi considerată mai mică decât cea reală, din moment ce unii proprietari nu-și declară caii iar unele căruțe nu sunt dezansamblate după vânzarea calului⁶.

Fără îndoială că de astfel de comparații avem nevoie, pentru că omul nu trăiește în abstract ci totdeauna numai într-o epocă sau o țară dată, și trebuie să se compare cu oamenii din trecut nu la modul abstract (eu merg mai repede acum ca străbunicul meu) ci la modul cum se descurcă el în epoca sa versus străbunicul în epoca lui. Cât de repede merg acum în lumea mea care merge mai repede versus cât de repede mergea străbunicul meu în lumea lui care merge mai încet, **așa** trebuie pusă problema.

Si așa trebuie pusă ea și în cazul creșterii speranței de viață și scăderii mortalității. În plus, trebuie văzut și un alt aspect- **calitatea vieții** celor care trăiesc mai mult. Da, trăiești mai mult, dar **cum** trăiești? În două picioare, într-un picior, cu ochi, fără ochi?

Diabetul, se știe, e o boală cu care este de multe ori foarte greu să trăiești. Amputări, orbiri, acestea sunt complicații ale acestei boli nevindecabile. Iar rata îmbolnăvirilor de diabet este **în creștere**. În Statele Unite, spre exemplu, rata acestor îmbolnăviri la adulți era în 2008 cu 90% mai mare decât cu un deceniu în urmă, în state ca Idaho, Florida și Texas înregistrându-se chiar o **triplare** ⁷. Același lucru se observă și în Marea Britanie. Din 2004 până în 2014 numărul bolnavilor de diabet a crescut cu 59,8%, de la 2 086 041 la 3 333 069, și estimarea nu ia în calcul pe adulții cu diabet nedignosticat, care se consideră că ar fi fost 590 000 în 2013-2014 ⁸.

În marea „poveste de succes” a capitalismului mondial, China dengxiaopingistă, țara cu „cei mai mulți oameni scoși din sărăcie” de pe planetă, calitatea vieții se încăpățânează să... bată pasul pe loc, din cauza compensării scăderii (modeste) a mortalității prin creșterea incidenței bolilor degradante și debilitante cum este diabetul, fapt recunoscut de însăși portavocile sistemului. China Daily afirmă că numărul diabeticii a atins în 2016 cifra uriașă de 100 de milioane, în timp ce Organizația Mondială a Sănătății estima în același an 110 milioane, ceea ce reprezintă nu mai puțin de aproape de 10% din totalul adulților Chinei. Iar creșterea incidenței în anii de contrareformă capitalistă a fost cu adevărat explozivă. *„Rata diabetului de tip 2 a explodat în ultimele decenii- afirmă Bernhard Schwartlander, reprezentantul OMS în China-. În 1980 mai puțin de 5% din bărbații chinezi aveau diabet. Acum au diabet peste 10% din ei. Creșterea a fost cauzată în mare măsură de un stil de viață nesănătos- diete prea bogate în zahăr și grăsimi și activitate fizică redusă”* ⁹. Ceea ce trebuie completat este că acest tip de alimentație este în mare măsură o formă modernă de subalimentație, lucru pe care nu-l înțeleg cei care asociază subalimentația doar cu cantitatea, nu și cu calitatea. Legătura între diabet și sărăcie este, între altele, reliefată limpede de un studiu publicat în 2010, care arată că sărăcia dublează sau chiar triplează riscul de diabet și, nu numai atât, dar face și mai probabilă apariția de complicații. A fi sărac nu numai că mărește riscul de diabet ci mărește și riscul apariției acelor complicații care fac această boală cu adevărat sinistră.

Dacă lucrurile în China continuă în același ritm, numărul chinezilor diabetici e preconizat să atingă 150 de milioane în 2040, ritmul de creștere al bolii depășind cu mult pe cel al creșterii populației chineze totale ¹⁰. Grav este și faptul că gradul de tratare și ținere sub

control a bolii este unul redus, într-o țară în care asistența medicală nu mai este de mult gratuită.

Creșterea incidenței diabetului merge mână în mână cu creșterea incidenței amputărilor, ca urmare a complicațiilor legate de sistemul circulator. Întorcându-ne la Marea Britanie, statisticile arată clar acest lucru. În 2015, Daily Mail, care numai critic al capitalismului nu e, scria că: „*Mai mult de 135 de pacienți suferă o amputație în fiecare săptămână datorită diabetului, arată statisticile. Numărul lor a crescut cu 17% numai în ultimii cinci ani*”¹¹. Numărul amputărilor cauzate de diabet a crescut în total de la 19 066 în perioada 2009-2012 la 22 109 în perioada 2012-2015, ceea ce reprezintă semnificativ mai mult decât rata de creștere a populației țării, suntem informați de BBC¹². Problema e gravă și în Irlanda, unde numărul de pacienți care au suferit amputări ale membrelor inferioare a crescut de la 443 în 2014 la 451 în 2015¹³.

Deosebit de dramatică este situația într-o țară de Lumea a Treia precum Fiji, unde în 2016 s-au făcut cu 121 mai multe amputări datorate diabetului decât în 2015, numărul lor crescând de la 670 la 791, ceea ce reprezintă **mult mai mult** decât rata de creștere a populației țării¹⁴.

Trăim din ce în ce mai bine dar ne pierdem membrele din ce în ce mai des, se poate zice. Halal reducere a sărăciei și creștere a calității vieții!

Plusurile sunt însoțite de minusuri când vine vorba de dinamica nivelului de trai în capitalism, chiar și în perioadele cele mai „bune” ale sistemului, ferite de conflicte violente (nu a mai fost război mondial de peste 7 decenii) sau de crize pustiitoare (nu a mai fost o astfel de criză de peste 8 decenii, criza din 2008 și anii următori neputându-se, totuși, compara cu cea din anii 1930). Nivelul de trai chiar și în asemenea perioade mai degrabă stagnează, în timp ce bogații devin tot mai bogați. Ducem vieți mai lungi dar calitatea lor devine tot mai proastă. Trăim mai mult dar infirmitățile ne asaltează mai puternic ca niciodată. Nu e vorba că trăim mai bine „dar la unii creșterea e și mai mare”. Nu e vorba nici de faptul că trăim mai bine „dar lucrurile negative sunt tot mai mediatizate”. E vorba de faptul că nu părem, în realitate, să trăim mai bine deloc. Capitalismul nu este mai uman acum decât era pe vremea lui Marx, Dickens, London sau Lenin, indiferent câți Steven Pinkeri ar încerca să ne facă să credem contrariul. Putem chiar spune că s-a adevărit ceea ce spunea Marx, anume că „*în măsura în care se acumulează capital, situația muncitorului trebuie să se înrăutățească indiferent de plata, ridicată sau scăzută, pe care o primește*”. Pentru că, pe termen lung, chiar și stagnarea în raport cu creșterea nevoilor este, în realitate, o scădere.

Dar ce ar putea să ne aducă o automatizare și robotizare mai pronunțate decât tot ce s-a cunoscut înainte? S-ar putea ajunge la o **scădere** a nivelului de trai nu numai față de creșterea nevoilor ci și față de timpurile trecute?

Nu văd niciun motiv pentru care nu ar fi așa. Din contră, putem spune că acest nou val de robotizare în contextul unei economii de tip capitalist va elimina mult mai multe slujbe decât

precedentele. Șomajul a crescut în istorie dar de data asta va crește mai repede, până și expertii burgheziei recunosc acest lucru. Motivul ar fi acela că, de data aceasta, automatizarea „va afecta și creierele, nu numai mușchii”. După cum spune Jerry Kaplan de la Universitatea Stanford, noul val de automatizare „*nu va ține cont de culoarea gulerului*”¹⁵. Vechea automatizare încă avea nevoie de oameni pentru a supraveghea mașinile. Dar ce nevoie va mai fi de muncitori umani în condițiile unor automobile, taxiuri, autobuze, trenuri, care se conduc singure și, mai mult, se pot și repara singure (sau de alte mașini, specializate pentru așa ceva)? Există deja o simpatică mașină-robot care se conduce singură, numită Waymo. Ea nu are volan și frână și numai în august 2016 a parcurs 170 000 de mile, din care 126 000 fără asistență umană¹⁶. Vehicule de acest gen au parcurs singure cu succes faimoasa Lombard Street din San Francisco, cunoscută pentru traficul său intens și curbele sale strânse, în formă de U. Se apropie oare sfârșitul meseriei de șofer?

Un alt domeniu în care roboții ar putea înlocui total sau aproape total oamenii este telemarketingul, unde probabilitatea de automatizare a fost estimată la 99%. Un alt domeniu- cel juridic, unde probabilitatea a fost estimată la 94%¹⁷. Conform unui raport al Deloitte citat de Guardian, peste 100 000 de locuri de muncă în domeniul juridic ar putea fi pierdute în favoarea roboților în următorii 20 de ani¹⁸. În McDonalds-uri roboții ar putea înlocui 81% din bucătari, existând deja un robot, pe nume Flippy, care prepară hamburgeri într-un numar de restaurante ale CaliBurger¹⁹. Slujbe precum cea de bonă sau de asistent medical ar putea fi și ele preluate de roboți, cu urmarea, inevitabilă în capitalism, că oamenii vor fi aruncați pe drumuri. Chiar dacă în unele cazuri automatizarea va genera și locuri de muncă noi, trendul general va fi spre creșterea accentuată a șomajului, mai accentuată ca oricând în istorie. Atunci vom putea spune că nivelul de trai scade nu numai în raport cu creșterea nevoilor ci și cu perioadele trecute. Atunci va veni criza cu adevărat, nu doar o criză cronică ci una **acută**.

Va dispărea proletariatul de tot? Probabil că nu, probabil că, indiferent cât de departe s-ar merge cu creșterea șomajului, tot vor exista muncitori oameni. Pe lângă proletariatul intelectual, pe lângă savanți și artiști, pe care roboții nu-i vor putea (cel puțin nu în viitorul previzibil) înlocui, pe lângă profesori, de la cei mari, universitari, până la cei modești, de liceu și școală generală, vor rămâne, chiar și în momentele de vârf ale robotizării, un numar, greu de precizat, de muncitori manuali. Întâi, deoarece decalajele în capitalism se mențin și se adâncesc nu numai între bogați și săraci ci și între țări bogate și țări sărace, iar roboții sunt și vor rămâne încă multă vreme scumpi și nu vor putea fi achiziționați de oricine. În țări ca Japonia, SUA, Marea Britanie, Germania, tot mai mult și China, automatizarea se va accentua spectaculos, dar în țările Africii și în unele țări asiatice și latino-americane e puțin probabil, practic cu neputință, să crească în același ritm. Ritmul inegal de dezvoltare al țărilor capitaliste se va oglindi în ritmul inegal de robotizare a acestor țări.

În al doilea rând, permanent vor exista, chiar și în țările capitaliste puternic robotizate, capitaliști mai mici, care nu-și vor permite să cumpere roboți și vor lucra tot cu mașini ce

necesită supraveghere umană sau chiar fără mașini. Nu există nicio lege a capitalismului care să ceară profitabilitatea în orice condiții a tehnicii înalte. Dimpotrivă, toată istoria de până acum a capitalismului a arătat că și tehnica mai puțin înaltă, sau chiar absența tehnicii, munca manuală, pot fi profitabile, ba chiar super-profitabile. Și chiar din rândul mării mase de muncitori rămași șomeri se vor naște inevitabil unii capitaliști care vor fi prea săraci ca să folosească roboți și vor trebui să opereze cu muncitori umani. A fost dintotdeauna o lege a capitalismului că și din rândul șomerilor permanent se vor naște unii capitaliști, de proporții reduse. Sigur, pe măsură ce unii din ei vor prinde cheag, vor începe să-și permită să achiziționeze roboți și muncitorii umani ce și-au găsit de lucru din nou vor rămâne pe drumuri. Dar în aceeași măsură din rândul șomerilor se vor naște din nou capitaliști mici care vor opera cu muncitori umani, și pătura șomerilor se va îmbospăta mereu, nu dor cu muncitori rămași pe drumuri ci și cu capitaliști din cei mari, proprietari de roboți, care au dat faliment și care au căzut în rândurile sărăcimii. Vor exista, cel mai probabil, chiar și în cele mai dezvoltate țări capitaliste, **două** economii paralele, ambele funcționând după principii capitaliste, dar din care numai una va folosi pe scară largă roboți în locul oamenilor. Așa cum mașinismul capitalist de tip vechi nu a reușit să înlăture căruțele, tot așa nici mașinismul capitalist de tip nou nu va reuși să înlăture muncitorii oameni.

Dar chiar presupunând prin absurd că toți muncitorii oameni vor dispărea și masa șomerilor va fi una statică, incapabilă să genereze noi capitaliști mici care să opereze cu muncitori oameni, acesta tot nu ar fi sfârșitul clasei muncitoare pentru că nici capitalismul nu este sfârșitul Istoriei. După el trebuie să urmeze ceva. Revoluția socialistă, eliminând dictatul profitului, va elimina (cum a făcut de atâtea ori) și caracterul antiuman al mașinismului, și va reconstitui clasa muncitoare. Socialismul și mai ales comunismul viitorului vor fi epoca **armonizării** omului și mașinii, deci și a omului și a mașinii care nu are nevoie de om. Robot inteligent și om vor munci alături, unul alături de celălalt, fără să se deranjeze, și fără ca robotul să-i fure pâinea omului. Muncitorii lăsați pe drumuri de stăpânii capitaliști ai roboților își vor găsi de lucru într-un sistem în care nu vor mai fi stăpâni capitaliști nici pentru oameni nici pentru roboți. Capitalismul a învrăjbit oamenii și roboții, socialismul și comunismul îi vor împăca. Doar socialismul și comunismul, pentru că nu trebuie să contăm pe disponibilitatea capitaliștilor de a oferi un venit minim garantat pentru muncitorii lăsați pe drumuri de robotizare- capitaliștii ar fi în stare mai degrabă să programeze o armată de roboți care să țină în frâu masele decât să-și cumpere pacea socială plătind un astfel de venit.

Dar vor fi roboții care nu mai au nevoie de supravegherea omului ultimul cuvânt în materie de robotică și robotizare? Nu cumva progresul roboticii va mai face încă un pas și se va ajunge de-a dreptul la o revoltă a roboților nu doar inteligenți ci și constienți împotriva oamenilor? Nu cumva se vor răscula mașinile împotriva stăpânilor lor? Nu cumva vor trece la exterminarea sau înrobirea întregii omeniri? Nu cumva vor deveni cele mai sinistre scenarii SF realitate?

Aceasta nu e deloc o intrebare lipsită de legitimitate. Multe scenarii cândva SF au devenit, mai devreme sau mai târziu realitate. De la cartea lui Jules Verne „De la Pământ la Lună” până la prima călătorie reală la Lună au trecut doar un secol și câțiva ani. Câți ani vor trece de la filmul Matrix până la un Matrix real? Și nu cumva, vai, a devenit **deja** acest scenariu realitate și trăim **deja** în Matrix numai că nu o realizăm? ²⁰

Ar fi o negliobie să negăm că multe scenarii SF devin realitate. Ar fi o negliobie să negăm că **și acest** scenariu ar putea deveni o realitate. Dar ar fi o negliobie la fel de mare să cădem în fatalism și să credem că lupta pe viață și pe moarte între roboți și oameni ar fi inevitabilă. Ceea ce vreau să arăt e că ea **nu e deloc** inevitabilă, cum încearcă să ne sperie unii care sunt cam pe aceeași linie cu aceia care ar da orice să nu mai avertizăm asupra pericolelor mult mai reale reprezentate de **ei**, de activitățile lor deloc ortodoxe.

În clipa în care o entitate inteligentă devine mai inteligentă decât cel care a creat-o, ea se va răscula inevitabil împotriva creatorului, ni se spune, și încă des.

Nu e neapărat adevărat. Mulți oameni au existat în Istorie care au fost **cu adevărat** mai inteligenți ca alții (și nu în sensul teribil de trunchiat și de părtinitor în care zic „testele de inteligență”) și nu numai că nu i-au abuzat, agresat și asuprit pe ceilalți ci chiar i-au **condus** către o lume mai bună, către **libertatea** adevărată. Numele Marx, Lenin, Mao, vă spun ceva?

Când se întâlnesc două civilizații aflate la un nivel inegal de dezvoltare, cea mai avansată o va distruge sau înrobi inevitabil pe cea mai puțin avansată, turuie și cei care vor să ne sperie cu o apocalipsă declanșată de ființe mai inteligente venite nu din laboratoarele noastre ci de sus, dintre stele.

Nu e neapărat adevărat. Da, există exemplul perfect cu europenii și amerindienii. Europenii i-au exterminat și înrobit pe amerindieni, ne spun de multe ori chiar aceia care sar ca arși atunci când le spui că genocidul amerindienilor a fost cel mai rău genocid din Istorie, deci așa trebuie să se întâmple și când roboții superintelenți vor sta față în față cu oamenii mai puțin inteligenți, sau când extraterestri cu cranii mai mari ca ale noastre vor coborî din navele spațiale, ca în Independence Day. Dar mai există în Istorie și **alte** exemple, cum ar fi acela cu niște comuniști ruși avansați tehnologic care au intrat în contact cu niște triburi siberiene puțin avansate tehnologic și care nu numai că nu i-au înrobit pe aborigenii siberieni ci chiar i-au **ajutat** să-și ridice nivelul, alfabetizându-i, dându-le copiii la școală, construindu-le locuințe decente ca să nu mai moară de frig în mijlocul taigalei, construindu-le spitale și trimițându-le doctori ²¹. Mai există și exemplul cu aceiași comuniști ruși avansați tehnologic care nu numai că nu i-au înrobit pe mongolii mai puțin avansați tehnologic ci chiar i-au **ajutat** să se ridice, nu numai că nu au prefăcut Mongolia în colonie rusa chiar au ajutat-o să construiască orașe moderne, școli, spitale, fabrici, să-și mecanizeze agricultura ²². Am putea să ne amintim și noi, românii, de un caz istoric cât se poate de real al unei superputeri învingătoare care nu numai că nu a prefăcut în colonie pe piticul învins ci chiar l-au **ajutat** cu grâne pe timp de foamete, deși în momentul acela chiar și la ea acasă bântuia foametea.

Anul 1946 este momentul, România este piticul învins iar URSS colosul învingător. Deci, vedeți, nu e chiar atât de inevitabil ca puternicul să-l oprime și agreseze pe cel slab. Aici nu e vorba de fapt de raportul puternic versus slab, avansat versus neavansat, luat în sine, ci de **contextul** în care se așează acest raport. Aici e vorba de fapt despre **contextul social**. **Nu** faptul că europenii erau avansați tehnologic și amerindienii nu luat în sine a cauzat genocidul amerindienilor ci faptul că europenii erau purtătorii **capitalismului** în ascensiune, a capitalismului care nu acceptă nimic în afară de profitul maximal și care nu se dă în lături de la nimic pentru a-l atinge. **Nu** faptul că rușii comuniști erau puternici și aborigenii siberieni slabi luat în sine a cauzat progresul nemaivăzut al acestor aborigeni în perioada sovietică ci faptul că rușii comuniști erau purtătorii unei orânduiri **umane, socialismul**, care are aceeași alergie la exploatare ca și capitalismul la justiție.

Prin urmare, nu e inevitabil deloc ca roboții, o dată deveniți conștienți, și deja mai inteligenți ca noi ca putere de calcul, să caute să ne extermine sau/și înrobească, precum în Matrix sau în Captain Power. Nu e deloc inevitabil ca extraterestrii super-avansați să caute să ne extermine sau/și înrobească, precum în Independence Day sau în acel episod din seria originală a Zonei Crepusculare în care extraterestri aparent binevoitori ne îngrașă pentru a ne... mânca. Se poate și și. Nu e un caz de ori-ori ci de și-și. Contează mult nu doar conștiința de sine și inteligența ci și ce vor vedea ei în jur, care este **mediul social** în care ei se vor dezvolta. Dacă extraterestrii ar veni în numele unei companii capitaliste căutătoare de aur (putem presupune că legea succesiunii modurilor de producție ar fi asemănătoare pentru diferite civilizații oricât de diferiți genetic ar fi creatorii lor), atunci ne putem aștepta la ce au pățit amerindienii. Dacă ei vor veni din partea unei societăți comuniste căutătoare de semeni întru Rațiune, probabil că ei se vor purta prietenește cu noi. Dacă roboții sentienți ar vedea oamenii sfâșiindu-se între ei pentru o firimitura de profit, probabil ar fi înclinați și ei spre o acțiune de sfâșiere la adresa noastră. Dar dacă ar vedea oamenii trăind în pace și armonie, pace și armonie cu alte ființe sentiente probabil ar avea și ei în minte.

Cât de aproape sunt roboții de a obține conștiința de sine, că putere de calcul deja au cu mult peste nivelul nostru?

Nu se știe sigur, pentru că până acum nici o singură mașină de calcul, oricât de puternică ar fi, nu a dat semne că ar fi aproape de această conștiință. Puterea de calcul a sporit mereu și crește exponențial. Încă de acum 20 de ani, din 1997, o mașină de calcul a putut să învingă pe Kasparov, cel mai bun jucător de șah din lume. Mai recent, mașinile au început să ne bată și la go, care este un joc de o complexitate mult mai mare decât șahul, la care omul era socotit invincibil. Putem fi aproape de trezirea scânteii de conștiință într-un creier electronic sau putem fi foarte departe. Dar pentru cei care înțeleg saltul calitativ (adică legea dialectică a trecerii cantității în calitate) e clar că e foarte probabil să se întâmple. Noi înțelegem saltul calitativ, nu suntem ca acei creaționiști care o tin lungă cu „opозиția ireductibilă” între „microevoluție și macroevoluție”.

Dar care ar fi căile cele mai potrivite pentru a crea mașini sentiente?

Unii cred că modalitatea cea mai bună e aceea de a „învăța mașinile să învețe” cum învață un copil. Mașinile care învață precum copiii sunt o idee interesantă și promițătoare. La urma urmei, conștiința dezvoltată, de adult, nu vine din cer, ci este pregătită de etapa copilăriei. A învăța precum copiii permite mașinilor să devină mai independente față de programatori iar independența este una din condițiile pentru apariția conștiinței.

O echipă de la Carnegie Mellon, condusă de profesorul Abhinav Gupta, permite roboților să se joace cu diverse obiecte precum copiii. Ea folosește așa-numita învățare adversă, care este „similară metodei de învățare a copiilor să prinda o minge prin aruncări din ce în ce mai dificile către ei”²³. O echipă de cercetători italieni, condusă de Gianluca Baldassare, se inspiră și ea din modul de învățare al copiilor. „Scopul- declară Baldassare-, este de a construi roboți capabili să învețe în mod independent, să experimenteze, să facă experimente exact ca și copiii mici, între unu și doi ani, și apoi să aplice în practică noile lucruri învățate”. Când roboții întâlnesc ceva nou și surprinzător „ei se concentrează pe ce au găsit și încearcă să facă din nou, cum fac copiii, de exemplu, atunci când descoperă întrerupătorul de aprins lumina”. Echipa speră să realizeze primii astfel de roboți independenți în jur de anul 2020²⁴.

Un robot numit Augie ar putea fi cel mai avansat realizat până acum în această privință. Conform Scientific American: „Augie poate să învețe din doar unul sau două exemple, conform metodei de sus în jos. Dar el poate de asemenea să extragă noi concepte din datele cu care se confruntă, conform metodei de jos în sus... Augie poate de fapt să facă mult mai mult. El recunoaște imediat pisici și distinge literele una de alta dar poate să facă și deducții noi, creative și surprinzătoare, care merg mult mai departe decât experiența sa sau cunoștințele de care dispune deja. Astfel, el a explicat recent că dacă un adult vrea să devină din nou copil el sau ea trebuie să se abțină de la a mânca legume sănătoase, deoarece ele fac copiii să devină adulți. Nu avem aproape nicio idee cum a apărut acest tip de raționament creator.”²⁵

Merită amintit și Quixote, un robot realizat de Mark Riedl și Brent Harrison, de la Școala de Computere Interactivă din Georgia, care învață.. citind. „Am observat că el poate învăța să execute o sarcină în același fel în care învață oamenii. Acest lucru e important pentru că, dacă inteligența artificială ar primi ca sarcină simplă să se întoarcă acasă cu un medicament, ea ar putea să fure medicamentul pentru că acest lucru ia mai puțin timp și resurse”, declară Riedl. „Quixote nu a învățat lecția „să nu furi” dar a ajuns să prefere pur și simplu să nu fure după ce a citit și emulat poveștile care i s-au prezentat”. Quixote nu a fost învățat ce este bine și ce este rău dar el preferă totuși să facă lucruri considerate bune²⁶, ceea ce poate să fie liniștitor pentru cei care se tem de o apocalipsă robotică.

Sunt mulți și cei care cred că am putea crea mașini sentimentale printr-un procedeu SF des întâlnit în literatură, și anume încărcarea conștiinței umane într-un computer. Scanăm fiecare neuron, cu toate amintirile și toată personalitatea omului, și le uploadăm într-un computer. Unii cred că în felul ăsta am putea obține și nemurirea la care visăm de atâta

timp, din vremea Epopeii lui Ghilgameș și a basmului Tinerețe Fără Bătrânețe și Viață Fără de Moarte.

Este promițător. Tot ce e nou e și promițător, dar că vom obține oameni nemuritori în trup de mașină nu e așa de sigur. În mod clar, dacă uploadam un creier într-un computer vom obține o mașină cu toate amintirile omului respectiv. Asta e clar. Dar va fi oare **tot** omul respectiv într-un trup nou?

Michael Shermer, un om pe care nu prea avem motive să-l iubim (e „libertarian”, struțocămila după care se ascund toți fasciștii într-o vreme în care alegerea e tot mai mult **între** fascism și marxism, și chiar a apărat „dreptul la cuvânt” al rasiștilor, denigrând într-un mod incalificabil Antifa), face niște observații interesante și pertinente într-un articol recent din Scientific American. El combate noțiunea unora că, dacă uploadezi creierul unei persoane într-un computer, ea se va trezi ca dintr-un somn lung într-un nou corp. Da, în calculator va intra o copie, fie ea și exactă, a memoriei și minții unui om. *„Dar o copie a amintirilor tale, a minții tale, și chiar și a sufletului tău, nu ești tu. Este o copie a ta, la fel de diferită ca și un frate geamăn, și niciun frate geamăn nu se uita la frații și surorile sale și zice „acolo sunt eu”. Nici duplicarea nici învierea nu te pot duce într-un alt plan al existenței”*²⁷. Conștiința există ca un produs al creierului, ea există pe suportul material conferit de creier. Când moare acest suport moare și conștiința. Nu te trezești în alt corp nici dacă mintea îți este încărcată cu o acuratețe de sută la sută într-un computer și nici dacă îți este încărcată cu o acuratețe de sută la sută într-un nou corp din carne și oase, identic cu cel precedent, la Judecata de Apoi. Uploadarea minții rezultă doar într-o copie a ta, care se trezește, cu toate amintirile și cunostintele tale, ce-i drept, într-un computer.

Dar măcar vom realiza o mașină cu inteligență ca a noastră, nu?

Nici asta nu e așa de sigur. De fapt, este extrem de improbabil ca noua entitate, sentientă fără discuție, să fie și sentientă **în maniera noastră**. Să ne gândim puțin, ce ne face pe noi oameni? Doar inteligența, doar cunoștințele și amintirile? Sau și alte lucruri? Ar însemna să separăm omul de toată existența sa de zi cu zi dacă am crede că doar mintea. Ce este mintea dacă nu rezultatul traiului de zi cu zi, al experiențelor dobândite în acest trai de zi cu zi? Al unui trai de zi cu zi în care mâncăm, bem, iubim, urâm, simțim lucruri bune sau mai puțin bune despre persoane care ne plac sau nu? Ce este senzația de dulce separată de gustul dulce pe care îl simțim introducând hrana în gură? O mașină cu un creier uploadat în ea va ține minte senzația de dulce, fără discuție, dar ea nu-i va mai spune mare lucru în condițiile în care o astfel de mașină nu va necesita hrana pe care o necesităm noi. Nu va fi o amintire care să-i trezească gustul pentru a mânca din nou ci va fi o amintire neutră. Mașina înzestrată cu asemenea amintiri va fi tot atât de neutră, de rece, față de hrana dulce ca și o mașină lipsită de aceste amintiri. Sau ce este amintirea dragostei pentru o persoană separată de dorința de a face dragoste? Nu va fi o amintire care să-i trezească gustul pentru a face din nou dragoste ci va fi o amintire neutră, mașina va fi tot atât de rece față de o astfel de persoană ca și o mașină lipsită de aceste amintiri. E adevărat, o mașină cu astfel de amintiri

va reuși să înțeleagă mai bine cum e să fii om dar nu va fi niciodată om. Inteligența ei va avea conștiință de sine dar va fi **diferită** de inteligența umană. Roboții sentienți vor rămâne întotdeauna diferiți de noi, chiar și cei care învață ca noi, precum Augie și Quixote, cel puțin câtă vreme nu vor avea trupuri ca ale noastre, câtă vreme creierul lor nu va sta într-un trup ca al nostru. Acest lucru trebuie bine înțeles în cazul cel mai nefericit cu putință, acela al unui conflict între noi și ei. Nu va fi în niciun caz vorba de o superioritate zdrobitoare a roboților sentienți la toate capitolele. La unele capitole ei vor fi superiori nouă, la altele noi vom fi superiori lor. A crede că roboții sentienți vor fi dintr-o dată înzestrați cu o uriașă și totală superioritate asupra noastră, superioritate care va crește exponențial în timp scurt, e tot una cu a compara merele cu perele sau inteligența de grup a furnicilor cu inteligența noastră individuală. E vorba pur și simplu de lucruri **diferite** și asta face ca, într-un eventual conflict, să avem și noi șansa noastră, chiar dacă, probabil, una mica.

Oricum, trebuie evitat conflictul. Asta mai presus de orice. Am văzut mai sus că el nu e inevitabil. Noi trebuie să-l facem imposibil, sau pe cât mai puțin posibil e posibil.

Cum? Vindecându-ne de capitalismul care transformă în sclavi atât oamenii cât și eventualele mașini sentiente, sclavi ai unui mănunchi infim de proprietari de mijloace de producție. Capitalismul este cel care pune în conflict atât omul cu alt om (burghez cu proletar sau, de foarte multe ori, proletar cu proletar) cât și omul cu mașina, sentientă sau nu. Capitalismul face ca oamenii să urască roboții, capitalismul poate face și ca roboții sentienți să încerce față de noi nu neapărat ură în sensul în care urâm noi (pentru că nu vor fi noi) dar în orice caz un sentiment de ostilitate care să-i determine să ne facă rau, într-un fel sau altul. Deci trebuie să luptăm în primul rând împotriva capitalismului.

Va trebui de asemenea să învățăm **respectul** față de roboții sentienți. Să învățăm că ei nu ne sunt din capul locului dușmani. Să învățăm că societatea lor va exista alături de noastră și să căutăm căi de a face aceasta coexistență cât mai armonioasă. Dacă vrem ca ei să nu ne fie dușmani va trebui să le dăm cât mai puține **motive** ca ei să ne fie dușmani. Istoria noastră ne-a învățat că dușmănia nu se petrece fără motiv. Ființele sentiente nu sunt din capul locului dușmani. Dușmănia apare pentru că sistemul o induce pe toate căile. Trebuie să scăpăm de acest sistem și să învățăm respectul reciproc. Istoria noastră ne mai învață că atunci când ți se oferă respect adevărat ești și tu dispus să oferi respect adevărat, și acest lucru se petrece și când e vorba de specii diferite. Se cunosc multe cazuri de relații om-animale bazate pe respect adevărat și acest lucru poate fi valabil și în relațiile om-roboți.

Dacă vom crea mașini cu conștiință de sine va trebui să acceptăm că trebuie să împărțim Planeta cu ele. O coexistență pe termen lung va presupune neapărat aceasta împărțire și trebuie să căutăm să o facem cât mai reciproc avantajoasă cu putință. Pe termen lung, am putea chiar începe să ne contopim societățile și chiar să inițiem un gen de contopire fizică. Am putea ajunge să ne respectăm unii pe alții ca ființe cu drepturi egale și chiar să ne contopim cu ei așa cum vedem în Star Trek că se contopesc uneori specii raționale diferite

din Univers. Relațiile noastre cu roboții ar ajunge să semene mult mai mult cu ce vedem în Star Trek vis a vis de androidul Data decât cu ce vedem în Matrix.

Marx spunea că socialismul va aduce nu sfârșitul Istoriei ci tocmai intrarea omului cu adevărat în Istorie²⁸ iar Mao spunea că nu numai socialismul ci și comunismul deplin va fi împărțit în stadii²⁹. E și firesc să fie așa. Dezvoltarea nu încetează niciodată. Multă vreme nu am înțeles ce vroia Mao să spună cu stadiile comunismului dar acum înțeleg că este vorba de **incluziunea** altor forme de viață sentiente în societatea comunistă prin acordarea de drepturi egale și chiar contopirea cu ele. Comunismul ar putea începe ca o societate în care numai oamenii să beneficieze de egalitate în timp ce relația noastră cu alte forme de viață și conștiință (azi se știe că aceasta conștiință de sine nu este doar apanajul omului, ea există și la unele animale) să evolueze către o societate în care unele astfel de forme de viață și conștiință (va fi imposibil ca toate) să fie incluse în ea ca membri cu drepturi egale. Am putea vorbi chiar de societăți **supercomuniste** pentru a descrie astfel de incluziuni. O primă societate supercomunistă ar putea apărea aici, pe Pământ, o dată cu includerea roboților sentienți, altele ar putea apărea pe măsură ce ne răspândim în Cosmos și formăm federații galactice cu specii sentiente extraterestre. Comunismul va fi nu numai cheia supraviețuirii speciei noastre ci și a **ridicării ei pe treapta cosmică**, a ridicării ei pe o treapta pe care nu o putem prezice exact, pe care poate nu am recunoaște-o, dar care va fi în orice caz una superioară față de tot ce cunoaștem acum.

Dezvoltarea nu se oprește dar ceea ce e cu adevărat rău va fi fost de mult lăsat în urmă. Asta înseamnă că vom intra în etapa dezvoltării adevărate, care va fi mai depărtată de vârful civilizației capitaliste din New York, Tokyo, Shanghai și Dubai decât acestea au fost de toporul de piatră al primilor oameni. Oamenii societăților comuniste și supercomuniste vor privi la Manhattan și Burj Khalifa cum privim noi la mușuroaiele de termite și vor găsi „succesul” unor Bill Gates sau Elon Musk la fel de respingător, la fel de duhnind a bălegar pe cât găsim noi de respingătoare ignoranța și murdăria din Evul Mediu Întunecat. Nici nu putem reda în cuvinte măreția epocilor pe care abolirea exploatării omului de către om le va inaugura. Serialul Star Trek ne poate da o imagine, dar numai una cât se poate de palidă.

Cât de mult vor dura toate acestea? Vom reuși să răsturnăm legea de bază a Naturii care spune că nimic nu poate supraviețui la Infinit? Vom reuși, cu o tehnologie pe care nici nu putem să o întrezărim, să supraviețuim morții Soarelui peste 5 miliarde de ani sau chiar să o evităm? Legea de care am amintit spune într-adevăr că nimic nu este veșnic dar o altă lege spune și că, în absența dispariției, nu există nicio limită la ce Știința și tehnologia pot face. O civilizație suficient de avansată ar putea chiar să evite catastrofa ultimă, cea a morții termice a Universului, născocind ceva care să țină în frâu acea energie întunecată care face Universul să se dilate mai repede decât pot noi structuri complexe să se nască. În orice caz, fie că vom reuși sau nu să ajungem până acolo, fie că vom reuși sau, cel mai probabil nu, să tindem spre Infinit, un observator exterior va putea să spună despre noi ca personajul dintr-una din povestirile lui Arthur Clarke, adaptată într-un episod al Zonei Crepusculare: indiferent care a

fost destinul lor, ei au reușit să și-l împlinească. Indiferent dacă vom dispărea în cele din urmă, Lumina pe care am aprins-o noi în epocile post-capitaliste va fi reușit, cel puțin, să aprindă calea altora. Povestea noastră, cu sau fără noi, va fi rămas nemuritoare!³⁰

Merită încercat! Merită dată comunismului șansa de a ne duce acolo unde au visat cei mai vizionari scriitori și poate și dincolo de aceasta!

Note:

1. „Dicționar enciclopedic român”, Editura Politică, București, 1962, p. 195
2. Trecând peste absurditatea și, în fond, impietatea, de a spune că o cifră mai mică de morți este mai rea decât una mult mai mare, de 70 de milioane pe puțin, trebuie spus, de dragul argumentației, că și dacă am accepta estimările cele mai mari pentru numărul de morți cauzat de rebeliunea lui An Lushan, care s-ar traduce printr-o șesime din populația Globului (36 de milioane de morți), nici armatele lui An Lushan, nici alții pe Pământ, nu aveau pe vremea aceea posibilitatea de a distruge toată populația Globului sau, în cel mai fericit caz, de a întoarce lumea la Comuna Primitivă. Și nimeni în epoca precapitalistă, nici măcar mongolii lui Gingis Han, nici măcar triburile germanice din epoca migrațiilor, nici măcar hunii lui Atila, nu o aveau. Noi, în epoca „îngerilor buni” ai capitalismului, o avem. Și nimeni nu poate nega că amenințarea ca acest potențial distructiv să fie folosit efectiv este în creștere, putând spune chiar că este mai mare decât la apogeul Războiului Rece.
3. Populația Cambodgiei într-adevăr era mai mică după Pol Pot decât înainte de Pol Pot, deși în acest declin evident intră și sutele de mii de civili care au fost uciși de bombardamentele americane în 1970 și 1973. În ce privește chestiunea cât de marxist a fost Pol Pot, trebuie spus că abaterile lui de la marxism au fost atât de mari și de grosolane că sar în ochi oricui este cât de cât familiarizat cu marxismul. Revolutionarii marxiști nu evacuează orașele, nu desființează banii peste noapte și nu tratează în bloc intelectualitatea ca pe o categorie ostilă. În mod cert ei nu persecută pe criterii etnice sau religioase, cum a făcut Pol Pot mai ales cu vietnamezii și cu musulmanii cham.
4. Virgiliu Zbăganu, „Secolul XXI va fi comunist sau nu va fi”, Editura Planeta, București, 1994, p. 27-
„Capitalismul a găsit resurse extraordinare. Nu trebuie uitat, însă, un lucru. A făcut aceasta sub presiunea stângii, care este de fapt opera lui Marx. Așa se face că, în realitate, aceste succese, inclusiv nivelul de trai din Vest, sunt un rezultat al mișcării de sorginte marxistă. Numai spaima dispariției i-a făcut pe capitaliști să cedeze, să admită o extindere a drepturilor tuturor cetățenilor și să caute mijloace tehnico-economice de supraviețuire. Presiunea comunismului- să o spunem foarte deschis- a avut o influență covârșitoare asupra progresului multor țări și, în general, la sfârșitul acestui secol”.
5. I. Stalin- „Problemele economice ale socialismului în URSS”, Editura Pentru Literatură Politică”, București, 1952, p. 45
6. „Câte căruțe sunt în România?”, Analize Economice, 18 noiembrie 2014
7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2769839/>
8. https://www.diabetes.org.uk/about_us/news/diabetes-up-60-per-cent-in-last-decade-

9. „Diabetes on the rise in China”, China Daily, November 15, 2016 și „Rates of diabetes in China „explosive””, comunicat al Organizației Mondiale a Sănătății, divizia Pacificului de Vest, din 6 aprilie 2016
10. Comunicatul citat al Organizației Mondiale a Sănătății iar pentru legătura între sărăcie și diabet vezi <http://www.diabetesincontrol.com/poverty-a-leading-cause-of-type-2-diabetes-studies-say/>. Nu vedem niciun motiv pentru care diabetul să nu fie considerat o **boala a sărăciei** numai pentru faptul că nu e infecțioasă.
11. Ben Spencer- „135 diabetes amputations every week: obesity blamed for 17% rise in operations”, Daily Mail, 15 July 2015
12. „Diabetes amputations „eight times more likely” in parts of England”, BBC News, 24 October 2016
13. <https://www.diabetes.ie/2015-national-statistics-amputations-hospitalisations/>
14. „Nearly 800 amputations from diabetes complications in Fiji last year”, Pacific Islands Report, July 17 2017
15. Arwa Mahdawi- „What jobs will still be around in 20 years? Read this to prepare your future”, Guardian, 26 June 2017
16. <https://en.wikipedia.org/wiki/Waymo>
17. Guardian, ultimul articol citat
18. Ibid.
19. Ibid.
20. Problemă într-adevăr spinoasă... pentru cei care rup teoria de practică. După cum spune Marx în 1845, *„Problema dacă gândirea omenească ajunge la adevărul obiectiv nu este o problemă teoretică ci una **practică**. În practică, omul trebuie să dovedească adevărul, adică forța și caracterul real, netranscendent al gândirii sale. Controversa în jurul realității sau nerealității gândirii care se rupe de practică este o chestiune pur **scolastică**.”*, Karl Marx- „Teze despre Feuerbach” în „Karl Marx, Friedrich Engels, Opere”, volumul 3, Editura Politică, București, 1958, p. 575. Din fericire (sau din păcate) pentru cei care se raportează la celebra replică din Matrix: „Închipuiește-ți că ești într-un vis din care nu te poți trezi. Cum ai putea să deosebești visul de realitate?” mai trebuie introdus în ecuație un cuvânt, cel mai important, și anume **practica**. În **teorie**, fără practică, nu poți să dovedești sau să infirmi **nimic**. Dar ia treci și la practică și ai să vezi cum se face lumină. Lumina este practica, experiența. Cum spunea magistral Engels in 1892: *„Agnosticul nostru admite iarăși că toate cunoștințele noastre se bazează pe informațiile transmise de simțuri. Dar, adaugă el, cum știm că simțurile noastre ne dau reprezentările corecte ale obiectelor pe care le percepem cu ajutorul lor?... Acest mod de a raționa pare, fără îndoială, greu de combătut printr-o simplă argumentație. **Dar înainte de argumentație a fost acțiunea**. „La început a fost fapta” (Goethe). Și acțiunea umană a rezolvat această problemă mult înainte ca ingeniozitatea umană să o pună. Dovada desertului este în actul mâncării. Din momentul în care apropiem aceste obiecte pentru uzul nostru, pe baza calităților pe care percepem că le au, supunem corectitudinea sau incorectitudinea percepțiilor noastre unui test infailibil. Dacă aceste percepții au fost greșite, atunci judecata noastră cu privire la folosul pe care-l aduc aceste obiecte trebuie și ea să fi fost greșită și încercarea noastră trebuie să eșueze. Dar dacă reușim să ne atingem scopul, dacă aflăm că obiectul e în concordanță cu ideea noastră despre el și că îndeplinește scopul pe care l-am avut în vedere față de el, atunci aceasta este dovada clară că percepțiile noastre despre el și despre calitățile sale concordă, **până acum**, cu realitatea exterioară nouă... Atâta timp cât avem grijă să ne antrenăm simțurile corespunzător și să ne menținem acțiunile în limitele stabilite de percepțiile corespunzător realizate și corespunzător folosite, vom observa că rezultatul acțiunilor noastre arată că percepțiile noastre sunt conforme cu natura obiectivă a lucrurilor percepute.”*, conform Friedrich Engels, „Introduction to the 1892 English edition of „Socialism: utopian and scientific”, în Karl Marx, Friedrich Engels- „The Communist Manifesto”, Wordsworth Classics of World Literature”, 2008, p. 337-338. Concordanța între teorie și practică este obligatorie pentru a stabili justetea unei afirmații și nu există altă cale decât cea a acestei concordanțe. Dacă am reuși, cumva, să inducem vise cuiva, sau să creăm realități simulate, ființele cărora le inducem visele sau ființele sentimente din acele realități ar putea,

până la urmă, tocmai pe baza practicii, să-și dea seama, că există neconcordanțe între percepțiile lor și realitate sau că mai există o realitate exterioară lumii lor, cum a reușit simulatul profesor Moriarty din holospațiul navei Enterprise. Nu înseamnă deloc că, dacă reușim să creăm lumi în interiorul calculatoarelor nu am fi capabili să știm, prin propriile noastre forțe, dacă noi înșine trăim într-una. Nicio realitate, nicio parte a lumii care există dincolo de conștiința noastră, nu este imună în fața cunoașterii raționale, deci nici lumea care simulează o altă lume- e chiar ridicol să presupui că un tip sentient din Universul A, care nu are putere totală nici măcar asupra unui nor de ploaie din lumea lui ar putea, cumva, să impună o cenzură cosmică absolută unei planete simulate sau, mai mult, unui Univers întreg simulat, infinit mai complexe decât un simplu nor de ploaie. Înveșmântarea solipsismului în haine IT nu face acest solipsism, acest basm vechi și de N ori dezmințit despre neputința noastră funciară, mai puțin găunos. Practica rezolvă totul și ceea ce nu rezolvă acum va rezolva cu siguranță în viitor. Lenin observa și el, în extraordinara lucrare „Materialism și empiriocriticism”: „*Criteriul vieții, al practicii, trebuie să fie principal și fundamental în teoria cunoașterii. Și asta duce în mod inevitabil la materialism, dând la o parte neîncetatele fabricații ale scolasticismului profesoresc. Bineînțeles, nu trebuie să uităm că acest criteriu al practicii nu poate niciodată, prin natura lucrurilor, să confirme sau să infirme **complet** o idee umană. Acest criteriu este și suficient de „nedefinit” pentru a nu permite cunoașterii umane să devină „absolută” dar și suficient de definit pentru a putea duce o lupta necrutătoare cu toate varietățile de idealism și agnosticism”*”, vezi V.I. Lenin, „Materialism and empirio-criticism”, la <https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1908/mec/two6.htm>. Și din acest motiv trebuie să ne ferim nu doar de absolutismul religiei și de nihilismul subiectiv ci și de absolutismul științific, menținând în același timp neabătut principialitatea științifică.

21. Siberia era pe timpul țarismului locul celei mai cumplite înapoieri iar aborigenii locului, mai vechi acolo decât rușii cu milenii, adevărați amerindieni ai Rusiei, erau cei mai înapoiați dintre înapoiați, asupriți atât de birocrații, negustorii și cămătarii ruși cât și de exploatarea din propriile rânduri. „*Înainte de Revoluția din Octombrie*- spune lucrarea sovietică „Etnografia continentelor” cu referire la unele din aceste popoare-, *toate popoarele din Siberia de Vest au fost crâncen exploatare de negustorii și chiaburii ruși. Li s-a luat cea mai mare parte a terenurilor de pescuit, din care cauză mulți hanți, mansi, selkupi și keți erau nevoiți să-și câștige existența lucrând ca muncitori angajați la exploatarea piscicole ale negustorilor. Negustorii se îmbogățeau și din schimburile pe care le făceau cu ei: îi îmbătau cu spirt și le luau pe un preț de nimic peștele și blănurile. Și din rândul acestor popoare s-au ridicat negustori, care îi ajutau pe negustorii ruși să-i exploateze pe consăngenii lor și care se îmbogățeau aducând în taiga și revândând diferite mărfuri, în special băuturi alcoolice*”, conform „Etnografia continentelor. Studii de etnografie generală”, volumul 2, partea a 2-a, Editura Științifică, București, 1961, p. 388-389. Ce a făcut Puterea Sovietică, adusa de foștii opresori, rușii, pentru aceste popoare? Enorm de mult. S-a combătut cu cea mai mare eficacitate analfabetismul, s-a făcut muncă enormă de culturalizare. Referindu-se la popoarele din podișul Altai-Saian lucrarea spune: „*Înainte de Revoluția din Octombrie, popoarele de care ne ocupăm erau aproape complet analfabete. În prezent, toți copiii de vârstă școlară învață. În regiunile greu accesibile și în cele cu populație rară s-au înființat școli-internate. Până la Revoluția din Octombrie, nici unul din popoarele de pe podișul Altai-Saian n-a avut o scriere și o literatură în limba maternă. Astăzi (volumul a apărut în original în 1960) altaienii, hakașii și tuvinii au nu numai o scriere proprie, bazată pe grafia rusească, și limbi literare proprii, dar și o literatură originală și tradusă destul de considerabilă. La altaieni, hakași, tuvini și sori a apărut o intelectualitate proprie, printre care numeroși oameni de știință, învățători, medici etc.*”, ibid. P. 377. Iată și cum a îmbunătățit Puterea Sovietică viața aborigenilor din Nordul Siberiei: „*În primii ani de după 1930 s-a creat scrierea în limbile popoarelor mici din Nord. 12 popoare mici- hanții, mansii, neneții, selkupii, eveniții, eveniții, nanaiții, udegheții, ciukcii, koreacii, eschimoșii și nivhii- au căpătat o scriere proprie. În limbile acestor popoare se editează acum manuale, lucrări politice, cărți pentru copii și literatură. În centrele districtuale și raionale din Nord se editează ziare cu texte în limba rusă și în limbile locale. Mulți reprezentanți ai popoarelor din Nord, care au absolvit școala medie, și-au continuat studiile la*

- diferite cursuri, în școli medii tehnice, școli de partid și chiar în școli superioare. Institutul popoarelor din Nord, înființat în 1930 la Leningrad, a avut un rol însemnat în pregătirea de cadre din rândurile popoarelor din Nord. Unii din absolvenții acestui institut au devenit ulterior oameni de stat, scriitori, oameni de știință.” Și, de asemenea: „Organizarea asistenței medicale implica mari dificultăți. Șamanii, care îndeplineau și funcția de vraci, se opuneau în fel și chip medicilor. În anii 1924-1925 au activat în Nord detașamente de cercetări medicale, care au desfășurat o vastă muncă în domeniul sanitar. În prezent în Nord, ca și pretutindeni, există o vastă rețea de diferite instituții medicale”, *ibid.*, p. 416.
22. „În 1937 Uniunea Sovietică a dăruit poporului mongol 10 stațiuni de mașini pentru cositul fânului, prevăzute cu tractoare, cositoare și alte mașini, care au constituit o bază tehnică pentru dezvoltarea creșterii intensive a animalelor”, „Etnografia continentelor”, volumul 2, partea întâi, Editura Științifică, București, 1961, p. 148. În ce privește analfabetismul, care era foarte ridicat (iar slujbele religioase budiste nici nu se țineau în limba poporului ci în tibetană), el fusese eradicat aproape total până la data apariției lucrării, și asta și datorită prieteniei cu URSS, *ibid.*, p. 154.
23. Christian de Looper, „Researchers are programming robots to learn as human babies do”, Digital Trends, January 26, 2017
24. „Robots being developed that have a „brain” and can learn new things like a human child”, Express
25. Alison Gopkin, „Making AI more human”, Scientific American, June 2017
26. Alison Flood, „Robots could learn human values by reading stories, research suggests”, Guardian, 18 February 2016
27. Michael Shermer, „Who are you? Memories, points of view and the self”, Scientific American, July 2017
28. Karl Marx, „Contribuții la critica economiei politice, Prefață”, în „Karl Marx, Friedrich Engels, Opere”, volumul 13, Editura Politică, București, 1962, p.9
29. Mao Tse-tung, „Talk on questions of philosophy”, August 18, 1964, la https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-9/mswv9_27.htm
30. Mao, *ibid.*: „Umanitatea își va găsi și ea până la urmă sfârșitul. Când teologii vorbesc de sfârșitul lumii ei dovedesc pesimism și înpăimântă oamenii. Noi spunem că sfârșitul Omenirii va produce ceva și mai avansat decât Omenirea”. Vom fi ca acea civilizație din Odiseea Spațială care luminează calea speciei noastre prin acei monoliți negri? Sau vom înceta să existăm în corpurile actuale și vom deveni precum entitățile Q din Star Trek, zei cu puteri supranaturale chiar și pentru super-avansata civilizație a secolului 24?

Capitolul III: Mituri rasiste antirome, probleme puțin discutate despre conviețuirea etniilor și căi de rezolvare a conflictului romi-români

Din nou despre o problemă care preocupă pe mulți dar unde diavolul rasist, cel puțin în partea noastră de lume, și-a băgat coada mai rău ca în orice altceva. Trebuie din nou să mergem în linia întâi a luptei cu rasismul și șovinismul de la noi, pentru că numai așa putem să lovim acești monștri și în liniile cealalte ale câmpului de bătălie.

Contrar la ce afirmă împăciuitoriști și înălbitori ai rasismului din tăbara liberală și „libertară” (trebuie din nou să-i spunem pe nume lui Michael Shermer), rasismul, în lume, inclusiv la noi, e departe de a fi o simplă manie a unor țicniți care agită spiritele dar nu sunt luați de nimeni în seamă. Rasismul e în creștere puternică aproape peste tot și, luați aminte domnule Shermer, de vină nu sunt cei din Antifa pentru asta, ci aceleași forțe tenebroase ale capitalismului care, cândva, l-au adus la putere în atâtea și atâtea țări- în Statele Unite, aviz libertarilor americanofili, KKK-ul a stat la putere, în Sud, de 8 ori mai mult timp decât NSDAP-ul în Germania. E vorba de tectonica însăși a capitalismului, de entități necunoscute lui Shermer numite **mari capitaliști**, care iubesc rasismul, care finanțează rasismul pentru că urăsc unitatea interracială a proletariatului și iubesc supraprofiturile ce le storc de la „rasele” mai puțin favorite. Nu „atenția comuniștilor” a întărit pe naziști în Germania interbelică ci **frica** unor oarecare Krupp, Schroder, Kirdorf față de acești comuniști care le amenințau imperiile a făcut ca acești Krupp, Schroder și Kirdorf să întindă naziștilor nu doar una ci foarte multe ramuri de măslin. Câtă vreme vor fi comuniști care luptă cu marii capitaliști vor fi și mari capitaliști care ajută pe rasiști. Neînțelegerea dialecticii e boală grea și nu sunt nici învățații scutiți de ea. Iar acum istoria, în mare măsură, se repetă. Tonul îl dau chiar Statele Unite, unde un Henry Ford în variantă contemporană a ajuns, spre nefericirea Planetei, la Casa Albă, în aplauzele extatice ale unor Bogdan Diaconu sau Costin Andrieș. Bulgărele se rostogolește dinspre Vest, dar și dinspre Est, unde un urmaș al Sutelor Negre captează și el mințile și inimile celor care urăsc egalitatea rasială, și urmarea e că nazismul, în diferite forme, a ajuns din nou un pericol față de care nu putem să nu luăm atitudine.

De ce am ales ca, în cazul României, să vorbim cu precădere despre romi? Cu siguranță rasismul afectează multe minorități, spun atât oameni de bună credință cât și vicleni care vor să abată atenția de la balaur înspre țânțar. Cu siguranță există în România oameni care se manifestă vocal și împotriva ungușilor, a evreilor (iată cum

se redescoperă lupta cu antisemitismul, numai pentru a o înmormânta mai bine!) sau a turcilor și tătarilor. De ce am ales să luptăm cu precădere împotriva rasismului anti-rom? Nu cumva asta nedreptățește ale etnii?

Da, răspundem noi, și celelalte forme de rasism sunt dăunătoare. **Orice** rasism este nu dăunător la modul simplu ci la modul **profund**, asta repetă marxistii de 170 de ani încoace. Dar diferența stă în demografie și în răspândire. Maghiarii sunt pe locul doi între minoritățile țării, sunt concentrați doar în anumite zone și, sunt în declin demografic, împruținându-se de la un recensământ la altul, și nu prezintă problemele de sărăcie pe care le prezintă romii. Turcii și tătarii, la fel- îi găsim în încă și mai puține zone și nu constituie nici pe departe un rezervor atât de mare de proletari. Proletarul român trăiește și muncește alături de cel ungur numai în Transilvania iar alături de cel turco-tătar numai în Dobrogea, pe când alături de cel rom el trăiește și muncește peste tot în țară, deci este mai important ca el să se unească cu proletarul rom decât cu cel ungur sau turco-tătar. În ce privește pe evrei, ei sunt la noi atât de puțini și de îmbătrâniți că nu mai pot constitui o etnie viabilă ci doar un „monument etnografic fără însemnătate politică” în genul celor de care vorbea Engels iar ca rezervor de proletari sunt aproape inexistenți. E drept, chestiunea unirii cu proletariatul evreu e și acum importantă, dar numai când ne referim la unirea cu proletariatul internațional. La nivel național o putem considera o chestiune de o importanță foarte redusă.

În afară de asta, ura față de maghiari se revarsă, pe site-uri, forumuri sau în stradă, doar în legătură cu **o singură** problemă majoră, cea a Transilvaniei, cu mai multe sub-probleme incluse aici (cea a autonomiei, cea a separatismului), ba chiar sunt naționaliști, nu puțini, care se situează de partea ungarilor în conflictele ce opun pe aceștia romilor, în timp ce ura față de romi se revarsă în legătura cu **o multitudine** de chestiuni- cea a lumii interlope, cea a furturilor, a cerșetoriei, a prostituției, a murdăriei, a inculturii, a „stricării imaginii României”. Ura față de maghiari este localizată, cea față de romi, generalizată. Practic nu există naționaliști în România care să aibă ceva bun de spus față de romi. Ura față de romi este una **in integrum**, similară urii față de evrei în perioada interbelică și diferită de ura față de unguri sau față de evreii de azi.

Să începem radiografia acestei uri, să vedem ce acuzații nedrepte se aduc romilor și cum pot fi ele demontate.

Țiganiii fură, și o fac pentru că nu vor să muncească. O spune nu oricine ci însuși distinctul Claude Karnoouh, numit de Hotnews, care i-a luat interviul, „anticapitalist” și „marxist”:

„De ce fură, din când în când, țiganiii? Fiindcă nu vor să lucreze. Dar de ce nu vor să lucreze? Fiindcă nu vor să fie alienați. Asta e respectabil. Numai că trăim într-un sistem european unde munca este o valoare. Atunci țiganiii trăiesc într-un sistem extrem de arhaic, care nu corespunde cu valorile societății actuale europene.”¹

Clișee tipice extremismului de dreapta, care ar umple inima de bucurie oricărui propagandist de la Noua Dreaptă sau PRU. Dacă așa arată „vârfurile” stângii românești, ce să ne mai mirăm că mulți membri de rând sunt așa cum sunt?

Soluția avută în vedere de somitatea noastră? Una categoric pe gustul mareșalului Antonescu:

„Toleranța? Eu nu știu ce este toleranța. Eu cunosc numai case de toleranță. Toleranța modernă a luat un sens stupid. Acum se practică toleranța analfabetismului, toleranța relativismului general. Singurul sens în care toleranța are valoare este acela în care este exprimată în preambulul Edictului de la Nantes. În acest preambul se întâlnește modelul teoretic și practic al toleranței”².

Și noi, care credeam că nu e vorba de tolerarea sau ne-tolerarea analfabetismului într-o societate capitalistă ci de faptul că acest sistem **generează** el însuși, zi de zi, ceas de ceas și în proporții de masă (nu trebuie să ne ferim de aceste cuvinte, sunt superbe!), analfabetism, **independent** de decizia unor capitaliști sau altora de a-l tolera sau nu? Relativiștii de noi!

„Există o mică minoritate foarte bogată între țigani- explicitează Karnoouh-, care se joacă foarte bine cu legile din Uniunea Europeană, astfel încât să beneficieze de toate avantajele, fără să aibă nici o datorie civică. Dacă îi atingi în vreun fel, ei spun: „Ah, sunteți rasiști!” În condițiile acestea, cum altfel poți realiza integrarea decât prin forță? Dacă nu te supui regulilor statului român ești pasibil de pușcărie. Aceasta este egalitatea față de lege”³.

Și noi, care credeam că **mai întâi** trebuie răsturnat sistemul capitalist, modificate radical **relațiile sociale**, și abia apoi, pe baza **și numai** pe baza eliberării omului sărac de exploatare să poată fi eradicate în mod eficient, prin blândețe sau prin forță, infracțiunile generate de aceasta sărăcie? Învechiții de noi! La modă este naționalismul, ce naiba, și noii stângiști au făcut o virtute din faptul că se pleacă după cum bate vântul (cum vom vedea mereu și mereu). Și de ce nu amintește domnul Karnoouh și de **românii bogați** care, la fel „vor să beneficieze de toate avantajele, fără să aibă nici o datorie civică”? Credeam că miopia politică și măsurile duble sunt specifice extremei drepte dar, se vede, ne-am înșelat.

Dacă un star, un far al progresului, precum Claude Karnoouh, vorbește așa, ce să ne mai mirăm de un titlu de tabloid precum „Iată cum fură țiganii din farmaciile din Spania” (Libertatea, 8 octombrie 2010)⁴. Sau „Uite cum fură țiganii români din buzunare la Paris!” (Click, 18 iulie 2013)⁵.

Orice om cu bun simț va admite realitatea evidentă că există romi care fură. Și aici rezidă pericolul, în apelul repetat al formatorilor de opinie la bunul simț al omului, **ascunzând** cu bună știință anumite lucruri. Dacă vrei să crezi impresia că țiganii fură ce cale mai simplă este decât de a aminti etnia hoțului când e vorba de un hoț rom dar a nu o aminti când este vorba de un hoț ne-rom, de preferință majoritar? Minciuna care îmbină adevărul cu ascunderea altui adevăr e de multe ori mai periculoasă decât minciuna sfruntată, pe care e mai ușor să o vezi.

Să dăm un exemplu, de data aceasta marca Tricolorul. Prin 2008 acesta scria, reproducând un text apărut în Romania Libera, despre „conflictul dintre romi și interlopi” de la Craiova. *„Craiova- februarie 2008. A avut loc o răfuială între romi și interlopi. Două autoturisme pline cu romi au blocat drumul unui al treilea și au început să lovească parbrizul cu bâte și topoare. Ocupanții autoturismului avariat s-au refugiat într-un bar din zonă, însă au fost ajunși din urmă și bătuți. Printre cei care au ajuns în stare gravă la spital se numără Enrico Constantinescu, cunoscut cap al lumii interlope, precum și Andrei Lazăr, fiul unei judecătoare de la Judecătoria Craiova”*⁶.

Dublul standard ar trebui să fie vizibil pentru toată lumea, dar nu e, și pe asta se și mizează. Dacă de bătut nu se bat romii cu românii poate rezulta că se bat romii cu extraterestrii și ne-romii sunt îngerași.

Naționalitatea română a unora din interlopia Craiovei, spre deosebire de cea romă a celeilalte părți din altercație, este trecută sub tăcere și de „respectabilul” post Realitatea Tv, care pe 16 iunie 2009 titra despre „Scandal la Craiova între un lider al lumii interlope și o familie de romi, în luni noapte”⁷.

Și uite așa se naște, în mințile oamenilor, a oamenilor care sunt prea obosiți cu stressul vieții de zi cu zi ca să cugete la lucruri mai înalte, impresia că, dintre oameni, doar romii fac scandal în Craiova, nu are importanță cu cine se bat dar în niciun caz cu români, deoarece românii strălucesc prin... absență. Un truc al formatorilor de opinie care dă rezultate. Tot mai mulți oameni, și asta se poate vedea intrând pe forumuri, au impresia că **toți** scandalagiii, nu numai la Craiova, ci în general în țară, trebuie să fie romi.

Realitatea nu a fost de altfel singura care a ascuns cu bună știință naționalitatea română a interlopilor care s-au bătut cu alți interlopi de etnie romă în acea zi. „Bătaie între romi și interlopi în curtea spitalului”, titra Gazeta de Sud pe 17 iunie 2009. *„Membrii unei familii de romi și un grup în frunte cu Gigi Zavera, zis Gigioc, s-au luat la bătaie luni seara în curtea Spitalului de Urgență Craiova”*⁸, ne explică articolul. Curat lucru, acest Gigi Zavera-Gigioc trebuie să fi fost extraterestru, românii, se știe, nu se pot coborî până la degradanta situație de interlop. Aceasta trebuie să fie apanajul romilor și celor din altă lume. Iar Pro Tv a ținut isonul celor care mint prin omisiune, venind cu știrea „S-au încins iar spiritele la Craiova: bătaie între romi și interlopi”⁹.

Mai aproape de zilele noastre, în 2015, Adevarul dedica un articol întreg despre „cele mai influente clanuri mafioate din Craiova”, dezvăluindu-ne „cine sunt interlopia care se cred mai presus de lege”. Aflăm că în 2003 *„Sute de romi din cartierul „Fața Luncii” din Craiova s-au răsculat în urmă cu 11 ani și au ieșit în stradă cu furci, bâte, săbii și topoare”*¹⁰ dar aceeași minciună prin omisiune este practică din nou. *„Au reclamat faptul că nu mai suportă tratamentul la care sunt supuși de capii lumii interlope din oraș, mai exact de membrii organizației „Frăția”. Oamenii legii au folosit*

armele din dotare iar protestele stradale s-au soldat cu rănirea mai multor persoane”¹¹.

Aflăm ca acești interlopi cu etnie neprecizată erau chiar rasiști de felul lor, pe unul din barurile deținute de el fiind afișat mesajul cu iz de KKK „Câinii și țiganii n-au ce căuta înăuntru”, dar ce conexiune aveau ei cu etnia majoritară nu ni se spune, cititorul rămânând cu impresia că românii n-au niciun amestec în lucrurile mai puțin curate care se petrec la Craiova.

Trebuie să căutăm tocmai în numărul din 2003 al Curierului Național din timpul scandalului cu pricina pentru a descoperi această conexiune ținută de imensa majoritate a formatorilor de opinie ca un secret bine păzit, secret de stat al capitalismului rasist practic.

*„Miercuri noapte, peste 300 de țigani din Craiova au ieșit în stradă, înarmați cu săbii ninja, topoare, furci și bâte, în zona cartierului 1 Mai din municipiu. Scandalul dintre clanuri a izbucnit din cauza unor neînțelegeri mai vechi, în urma cărora capii (de etnie **română**) ai lumii interlope, „Caiac”, „Cimino” și „Roșianu” au interzis rromilor din cartierul Fața Luncii să mai intre în barurile și discotecile lor. În jurul orei 0,40, în fața restaurantului „Genoveve”, care aparține lui „Cimino”, au venit rudele și prietenii lui Viorel „Vilifort” Parnică, pentru a se răzbuna pe umilințele suferite. Au spart câteva geamuri de la intrarea în local, apoi au distrus canapelele aflate în hol. După un timp s-au întors la „sediul”- locuința lui „Vilifort”- unde s-au întâlnit cu alți rromi. Țiganii au reclamat că nu mai suportă „tratamentul” la care sunt supuși de capii lumii interlope din Craiova, și anume membrii unei organizații cunoscute sub numele de „Frăția”, supranumiți „Cimino”, „Roșianu”, „Caiac” și „Gigioc””¹².*

Greu, foarte greu să mai dai de o prezentare obiectivă a faptelor într-o mass-media a clișeeilor, a măsurilor duble, a minciunii prin omisiune. După orice standard acest vandalism al presei trebuie taxat drept rasism.

Cercetând mai atent descoperim de altfel că aceasta grupare Frăția nu este chiar singura grupare interlopa de la noi formata din români. Același lucru trebuie spus și despre gruparea Cămătarilor din București. Ca să nu exista urme de dubiu, faptul este afirmat de Nuțu Cămătaru însuși, în 2004, același an în care fusese arestat:

*„Eu provin dintr-o familie de burghezi. **Nu suntem țigani**, am crescut într-un cartier mai mult de țigani”¹³.*

Același lucru îl spune și fiul lui Sile, Mario:

*„Tata și unchiul meu **sunt români, nu țigani**, porecla de cămătari provine de la un unchi care avea carmangerie, dădea carne și îi lăsa pe oameni să dea banii la salariu”¹⁴.*

Cine însă stă să se uite la aceste știri pe care trebuie să le cauți mai ceva precum acul în carul cu fân? Impresia publicului rămâne aceea că interlopii „trebuie să fie romi, deoarece știm ca romii sunt interlopi”. Un cerc vicios. Poziția noastră pentru a ieși din acest cerc vicios e clară: să se pună capăt acestei denigrări prin omisiune! Sancțiuni drastice pentru posturile de televiziune care menționează etnia

infractorului doar când e vorba de romi. Într-o societate normală, adică marxistă, multiculturalistă, **ori** se menționează etnia infractorului **și** când e vorba de unii **și** când e vorba de alții **ori** nu se menționează la **niciunii**. Nu putem merge înainte cu rasismul camuflat în goana după rating.

Dar poate că aceste cazuri incontestabile dar atât de ascunse de interlopi români sunt doar excepții de la regulă? La furat și agresat tot românii sunt campioni detașați, ripostează rasiștii de toate nuanțele. „Românii fură din când în când, țiganii fură tot timpul”, e replica pe care o auzi des pe forumuri când încerci să dialoghezi pe această temă.

Așa să fie oare? Sunt faptele rele ale românilor lăsate în urmă de cele ale romilor?

Realitatea, încă o dată, contrazice afirmațiile rasiștilor și sugerează cu putere exact contrariul. Pentru că, pentru a putea vorbi de infracțiuni de amploare trebuie să ne uităm nu la hoții mărunți, cei care fură portofele prin tramvaie, ci neapărat la cei mari. Iar hoții mari, cu adevărat mari din această țară sunt preponderent români. Hoți de plusvaloare, exploatare ai muncitorilor, hoți din avutul statului, toți aceștia sunt predominant români.

Hoții romilor nu se regăsesc în vârful topului hoților din România. Chiar hoții mari ai romilor se găsesc tocmai la coada acestui top.

Site-ul Vertical News a realizat în 2011 un top al celor mai bogați 50 de romi din România, după ce au verificat nu doar declarațiile de avere ale celor în cauză ci și valoarea afacerilor lor. Ce a reieșit? Cel mai bogat rom din țară, Ionelaș Cârpați din Timișoara, un renumit rechin imobiliar, avea o avere de doar... 13 milioane de euro. Este cu mult mai puțin decât, de pildă, averea familiei românești Adamescu, estimată în același an la 1,2-1,3 miliarde de euro. Pe locul doi se aflau Lucia Seifert și soțul ei, Petru Jurj, tot rechini imobiliari din Timișoara, a căror avere se ridică la 11 milioane de euro. Pe locul 3, bulibașa Ferdinand Stănescu din Grajduri, Moldova, deținător al unei firme de comerț cu utilaje grele, cu 7 milioane de euro. Pe locul 4, cu o avere estimată la 6,3 milioane de euro își face apariția și un cămătar, Silviu Ilie Filoti din Craiova, zis Fulguță. Bercea Mondial, arhicunoscut ca mare interlop, se afla și el în primele 10 locuri ale clasamentului¹⁵.

Deci nu „țiganii îi conduc pe români” ci cam invers, s-ar zice, dacă ne uităm pe clasamentele bogătașilor.

Da, se va spune, dar acești bogătași romi sunt oameni aparținând lumii interlope, care și-au făcut averile ilegal, în vreme ce bogătașii români sunt „serioși”, „muncitori” și „fac afaceri legale”.

Serios? Să vă amintim de mega-excroci, infractori economici cu acte, gen Vântu, Adamescu, Copos, Bucșaru, Ion Nicolae și atâția alții? Toți sunt români sarea.

Și pe urmă- chiar contează diferența dintre „legal” și „ilegal”, dintre „onest” și „interlop”, dintre „legitim” și „hoț”? Citiți-l pe Marx, dacă nu l-ați citit (sau l-ați uitat) și veți vedea că **orice** capitalist este un hoț, și anume **hoț de plusvaloare**. Nu trebuie să vă fac aici toată teoria, ajunge doar să citiți Capitalul sau să-l recitiți, în caz că v-ați

format într-o societate care se revendica de la marxism dar uitase să pună și accent pe acesta. Între hoțul legal și cel interlop primul **nu** este cu nimic mai puțin hoț!

Românii îi întrec de altfel pe romi și când e vorba de manifestări exterioare ale bogăției cum ar fi, de pildă, mașinile de lux. „*Clujeanul Bogdan Căpușan, fiul unui dezvoltator imobiliar clujean și pilot profesionist- scrie Adevărul în iunie 2017-, se afla pe lista clienților viitorului Aston Martin Valkyrie, care se va produce doar în 150 de exemplare. Autoturismul, care urmează să fie **mai rapid decât un monopost de Formula 1**, va costa 2-3 milioane de euro... Bogdan Căpușan este fiul unui milionar clujean care a ridicat mai multe ansambluri rezidențiale în oraș, averea lui fiind estimată de Forbes Romania, în 2014, la 7 milioane de euro.*”¹⁶ Aceasta va fi cea mai scumpă mașină de lux de la noi din țară, și nu un rom o va conduce ci un român. „*Aston Martin va personaliza într-atât mașina încât habitacul se va construi după scanarea 3 D a corpului fiecărui proprietar*”, ne informează și Ziarul de Cluj din 22 iunie 2017¹⁷.

Ceva mai modest, având un Bugatti Veyron de „doar” 1,6 milioane de euro (pe lângă o proprietate la Oituz întinsă pe **opt hectare**, cu heliport și lac artificial), este un alt român, fiul cel mare al marelui magnat al asfaltului Costel Cășuneanu. El nu se mulțumește de altfel cu o singură mașină de lux, mai deținând și Lamborghini, Mercedes sau Porsche, precum „*și câteva mașini modificate pentru concursurile de off-road pe care nu le ratează*”. Nici fiul cel mic al magnatului nu putea să rămână o persoană discretă. „*În 2008 a fost în Mozambic, la un safari, unde a împușcat un bivol sălbatic, un porc sălbatic și mai multe antilope, scrie adevarul.ro, și s-a lăudat apoi cu trofeele.*”¹⁸

Comportamentul ostentativ nu este, deci, monopolul romilor, ba chiar s-ar zice că și la acest capitol, în ciuda a ce se clevește, uscăturile românilor întrec uscăturile romilor. Ba chiar, având în vedere că bogătașii români practică de mult mai mult timp luxul și epatarea, nu am fi îndreptățiți să spunem că mai mult românii i-au stricat pe romi decât invers? Să privim nu doar luxul bogătașilor români din prezent ci și pe cel al celor din trecut înainte de a califica ostentația practică de interlopilor romi drept „obicei țigănesc”. Stând mai mult să despici firul în patru poți ajunge la concluzia exact contrară...

La fel trebuie demascat și spulberat și un al mit, întreținut cu abilitate de rasiști, la fel ca și în cazul negrilor din America, cam de când s-a abolit sclavia, și anume cel că romii ar fi leneși și nu ar munci. „N-am văzut un viața mea țigan care să muncească” este o replică pe care o poți des auzi de la rasiști. Desigur, ce trebuie să facă omul este pur și simplu să consulte o carte de istorie să vada ce **meșteșuguri** au practicat romii în mod tradițional timp de secole. Sau pur și simplu să deschidă ochiii, și ar vedea nu unul, nu doi ci **nenumărați** romi care muncesc chiar în jurul lui, în cele mai diverse joburi- gunoieri, femei de serviciu, șoferi, frizeri. Dar nu e de ajuns să invoci argumentul ăsta, trebuie să aduci și statistici. Iar statisticile nu lipsesc. Bine, rasistul de serviciu nu ar mai fi rasist dacă nu s-ar îndoii până și de statistici, declarând că ele

fac parte dintr-o conspirație „împotriva românilor” din care nu ar putea lipsi, eventual, nici evreii, interesați să falsifice datele pentru a lovi în strămoșeștile prejudecăți daco-legionare despre romi, însă majoritatea oamenilor rezonabili ar vedea mai repede caracterul profund găunos al acestor mituri.

O diagnoză a comunității de romi din municipiul Giurgiu, întocmită la cererea consiliului local al acestui oras și însușită de acesta, aduce câteva date interesante despre ocupațiile romilor de acolo, care sunt în număr total de 8400, defalcat pe principalele subgrupuri tradiționale ale acestora.

Astfel, rudarii sunt în proporție de 10% angajați cu carte de muncă, 10% sunt plecați la muncă în străinătate, 10% sunt zilieri, 60% beneficiari de VMG iar 10% sunt pensionari. La ocupații principale sunt trecute cele în cadrul serviciilor de salubritate și la spațiile verzi.

La spoitori comerțul (desigur, micul comerț) este mai bine reprezentat, 30% din romii spoitori studiați fiind comercianți. Dar există și acolo un procent de 10% angajați cu carte de muncă și 10% zilieri, la care se adaugă un procent mare (30%) care sunt plecați la muncă în străinătate. Beneficiarii de VMG sunt 10% iar pensionarii, 10%.

Ursarii sunt în proporție de 10% angajați cu carte de muncă, 10% zilieri și au cel mai mare procent de plecați la muncă în străinătate, 50%. Beneficiarii de VMG reprezintă 20% din total iar pensionarii, 10%. La ocupații principale sunt trecute muncile ocazionale.

Romii de vatră de acolo sunt asimilați în proporție de 50%, pierzându-și atât limba cât și portul tradițional, iar 50% continuă să vorbească limba romani. Ei prezintă cel mai mare procent de angajați cu carte de muncă, 70%, și numai 10% sunt plecați la muncă în străinătate. 10% beneficiază de VMG și 10% sunt pensionari. În ce privește ocupațiile principale acestea sunt mai ales cele din construcții- zidari, dulgheri și fierari ¹⁹.

În ce privește pe cei care au devenit gunoieri, categoria care s-a orientat cel mai mult spre această meserie este, conform National Geographic, cea a „cocalarilor” (nicio legătură cu sensul profund peiorativ al acestui cuvânt), care la origine fabricau obiecte din oase de animale, cum ar fi piepteni, mânere, ornamente. Ei sunt urmași ai prelucrătorilor de fildeș din India. Când produsele lor n-au mai avut căutare, unii au devenit gunoieri iar alții negustori de fulgi și vase de bucătărie ²⁰.

Nu se confirmă deci în niciun fel stereotipul că romii „n-ar munci”.

Romii, tocmai ei care s-au **confundat** timp de secole cu **meșteșugurile**, tocmai ei au ajuns să fie confundați de propaganda rasistă cu nemunca! Dar nu-i nimic, la ceasul socotelilor cei care iubesc minciuna și trăiesc din minciună vor avea multe explicații de dat.

La realitatea incontestabilă că romii muncesc, și chiar mult, rasiștii răspund adesea cu un alt stereotip: „da, recunosc că mai muncesc, dar e vorba de meserii

inferioare, pe când românii sunt doctori, ingineri, olimpici internaționali la matematică”, etc.

Putem noi considera că există meserii inferioare? Nu, în niciun caz nu putem.

Toate meseriile sunt folositoare, pentru că **toate ajută la menținerea și mersul înainte al societății**. Dacă a fi doctor sau inginer e meserie superioară, putem să răspundem prin întrebarea: da, dar pe doctor și pe inginer cine îi hrănește? Cel care muncește pământul, evident, iar printre cei care muncesc pământul sunt și destui zilieri romi. O altă întrebare: pe doctor și pe inginer cine îi ajută să nu se sufoce, cine le furnizează **aer curat**? Nu cumva tocmai **gunoierul**, acel gunoier care de multe ori e **rom**? Putem judeca și așa: dacă ar dispărea toți doctorii, cât oare ar rezista Omenirea? Fără îndoială că unii oameni ar muri mai devreme decât dacă ar fi îngrijii de doctori. Fără îndoială că mulți bătrâni ar muri mai devreme decât în condițiile îngrijirii medicale adecvate. Fără îndoială că ar crește și mortalitatea copiilor, datorită recrudescenței bolilor infecțioase. Populația lumii ar putea foarte bine să scadă, însă o bună parte a Omenirii ar supraviețui. Omenirea nu ar dispărea. Dar dacă ar dispărea toți gunoierii, Omenirea oare cât ar rezista? S-ar acumula munți de gunoarie, toate orașele și satele ar deveni un iad pentru oameni deoarece aerul ar deveni rapid irespirabil. Ca disprețuiții romi săraci lipiți pământului de la Pata Rât ar trăi **întreaga** populație. Incidența bolilor infecțioase ar exploda. Spitalele nu ar putea să țină pasul și ar muri, fără îndoială, mulți oameni în plus, mai ales, din nou, bătrâni și copii. Putem spune că o lume fără gunoieri ar fi mai fericită decât una fără doctori? Nu, nu putem.

Meserii inferioare și superioare **nu au existat și nu există**. Nu există meserii superioare și meserii inferioare tot așa cum nu există nici „rase” superioare și „rase” inferioare sau culturi superioare și inferioare. Nu există meserii inferioare și superioare deoarece **toate sunt necesare societății**. Mătura măturătorului este **la fel de sfântă** ca și bisturiul medicului sau penelul artistului. Și unii și alții sfințesc deopotrivă lumea prin munca lor!

Pe de altă parte procentul mare de asistați social, care sare în ochi alături de procentul mare de zilieri și în general de muncitori necalificați, este o consecință a nivelului scăzut de educație, care la rândul lui este o consecință a unei **grele moșteniri istorice**, a secolelor de sclavie și a deceniilor de discriminări și persecuții care au urmat. Acesta e un adevăr incontestabil. Să nu se spuna că „nu puteți da vina la nesfârșit pe ceva care a fost demult”! Nu este adevărat! Ar însemna să te cobori la nivelul rasiștilor americani, care zic același lucru când li se reamintește de sărăcia negrilor, și nu ar fi nici corect. Căci ce înseamnă cu adevărat „demult”? Ce înseamnă la scara Istoriei ceva care s-a sfârșit în urmă cu 160 de ani? **Infim**, puțin, extrem de puțin, atâta înseamnă! Înseamnă cam o miime, dacă nu chiar mai puțin, din întreaga istorie a speciei noastre. Sclavia romilor s-a sfârșit, practic, cu o clipă în urmă, iar persecuțiile și discriminările au continuat mult după aceea și mai continuă și azi. Adevărul e că romii au ieșit din sclavie direct în cea mai cruntă sărăcie, sărăcie care a

generat, inevitabil, un nivel extrem de scăzut de educație, care a generat, inevitabil, o populație vulnerabilă în fața șomajului, și care va fi și mai vulnerabilă pe termen lung- cele mai vulnerabile locuri de muncă în fața noului val de automatizare sunt, să precizăm clar, tocmai cele cu grad **redus** de calificare. Să nu se spună „get over it”, mai ales de către cei care **nu** aplică aceeași logică și „moștenirii grele a comunismului” sau a stăpânirii otomane. Să se spună mai bine cum putem face să aducem **mai mult** în atenția publică cazurile de discriminare și marginalizare a romilor săraci, care se manifestă în cele mai diferite domenii și care sunt **puțin**, foarte puțin, mediatizate de către o presă interesată mai degrabă în propagarea clișeului că românii sunt cei oprimați de romi ²¹.

Cazuri de discriminare precum acesta (2011):

„Discriminare etnică la spitalul Marie Curie. Copii romi, ținuti în saloane separate”, titra Mediafax pe 21 decembrie 2011 ²².

Sau acesta:

„Școala în care copiii romi sunt fugăriți de lângă cei români. Caz de discriminare sancționat drastic de CNCD”, titra Adevărul pe 10 ianuarie 2017.

„Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării (CNCD) a sancționat un caz de segregare rasială ce a fost descoperit la o unitate școlară din municipiul Iași. Școala „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, dar și ISJ Iași, au primit câte o amendă de 3000, respectiv 5000 de lei după ce ar fi discriminat copiii romi, prin distribuirea acestora într-un corp de clădire diferit de cele în care învață elevii români. Decizia CNCD a venit urmare a unei plângeri ce a fost înaintată de o asociație ce luptă împotriva discriminării și, potrivit acesteia, atât unitatea școlară din Iași cât și inspectoratul vor trebui să realizeze un plan de desegregare, în urma căruia să fie alcătuite clase mixte, din care să facă parte atât copii români cât și romi... Potrivit plângerii înaintate CNCD, reprezentanții Școlii „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din cartierul ieșean Tătărași ar distribui pe criterii etnice elevii care se înscriu în această unitate, cei romi fiind repartizați în proporție majoritară în corpul C al școlii. De asemenea, romii ar avea parte, se arată în plângere, și de un act de educație „de o calitate inferioară celui practicat în alte corpuri ale aceleiași școli”. Conform reclamației, Școala „B.P. Hașdeu” dispune de mai multe corpuri, C fiind cel în care ar fi distribuiți cu preponderență elevii de etnie romă. „În corpul C învață preponderent copii de etnie romă, iar corpul profesoral, mai ales la învățământul primar, cuprinde un procent mai mare față de celelalte corpuri de personal didactic suplinitor sau pensionat. De asemenea, părinții copiilor educați în corpul C al școlii reclamă calitatea proastă a educației primite de copiii care termină clasa a IV-a fără să știe să scrie sau să citească și sunt în pericol de abandon școlar după ce trec la ciclul gimnazial”, se arată în reclamație. Potrivit CADO, situația ar fi fost semnalată de părinții elevilor de etnie romă care învață în corpul C al școlii. De asemenea, părinții au mai spus că în corpul C nu s-ar organiza clasa 0 și că elevii ar fi fost înscriși direct în clasa I, deși unii aveau 6 ani.” ²³

Suntem la decenii de la țintuirea segregării rasiale la stâlpul infamiei în opinia publică mondială și totuși practica, din păcate, nu a murit.

Discriminarea romilor în ce privește dreptul la locuire a format obiectul unui raport al Romani Criss cu același nume, în care se menționează următoarele tipuri de discriminare în acest domeniu: „*segregarea rezidențială, evacuările forțate ilegale, condițiile de locuit precare, rasismul de mediu, accesul la locuințe sociale, nelegalizarea așezărilor de romi.*”

În București au fost identificate măsuri de demolare abuzivă în cartierul Chitila Triaj, după cum urmează:

„Acțiunile de demolare a locuințelor au avut loc numai în perioada iernii, când temperaturile erau foarte scăzute. Au fost demolate numai casele romilor, deși existau case ale majoritarilor care aveau același statut din punct de vedere juridic. Nu a fost îndeplinită procedura de citare prevăzută de codul de procedură civilă și nu a existat hotărâre a instanței de judecată care să încuviințeze aceste demolări. Întotdeauna acțiunile de demolare au fost însoțite de acte de violență din partea forțelor speciale ale poliției prezente la acțiune. Cu ocazia demolărilor au fost distruse bunurile mobile (aparatura electrocasnică, mobilier, îmbrăcăminte) dar și actele de stare civilă și identitate. Nu s-au oferit soluții alternative de locuire.”

La Piatra Neamț a fost de notorietate anunțul făcut de primarul municipiului în 2001 cum că intenționează să strângă toți romii din oraș într-un cartier special, care să fie înconjurat de un **gard de sârmă ghimpată și păzit de jandarmi**. Tot atunci a început acțiunea de evacuare, raportul menționând următoarele:

„Acțiunea de evacuare a privit pe toți romii din oraș care locuiau în cartiere diferite și care o dată cu evacuarea au fost mutați în aceeași locație, ceea ce a dus la apariția unor noi așezări segregate din punct de vedere rezidențial pe criteriu etnic. Romii au fost mutați în 2 locații aflate la ieșirea din localitate, respectiv în cartierul „Speranța” și pe strada Muncii. Prima locație este de fapt un ansamblu de foste ferme de creștere a păsărilor care a fost compartimentat cu încăperi de o singură cameră în care locuiesc între 4 și 10 persoane, aflat la aproximativ 3 km de ieșirea din oraș. Locația din strada Muncii este construită pe locul unei foste gropi de gunoi și la aproximativ 200 de metri de stația de epurare a apelor reziduale. Există doar o singură încăpere, în care locuiesc între 3 și 7 persoane, iar toaletele și dușurile sunt la marginea așezării.”

La Miercurea Ciuc au fost evacuați, în 2004, aproximativ 60 de persoane dintr-un imobil din centrul orașului, și nu oriunde ci, la fel ca la Baia Mare, 8 ani mai târziu, în **mediu toxic**, respectiv o stație de epurare a apelor reziduale, având și pe garduri plăcuțe de avertizare cu privire la pericolul de toxicitate. Acțiunea pare a fi fost una premeditată, gen, „sunt romi, sunt săraci, pot să se ducă și dracului”, mai ales că primăria mai avea și alte variante de relocare la dispoziție. „Referitor la alegerea acestei locații (strada Primăverii), deși în comisia primăriei au fost propuse încă alte trei variante, viceprimarul a arătat că nu cunoaște celelalte locații și că, probabil, s-a

ținut cont de opoziția locuitorilor neromi de a avea vecini romi. Acesta a mai arătat că sunt disponibile alte terenuri, inclusiv în centrul orașului, dar că nu pot fi alocate pentru romi, pentru că e o problema de cultură, în sensul că una din regulile romilor este ca nu le pasă de alții.”²⁴

Ca urmare a intervenției Romani Criss, Agenția de Protecție a Mediului Harghita a comandat un studiu privind calitatea aerului, a apelor și a solului în zona respectivă, studiu care a fost realizat de către un institut specializat din Cluj. Rezultatul:

„La factorul de mediu APA s-au consemnat depășiri de circa 1,9 ori ale concentrației maxime admise (CMA) la indicatorul materii în suspensie, la proba A1G-efluent final SE; la același indicator s-au consemnat, cu titlu de referință, depășiri de circa 2,7 ori în cazul probei din emisar AMONTE de restituția efluentului SE- AEAV, respectiv de circa 3,4 ori- în cazul probei din emisar AVAL de restituția efluentului SE-AEAM... S-au consemnat depășiri ale CMA pentru indicatorul detergenți sintetici biodegradabili: de 8 ori în cazul probei A1G-efluent final SE, de circa 4,6 ori la proba AEAV și de circa 3,1 ori la proba AEAM- considerată referință pentru contaminarea emisarului (râul Olt) de către afluentul SE. S-au consemnat depășiri ale CMA pentru indicatorul detergenți substanțe extractibile cu eter de petrol: de 4 ori în cazul probei A1G-efluent final SE, de 1,25 ori la proba AEAV și de circa 25 de ori la proba AEAM- considerată referință pentru contaminarea emisarului (râul Olt) de către efluentul SE. La factorul de mediu sol: la proba de sol S2, prelevată din incinta stației, lângă patul de nămol nr. 5 (nou), unde s-au consemnat depășiri ale concentrației unor indicatori de poluare- clorbenzen, bifenili policlorurați (PCB) și hidrocarburi aromatice policiclice (HAP)- peste valorile normale, respectiv ale pragurilor de alertă pentru folosințe mai puțin sensibile, atât în cazul probei prelevate la adâncimea de 5 cm, cât și în cazul celei prelevate la adâncimea de 35 cm. La S25: clorbenzen- depășire a valorilor normale; PCB- depășire a pragului de alertă; HAP- depășire a valorilor normale. La S235: clorbenzen- depășire a valorilor normale; PCB: depășire a pragului de alertă; HAP- depășire a valorilor normale”²⁵.

Evacuările nu numai că nu au conținut ci au intrat chiar în faza apariției de vedete ale evacuărilor. Incontestabil, prima vedetă la acest capitol este Cătălin Cherecheș, primarul liberal de la Baia Mare, care, în 2012, a mutat circa 1100 de romi din zona Craica pe locul fostei uzine chimice Cuprom, în mediu toxic. Chereches s-a ținut tare, cu acea fermitate a ultrareacționarilor de care clasicii marxismului ne-au avertizat de mult să ne ferim, în fața tuturor protestelor organizațiilor de apărare a drepturilor omului, iar populația l-a reales, dovedind acea complicitate, în cel mai rău caz prin entuziasm și în cel mai bun caz prin nepăsare, care dovedește că răul rasismului încă nu a părăsit sufletul acestui popor.

La patru ani de la acea evacuare, prezentată de Chereches ca un „ajutor în vederea integrării”, și după ce copii romi s-au intoxicat sau chiar au **murit** din cauza condițiilor improprie din noul spațiu locativ (vezi Jurnalul Național din 10 septembrie 2012)

Adevărul a realizat un reportaj despre romii din Cuprom care a dezvăluit, cum era de așteptat, o realitate extrem de jalnică.

„Oamenii locuiesc în încăperi ce au servit drept birouri ale fostului Combinat Cuprom, cu ani în urmă. Sunt câteva zeci de așa-zise apartamente, iar cel mai mic spațiu de locuit are doi metri pătrați și a fost un wc. Acolo locuiește o familie cu doi copii, din care cel mai mic are două luni iar cel mai mare are 1 an și. În încăperea, după ce cu greu s-a deschis ușa, era un pat și un frigider, iar sticla din geam a fost înlocuită cu o pungă de plastic. „Când am venit aici, soțul nu lucra, nu avea bani și nu aveam unde să mergem. Din pat o tăiat soțul meu, că nu o încăput întreg. Acuma, de când mai avem un copil, soțul doarme pe jos, lângă pat, că nu încăpem toți patru în el”, spune Rebeca Gherebeneș. Copiii s-au îmbolnăvit din cauza mizeriei. „Acum am ieșit din spital cu cel mic. Au zis că s-a îmbolnăvit din cauza condițiilor. Aici avem șobolani pe casa scării”, mai spune femeia”²⁶.

Faptele sunt fapte și ele arată limpede că discriminarea romilor săraci e încă o realitate. Nu se poate spune în niciun fel că romii sunt, per ansamblu, „favorizați” doar pentru că au anumite **minime** avantaje, cum ar fi locurile rezervate în licee și facultăți. Când sistemul avantajează pe o parte dar dezavantajează pe **zece**, ce se cheamă ca e? Se cheamă că romii sunt, în continuare, atât în ce privește rata sărăciei, mult superioară celei a românilor, cât și numeroasele cazuri de discriminare, **încă o etnie defavorizată**, practic **singura** etnie din România care e cu adevărat defavorizată.

Acum să trecem la alte probleme.

Problema asimilării romilor din România e una interesantă, și totodată una a surprizelor neplăcute pentru naționaliști.

Asimilarea unor națiuni și naționalități de către altele, pe multiple planuri, lingvistic, cutumiar, identitar sau toate la un loc, e o realitate veche, veche de când există națiuni și naționalități, și universală, mai ales în condițiile capitalismului care vine, în plus, și cu o plagă, asimilarea forțată. E ridicol să presupui că romii și România ar face excepție, toate datele sugerând, dimpotrivă, că asimilarea romilor în națiunea română a fost un proces real și chiar de amploare. Doar că una care, în general, s-a realizat mai mult pe jumătate, transformând pe romii românizați nu în români recunoscuți ca atare ci într-un fel de semiromâni. Modelul etnic și rasial brazilian a ajuns să lovească cu putere aici. Vom aduce aici, ca studiu de caz, pe așa-numiții rudari.

Un studiu realizat de Barometrul Incluziunii Romilor și publicat în 2007 arată astfel că 45% din romii chestionați se declară „romi romanizați”, în timp ce 15% sunt rudari și vătrași, 15% se identifică cu „neamurile mai tradiționale” ale căldărarilor, ursarilor și cărămidarilor iar 25% s-au considerat „doar țigani” sau s-au declarat aparținând altui neam²⁷.

Categoria cea mai influențată de cultura română sunt rudarii, prezentați de National Geographic în articolul „Neamuri țigănești” din august 2010, drept

„descendenți ai străvechilor aurari din India”²⁸, care s-au ocupat inițial cu căutarea și prelucrarea aurului dar care, de la sfârșitul secolului 18, au trecut la prelucrarea lemnului, fiind de aceea cunoscuți și ca lingurari sau blidari. Rudarii nu cunosc limba romani (cu excepția celor din Caracal), nu prezintă obiceiurile romilor tradiționali ci respectă tradițiile românești. Iată ce arată un comentariu postat la articolul respectiv pe 16 septembrie 2017, de un oarecare „Iulius”: „Rudarii nu sunt țigani, cel puțin așa arată toate dovezile. Rudarii nu vorbesc și nu au vorbit niciodată limba țigănească și nu au fost niciodată robi. În plus sunt perfect integrați în societate, chiar dacă în general sunt foarte săraci. Poate niște teste ADN ar ajuta la identificarea lor etnică și ce înrudiri și origini au. Deocamdată sunt o etnie misterioasă, cel puțin așa par pentru mine. Sunt oameni muncitori, modești, joviali, plini de solitudine și în general cinștiți și corecți. Am interacționat cu ei la bunici, fie când erau tocmiți pentru munci agricole cu ziuă, fie când cumpăram diverse obiecte de la ei în târgurile săptămânale sau la bâlciuri, și tot timpul mi-au lăsat o impresie extrem de bună”²⁹.

Rudarii în general nu se declară romi- de pildă la Chiojdeni, Vrancea, din 940 de romi care trăiesc în comună nici unul nu s-a declarat rom la recensământul din 2002, arată Ziarul de Vrancea în 2007³⁰. Totuși, există și cazuri când se declară. Astfel, în studiul „Marginalizarea socială în cazul unei comunități de rudari din județul Gorj, România”, Angela Costescu relevă următoarele: *„În cazul acestei cercetări, potrivit rezultatelor recensământului din 2002, documentele oficiale ale primăriei îi înregistrează pe rudari ca români. În schimb, rudarii dintr-o comună din județul Argeș, al recensământul din 2002 au fost înregistrați ca romi.”³¹ Identitatea principală este însă cea de rudar. „Dar, în pofida celor două tendințe surprinse în procesul de autoidentificare, identitatea salientă este cea de rudar, în contextul vieții sociale. Astfel, în cadrul conversațiilor, de multe ori prima identitate menționată va fi ce de rudar, secundată fiind de cea de român, sau rom, opțiunea pentru una sau alta dintre cele două identități depinzând de modul de autoidentificare al rudarilor”³². Acești oameni sunt conștienți de faptul că sunt oarecum suspendați între două lumi: romi nu sunt, pentru că nu stiu țigănește și nu au obiceiurile lor („Noi nu știm țigănește. Altu’ neam noi suntem... Dacă vorbește un țigan cu mine pe țigănește, poate să mă-njure, să mă spurce, că eu nu știu să-i răspund”, declara o femeie din această comunitate în vârstă de 64 de ani), dar nici românii nu-i acceptă ca fiind „de-ai lor” - *„Stii ce ma deranjează pe mine? M-a deranjat de câte ori unii mi-a zis: „Huu, țâgancă, fi-a dracu’ de țâgancă!” Ba, fir-ai al dracu’ cu mama ta, că nu sunt țâgancă, zâc. Zâ-mi rudareasă, că nu ma supăr. Da rudareasă nu mă supăr să mă duc și-n... și unde vrei tu să mă duci”³³, femeie din această comunitate în vârstă de 64 de ani.**

În cazul acestei comunități studiate de Angela Costescu, identitatea asumată pare a fi tocmai cea de... rudar, om suspendat între două lumi, rupt de unii dar neacceptat de ceilalți. Un rudar în vârstă de 56 de ani declara ca rudarul „este o țără mai jos decât românul, dar mai sus decât țiganul. Noi suntem între unii și alții, da’ nu cumva să scrieți acolo că suntem țigani”. Ei tind să traiască în comunitățile lor, departe și de

unii și de alții, căsătorindu-se în principal între ei, reticenți la căsătoriile cu alții. „De ce să-mi fi măritat fata cu un român? Ca să stea apoi toată viața cu capu' plecat în fața românului, să-i strige toată viața că e rudăriță?!”, exclama o femeie din această comunitate, în vârstă de 49 de ani³⁴.

Aceleași probleme de discriminare cu care s-au confruntat ceilalți romi apar de altfel și în cazul rudarilor. „Când un român avea nevoie de „brațe de muncă”- afirma autoarea studiului, contrazicând afirmațiile celor ca forumistul Iulius (cele privitoare la originea neromă a rudarilor au fost contrazise cu argumente temeinice de cercetători ca Ion Calotă încă din 1974)-, mergea în „rudărie” pentru a tocni om cu ziuă. Nu de multe ori, plata zilierilor rudari cobora sub prețul pretins pentru o zi de lucru în acele timpuri. Iar masa primită la sfârșitul zilei consta, uneori, în mâncare „întoarsă”, adică mâncare ce a mai fost o dată pusă pe masă pentru alții, dar nu a fost terminată. În schimb, mâncarea atinsă de un rudar nu era păstrată, ci aruncată în vasul care colecta mâncarea pentru porci. Pentru aceasta, și locurile la masă erau distribuite calculat, rudarii fiind cu „colțul lor””³⁵.

Cazuri de discriminare a rudarilor sunt prezentate și în presă. În 2007, Adevărul prezenta cazul coloniei de rudari de lângă Săcele, județul Brașov, în care își duc viața, din greu, peste 10 000 de oameni.

„Domnu’- întreabă unul din cei intervievați-, stii matale că în ultimii doi ani, în afară de ajutoare sociale, nu s-a făcut nimic și pentru noi? Dacă plouă, se face un noroi de nu mai ajung copilașii la școală. În tot orașul vin mașinile de strâng gunoaie, la noi e sărbătoare când fac asta. N-avem apă la robinet, țava de canalizare, curentul electric nici nu știm cum arată. Noroc că pică pătura pe noi și ne dă bunul Dumnezeu să ne încălzim iarna”. Copiii merg la școală și încă 150 sunt la grădiniță. „Cei care sunt în clasele mari- însă-, încep să absenteze: fie sunt trimiși la cerșit, dar de cele mai multe ori pleacă să strângă cartoane și fier vechi.”³⁶

Putem vorbi de o asimilare de succes în cazul rudarilor? E limpede că **nu**. Prejudiciile rasiștilor față de ei au rămas și, deși au ieșit, parțial, din cadrul identității rome, au rămas prinși în același sistem de oprimare rasială în care se găsesc aproape toți romii, din secolul 14 încolo. Asimilarea a fost mamă vitregă. Ea nu a adus romilor mai multe avantaje decât le-a adus negrilor americani sau celor brazilieni pierderea limbilor africane în fața englezei și portughezei și a credințelor africane în favoarea creștinismului.

Desigur, nu se poate pretinde romilor asimilați, care nu se mai declară romi, să se declare din nou așa. Nu se poate da un decret prin care rudarii să fie obligați să se declare din nou romi. Dar în niciun caz nu li se poate impune **nici** să se declare români. Părerea mea este că ei trebuie încurajați să-și găsească o identitate proprie și, în măsura în care comunitatea de origine și de povară a suferințelor istorice contează (și contează, chiar mult), să fie încurajați să se apropie de ceilalți romi, cu care împart statutul de comunitate etnică defavorizată. Romul asimilat nu poate fi trimis cu forța în ghetoul țigănesc dar nici nu poate fi încurajat să rămână în ghetoul

lui propriu, cu nimic mai plăcut, să rămână acel cerșetor de la poarta naționalistului, veșnic în căutarea unui loc la masa dacică numai pentru a i se trânti mereu ușa în nas. Ghetoizarea e rea, dar sindromul „sărut mâna naționalistule” e la fel de rău. Cel mai bine e să fie recunoscuți rudarii ca o etnie distinctă în această țară, să se creeze la recensăminte o rubrică specială „rudari”, să se pună accentul pe comunitatea de origine și de destin istoric vitreg cu romii și, pe cât posibil, să fie încurajați acești oameni ca de bună voie să înceapă, puțin câte puțin, să se declare ei înșiși romi.

Desigur, nu se poate nega că au existat și români care, de-a lungul timpului, coabitând cu romii, căsătorindu-se cu aceștia, s-au țiganizat, și la modul cel mai propriu. Cu atât mai mult cu cât, în perioada robiei, cel puțin până la hrisovul lui Alexandru Mavrocordat din 1785, dacă un român se căsătorea cu un rom el decădea automat la statutul de sclav. Dar chiar și după aceea copiii de peste 7 ani rezultați din asemenea căsătorii nu erau eliberați ci rămâneau robi. Iar după desființarea sclaviei romii și românii care coexistau în mahalale mizere, la marginea societății, s-au asimilat în ambele sensuri. Când romii se așezau în zone românești compacte probabil cei din căsătorii mixte se românizau, dar când românii se așezau în zone țigănești compacte, căsătoriile mixte aveau efectul invers, cel al țiganizării. Asimilarea s-a petrecut întotdeauna în ambele sensuri și va continua să se producă așa, dar nu trebuie să scăpăm din vedere că, pe măsură ce romii vor deveni tot mai numeroși, asimilarea dinspre români spre romi va crește și ea. Din ce în ce mai mulți romi înseamnă și din ce în ce mai mulți români care se vor țiganiza și din ce în ce mai puțini romi care se vor româniza, e inevitabil.

Dacă e să comparăm cele două, trebuie spus că între românizarea romilor și țiganizarea românilor, cea din urmă este cea care s-a dovedit cea mai bună. Da! Acest lucru trebuie spus clar. Romul românizat este supus în permanență, de către naționaliști, unui șantaj psihologic: dacă nu te ridici **mereu**, zi de zi, ceas de ceas, la nivelul așteptărilor **noastre** despre ce înseamnă să fii român, ți se va aminti mereu că ești țigan. Bănel Nicolică (care, de altfel, a avut verticalitatea de a se declara public rom) era Ok cât timp juca bine, dar când începea să rateze i se reamintea, de către naționaliștii din peluză, că e rom și cât de „rău”, de „josnic”, e să fii rom. Trebuie spus că naționaliștii români, în goana lor după țapi ispășitori, sunt gata să caute țigani chiar și acolo unde ei lipsesc, un exemplu clar fiind conflictul Vadim-Funar!

Nu trebuie cedat acestui șantaj! Nu trebuie uitat **cine** sunt cei care îl practică, nu trebuie uitat cât rău au făcut ei romilor de-a lungul timpului, și celor „neintegrați” și celor „integrați”! Naționaliștii care predică „integrarea” și „asimilarea” numai pentru a putea **scuipa** mai bine pe cei care încearcă să se asimileze sunt **la fel de răi** ca și cei rasiști în manieră segregaționistă. Între rasismul de tip brazilian și cel american și german **nu există** variantă mai puțin rea! Iată de ce afirm că între copilul din familie mixtă care se declară român și cel care se declară rom, al doilea este cel care face cea mai fericită alegere! Nu este vorba de a întoarce spatele românismului aici. În cultura română sunt multe lucruri care îmbogățesc viața oricui, care fac din cel care o

trăiește cu nimic mai prejos decât cel născut și crescut în marile culturi ale lumii. Dar nu este vorba de a spune Nu națiunii române ci de a spune NU răspicat celui care **strică** națiunea română, cel care de secole s-a băgat cu forța în viața națiunii române, cel care vrea să distrugă o identitate fără a pune nimic altceva în loc, cel care vrea nu numai să continue cu oprimarea romilor dar și să le ia acea identitate care le poate da forță de rezistență! Este vorba de a spune Nu celor mai perfizi dintre rasiști, care induc ideea că ei nu sunt împotriva „genelor” române, a culorii închise ci doar a culturii asociate cu această culoare închisă, numai pentru a putea călca în picioare mai bine **atât** culoarea **cât și** cultura. Acceptând **deopotrivă** ce e bun în cultura română și în cea romă te declari rom pentru a putea face un bine celor care suferă cel mai mult sub un jug dublu, și rasial și social. Asuprirea pe care au suferit-o romii a fost în primul rând rasială, a fost și e rasială într-o măsură mai mare decât este etnică, lucru similar celui petrecut cu negrii brazilieni- Brazilia nu a fost ceva diferit de America ci doar o Americă cu un plus de ipocrizie. Dar dacă un copil din familie mixta se declară rom, acesta este automat un act de sfidare a rasismului, atât a celui segregacionist cât și a celui ipocrit. Desigur, există totdeauna riscul de a cădea în cealaltă extremă, de a cădea în capcanele rasismului invers, de a ajunge să crezi că nimic în cultura română nu e bun și totul în cultura romă e bun și laudabil. Dar între dușmanul principal și cel secundar cred că e spațiu destul de manevră pentru a te feri de ambii.

Dar acest capitol nu poate fi socotit încheiat până ce el nu atinge și problema **celui mai rău** rasism anti-rom existent, și anume cel strecurat în însăși tabăra comunistă, în însăși tabăra celor care se revendică de la cea mai egalitară, cea mai umană, cea mai corectă ideologie existentă vreodată, marxismul.

Un dusman camuflat, se știe, poate fi mai periculos decât unul fățiș, și atunci când el obține și putere pe lângă camuflaj, devine **cu adevărat** mai periculos. Și în momentul de față, cum vom vedea, el are putere. Legionarul vopsit în roșu a fost mereu prezent în rândurile noastre dar în ultimii 25 de ani el a căpătat multă putere, ajungând să țină în mână întregi grupări autointitulate „comuniste”. Să-l urmărim pentru a vedea **cum** a căpătat această putere.

Pentru asta e absolut necesar să vedem ceea ce a fost bun în politica față de romi înainte de 1989 dar și ce a fost rău.

Regimul comunist e considerat de romii înșiși drept cel mai bun pentru ei din întreaga istorie a României. A fost perioada în care și-au dat copiii la școală. A fost perioada în care au primit locuințe, și încă locuințe din cele mai bune. A fost perioada în care și-au găsit locuri de muncă- și azi sunt mulți care regretă întreprinderile agricole de stat! Dar, alături de plusuri incontestabile, au existat și minusuri. Au existat și lucruri care se puteau face dar nu s-au făcut. Au existat și neadevăruri spuse oficial, lucruri care poate nu au fost rasiste în sine dar care au **permis** rasismului să-și găsească camuflaj pentru a putea roade mai bine din interior.

O idee greșită, mai ales în perioada lui Ceaușescu, când a fost formulată și oficial, a fost aceea că poporul român nu ar fi asuprit alte popoare. „Istoria- a spus la un

moment dat Nicolae Ceaușescu- *nu înregistrează ca românii să fi dus războaie de cotropire a altor popoare, ci numai de apărare. Atunci când a fost vorba să-și apere glia, ei s-au bătut cu bărbăție, învingând armate mari, pline de trufie, dar n-au cotropit și n-au asuprit niciun popor*³⁷.

A fost greșit nu numai față de romi ci și față de Bulgaria, căreia i-am răpit Cadrilaterul în 1913, și față de Patria Socialismului, Uniunea Sovietică, peste care ne-am dus, împinși de la spate, ce-i drept, până la Stalingrad în al doilea război mondial, să spui așa ceva. Dar a fost greșit în primul rând față de romi, victime ale unei oprimări în forma cea mai cruntă posibilă, în cea a sclaviei animalice care a durat 5 secole, mai mult decât sclavia negrilor din America. A fost greșit pentru că s-a ratat atunci o ocazie, de a face procesul acestei oprimări, fără de care nu era și nu e posibilă însănătoșirea relațiilor dintre români și romi. Cine crede că se poate face reconciliere numai zicând așa, din gură, „noi nu asuprim niciun popor”, fără **procesul** asupririi trecute, cine crede că e posibil să facem pace fără a spune și adevarul, se înșeală. Pacea e un cuvânt mare, dar fără Adevăr rămâne doar o vorbă goală. Pacea e un cuvânt mare, dar fără tragerea la răspundere a criminalilor din trecut ea nu este posibilă, din doua motive: întâi că romii **nu vor crede** că românii s-ar fi schimbat cu ceva, fiind înclinați să spună „zic ei numai din gură că vor binele nostru dar tot ca ei vor face”, și doi, pentru că rasiștii **se vor camufla** la adăpostul „măreței istorii fără pată” și vor roade pe dinăuntru, la început în secret, camuflat, apoi, când vor fi prins putere, fățiș.

Ce-i drept, se amintea de sclavia romilor în unele lucrări de istorie, dar se amintea **foarte puțin**, într-atât de puțin încât să nu se vadă, într-atât de puțin încât criminalii din trecut să rămână la locul lor, nesupărați de nimeni, veghind asupra rasiștilor din prezent care așteaptă doar prilejul pentru a relua crimele din trecut. Iată ce se spunea despre robii țigani în lucrarea lui Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu „Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi”, apărută în 1971: „*Robii. Ultima categorie socială o formau, în câteșitrele țările românești, robii. Ei erau cu totul în puterea stăpânilor lor care puteau face cu dânșii orice voiau, fără să-i omoare însă... Robi erau **țigani**; documentar, îi constatăm pentru întâia dată în Țara Românească, în hrisovul din 30 octombrie 1385, prin care Dan I întărește mănăstirii Tismana posesiunile ei; între aceste posesiuni sunt trecute și „40 de sălașe de țigani”, pe care mănăstirea le stăpânea din vremea lui Vlaicu Vodă... Țigani sunt mai vechi însă la noi în țară decât această mențiune documentară. Se pare că au venit o dată cu tătarii, aduși de aceștia. Sunt originari din India; limba lor se aseamănă cu unele dialecte din nordul Indiei*”³⁸.

Atât. E prezentată robia romilor în doar 10 rânduri după care se trece, în 4 rânduri, la prezentarea robiei tătarilor, existentă doar în Moldova și doar până la 1600. Este puțin, pentru că ororile sclaviei nu sunt prezentate în amănunt, astfel că ele **nu sar în ochi**, or când e vorba de o ură de secole trebuie neapărat ceva care să sară în ochi, ambelor părți.

Despre Holocaust, despre marea tragedie a Holocaustului comis de criminalul Antonescu la ordinele criminalului Hitler? Ei bine, nimic! Nu se pomenește de altfel nimic nici de Holocaustul antonescian împotriva evreilor, deși, e adevărat, se pomenește, expediindu-se însă într-un singur rând, de „*violențele și presiunile împotriva evreilor*” comise de legionari ³⁹.

Prin urmare, antirasism într-un singur picior, antirasism timid, care mai mult periază rasismul decât să-l lovească drept în inima-i sinistră. S-a făcut **mai mult** în lupta cu rasismul decât în toate guvernările burghezo-moșierești dar **mai puțin** decât ar fi trebuit. Nu suntem noi în măsură să-i denigrăm pe cei care au făcut mai mult decât oricine altcineva. Scriem aceste rânduri nu pentru a denigra ci pentru a întări hotărârea noastră de **a face mai mult**.

Cum au stat lucrurile cu promovarea culturii române?

Din nou, promovare într-un singur picior, dacă nu chiar mai puțin decât atât. Se amintește, cu totul ocazional, de rolul romilor în îmbogățirea culturii române. „*Țiganiile posedă un bogat tezaur folcloric (literar, muzical și coregrafic), care în unele țări a fost asimilat de cel național sau l-a influențat pe acesta*”, se arată în volumul 4 al Dicționarului Enciclopedic Român, apărut în 1966 ⁴⁰. Dar mult mai mult trebuia făcut în ce privește drepturile culturale ale acestei etnii. Nu exista învățământ în limba romani, nu existau ziare sau teatre în această limbă. Maghiarii aveau dreptul la învățământ, ziare și teatre în limba lor, romii nu. Germanii, care ajunseseră la un moment dat **mai puțini** decât romii, aveau școli, ziare și teatre în limba lor, romii nu. Drepturi pentru cei albi, nu și pentru cei negri. Poate că nu asta era intenția regimului, dar asta era ceea ce se vedea din exterior. Anumite încercări, timide, au existat. „*Între 1983 și 1985 poate fi totuși semnalată existența unei asociații culturale țigănești autorizate de guvern. Tot cu acordul oficialităților, la 8 septembrie 1984 se organizează la Sibiu un festival al romilor, dar începând din 1985 orice tentativă de a organiza o a doua ediție este blocată de Secția de Propagandă a Comitetului Central*” ⁴¹.

Regimul comunist oferă un exemplu de lucru făcut pe jumătate- pe de-o parte au fost ajutați romii la nivel social-economic, ridicându-li-se în mod incontestabil nivelul de trai, pe de altă parte au fost neglijați în continuare la nivel cultural. Asta e ca și o însămânțare care nu este urmată și de udarea solului. Sămânța este aruncată dar, în lipsa apei, nu prinde rădăcini. Da, marxismul consideră că factorul social-economic e cel mai important dar tot el repetă mereu că el nu este singurul. În lipsă de măsuri pe frontul cultural, ofensiva pe frontul social-economic e condamnată, pe termen lung, la eșec. E ca și când gonesti fascismul înapoi în bârlog dar nu-l urmărești și acolo și îl lași astfel în viață. Când burghezia prinde din nou puteri, fascismul iese din nou la lumină. Și lucrurile negative din cultura romă ajung să iasă la lumină. Când romii văd că nu este și cultura lor prețuită ei tind să răspundă cu arma, greșită, a disprețuirii integrale a culturii române. Iar noi ne luăm în continuare de romul care dă cu piatra,

fără să vedem și pe cel care a dat primul cu ea, din secolul 14 până acum practic fără întrerupere.

Vorbind și de miscarea comunistă de azi, trebuie identificate trei partide autoproclamat comuniste care sunt puternic infestate de rasismul anti-rom: Uniunea Comuniștilor Români, Noul Partid Comunist Român (rebotezat „Partidul Comunitar”) și Partidul Socialist Român.

UCR a fost condusă multă vreme de Daniel Dediu, care s-a făcut cunoscut prin atacuri incalificabile la adresa minorităților naționale, prin renunțarea solemnă la naționalizare și la lupta de clasă și cam atât. Vorbind la modul general, el s-a făcut cunoscut prin afirmația, tipic vadimisto-legionară, ca „în România minoritățile au mai multe drepturi decât românii”. Vorbind despre romi, l-am auzit personal insinuând că Iliescu a făcut atâta rău clasei muncitoare și României pentru că era țigan- „țiganul Iliescu”-, și luându-se de o persoană care, din anumite motive, nu-i plăcea, pentru că „nevastă-sa e pe jumătate țigancă”. Dediu a decedat în 2015 și în istoria comunismului românesc va rămâne exclusiv ca o cârțiță fascistă.

NPCR, desprins din fostul PMR, care permitea, în iunie 2002, apariția unui articol care laudă participarea României la războiul antisovietic, chipurile „*pentru dezrobirea fraților de sub robia ciumei roșii*”⁴², a publicat, prin 2010, pe site, un articol intitulat „Ubicuitatea războiului axiologic”, în care autorul, pe lângă faptul că nega ostentativ Holocaustul evreilor și romilor, amenința romii cu un nou Hădăreni. Totuși, liderii partidului au fost suficient de șireți ca să șteargă acest articol ultracompromițător de pe site, fără însă să emită și un comunicat în care să spună public că se disociază categoric de conținutul său și de autor. Persoane cu puternice prejudecăți rasiste, care declară în public că „țiganii sunt un pericol la adresa României”, sunt de altfel la loc de cinste în această făcătură social-democrato-legionaro-sri-isto-fsb-istă.

PSR are și el membri cu puternice prejudecăți anti-rome dar în general nu bate prea multă monedă pe acest subiect. Caracteristici acestui partid sunt membrii cu puternice convingeri și poziții internaționaliste, anti-rasiste, care aleg totuși **să rămână** alături de rasiști în același partid, ba chiar să-i numească „tovarăși”! Mare este grădina revizionismului românesc!

Problema atitudinii față de anumite personaje din istoria românească este încă o problemă ce trebuie atinsă aici.

Vedem că în America, față de care unii dovedesc o fobie extremă, declarând că tot ce vine de acolo e rău, și chiar că toți americanii ar merita uciși într-un război nuclear, se întâmplă și lucruri bune: cad statuile rasiștilor! Spre marea indignare a celor ce au rasismul imprimat în neuroni au căzut simboluri ale Sudului sclavagist precum Richard Lee sau Stonewall Jackson, ceea ce l-a împins pe Trump să intrebe solemn când vor urma statuile lui George Washington și Thomas Jefferson.

Noi, desigur, nu am avea nimic împotriva să cada și aceste statui. Atât Washington cât și Jefferson au fost rasiști și sclavagiști, atât Washington cât și Jefferson au fost de acord cu sclavia animalică a negrilor și au cerut și chiar practicat exterminarea fără

milă a amerindienilor pentru a face loc coloniștilor albi și mai ales pentru a îmbogăți oligarhia albă capitalisto-sclavagistă. Când vor cădea și statuile lui Washington și Jefferson să știți că trezirea poporului american a avansat considerabil și că clipa Revoluției nu este departe!

Iar ce e valabil acolo trebuie să fie valabil peste tot, inclusiv aici. **Peste tot** statuile celor care au comis crime rasiste trebuie să cadă. Avem și noi destui malefici care trebuie dați jos de pe pedestal. Dar care sunt aceia?

În privința lui Antonescu lucrurile sunt clare și ar trebui să fie pentru oricine se declară comunist sau om de stânga! Nu putem accepta oameni ca Ilie Neacșu, care declară că sunt „și cu Ceaușescu și cu Antonescu”, care au nerușinarea să declare că „*Antonescu și Ceaușescu s-ar fi respectat dacă s-ar fi cunoscut*”⁴³! Nu putem accepta **nici** tentative de „comuniști” precum acest Dumitru Stanciu bunăoară, postac de bază la fișuca criptolegionară Socialistul”, care, la fel, îl pun pe Antonescu alături de Ceaușescu, de Ștefan cel Mare și chiar de... Putin, delirând după cum urmează: „*Ștefan cel Mare, Ion Antonescu, Nicolae Ceaușescu... toți au fost cam de statura lui Putin și au însemnat ceva pentru „recunoscătorul” popor român*”⁴⁴! Nu, **nu** avem nevoie de asemenea oameni! Oricine se declară comunist, sau de stânga, trebuie să fie de acord cu condamnarea **fără rezerve** a monstrului Antonescu, ucigașul a peste 11 000 de romi în timpul Holocaustului. Figurile marelui patriot Ceaușescu și marelui vânzător de țara și ucigas Antonescu trebuie despărțite clar. Trebuie încetățenită ideea că a alătura pe Ceaușescu lui Antonescu este o blasfemie, care trebuie pedepsită ca atare. Pe bune, când zici „sunt și cu Ceaușescu și cu Antonescu” nici nu mai e nevoie să adaugi și „moarte țiganilor”, că e ca și cum ai fi adăugat de zece ori.

Dar în afară de Holocaust istoria României cuprinde și 5 secole de sclavie a romilor. Cum rămâne cu figurile istorice ale celor care au acceptat această stare de fapt ori s-au împotrivit schimbării ei? Cum rămâne cu oameni ca Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, care au prezidat peste societăți sclavagiste și, în fond, rasiste, chiar dacă rasismul nu era încă „fundamentat științific”?

Răspunsul este că fiecare personalitate istorică trebuie judecată **în contextul epocii sale**. Acesta este singurul punct de vedere cu adevărat marxist. „*Totul depinde de context, de loc și de timp*”, afirmă Stalin⁴⁵. Pe baza acestei așezări a lucrurilor în context a recuperat istoriografia sovietică din timpul lui Stalin figurile lui Ivan cel Groaznic sau Petru cel Mare. „*Greu vor înțelege cei care ignorează aceste principii- spune Mihai Roller- de ce istoricii sovietici- bolșevici- luptătorii cei mai aprigi pentru libertate și împotriva țarismului, apreciază la justa valoare contribuția țarului Ivan cel Groaznic la constituirea statului centralizat rus, precum și aportul împăratului Petru I la consolidarea acestui stat, deși nu se pierde din vedere caracterul și faptul că aceasta se înfăptuise mai ales pe spinarea țaranului asuprit*”⁴⁶.

Da, Ivan cel Groaznic și Petru cel Mare au fost monarhi absoluși, da, ei au fost despoți iobăgiști care oprimbau crunt poporul. Dar în același timp, în **perioada** și în **locul** în care ei au trăit monarhia absolută, fie ea și iobăgistă, a fost un **pas înainte** în

comparație cu stadiul vechi, cel al anarhiei și fărâmițării feudale. Ceea ce devenise o frână incontestabilă în calea progresului în Rusia anilor 1905 și 1917 era un pas înainte în cea a secolului 16 și chiar și în cea a secolelor 17-18. Lucrul acesta este valabil și pentru alte țări. Ceea ce era în 1789 incontestabil o frână în calea progresului în Franța era un lucru pozitiv în secolul 11, când se ajunsese la formula castelul și statul. Ceea ce era în 1947 și chiar și în 1866 incontestabil o frână în calea progresului în România era un lucru bun în secolul 15, în vremea lui Ștefan cel Mare, când se punea însăși problema existenței sau inexistenței statului. Una era regele moșier la 1907, când monarhia și feudalismul trăgeau țara înapoi, alta era voievodul moșier în secolul 15 sau în secolul 16, care împingeau țara **înainte**.

Este nepotrivită nu numai compararea lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul cu Hohenzolernii ci și cu George Washington și Thomas Jefferson. Da, Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare au fost nu numai iobăgiști ci și sclavagiști, dar în epoca lor și în partea lor de lume sclavagismul **nu-și trăise încă traiul**, pe când în America secolului 18 el **și-l trăise**. În Occidentul secolului 18 apăruseră puternice relații capitaliste care se ridicau împotriva sclavagismului cum se ridicau și împotriva feudalismului, în Moldova și Țara Românească ale secolelor 15-16 ele **încă nu apăruseră**. Mai mult, în Occidentul secolului 18 apăruse doctrina egalității în drepturi a tuturor oamenilor, în Moldova și Țara Românească ale secolelor 15-16 ele **încă nu apăruseră**. Una este să deții sclavi în epoca lui Jean Jacques Rousseau și alta să deții sclavi înainte de epoca lui Jean Jacques Rousseau. Una este să deții sclavi când **încă nu se pusese** problema abolirii sclaviei și alta e să deții sclavi când această problema **deja s-a pus** și, mai grav, **să te opui** acestei aboliri, fie și sub pretextul păstrării Uniunii. Dacă Washington și Jefferson corespund cu cineva de la noi, păi nu cu Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul corespund ei ci, mai degrabă, cu domnitorii de după înăbușirea Revoluției de la 1848 care, la presiunea Rusiei țariste și Turciei otomane, au restaurat sclavia romilor, ce fusese abolită de Revoluție, cu Barbu Știrbei și cu Grigore Ghica corespund ei!

Vedeți deci cum stau lucrurile. Vedeți deci cum **nici vorbă nu poate fi** de a-i pune pe Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul sau Constantin Brancoveanu alături de George Washington și Thomas Jefferson, cum **nici vorbă nu poate fi** de a plănui pentru statuile lor soarta ce-o plănuim statuilor „părinților fondatori” ai Statelor Unite ale Americii.

În același timp, nici nu putem să-i transformăm în figuri atemporale, în obiecte de adorație necritică. Trebuie să-i prețuim pentru meritele pe care le-au avut în centralizarea statală, în apărarea ființei de stat a românilor, în lupta pentru unitate națională. Îi prețuim și vom continua să-i prețuim pentru aceste lucruri. Dar nici nu trebuie scăpat din vedere, cum se scăpa de multe ori înainte de 1989, că ei au fost, totuși, exponenții unui sistem social feudalo-sclavagist, mult inferior celui pe care vrem să-l construim noi. Modelele noastre trebuie să fie în primul rând Marx, Engels, Lenin, Stalin, Mao și ceilalți mari marxiști. Nu putem să-i lăudăm pe voievozii noștri mai mult decât îi lăudăm și-i dăm ca exemplu pe marii clasici ai marxismului, pe eroii

și martirii mișcării muncitorești. Spre deosebire de perioada Nicolae Ceaușescu, politica noastră va fi: întâi marii clasici ai marxismului, eroii și martirii mișcării muncitorești și abia pe urmă marii noștri voievozi. Respect celor care au fost mari la vremea lor dar mai mare respect celor care au fost titanici și în Istorie și pentru generațiile viitoare! Un mai mare accent pe marxism și veți vedea că rănilor pe care trecutul le-a deschis între români și romi se vor vindeca de nu se vor mai cunoaște!

Vom avea, sperăm și credem, atunci când marxismul care știe să învețe din trecut va veni la putere, o Românie cu adevărat inclusivă, fără discriminare, fie ea și prin omisiune, o Românie multiculturală, în care Eroii românilor și ai romilor vor fi respectați în egală măsură, în care Istoria românilor și a romilor va fi respectată în egală măsură, în care Valorile românilor și romilor vor fi respectate în egală măsură și în care uscăturile românilor și romilor vor fi condamnate în egală măsură. O Românie și a lui Grigore Leșe și a lui Nicolae Feraru, și a lui Furdui Iancu și a lui Damian Drăghici, o Românie a diversității, armoniei și, în ultimă instanță, a influențelor și interdependențelor reciproce, a metisajelor culturale și genetice care vor duce, într-un final, la depășirea inclusiv a multiculturalismului însuși, în cadrul poporului muncitor unic al societății comuniste.

Note:

1. Cristina Bobe, „Interviu Claude Karnoouh, antropolog francez: „Poporul român este rasist, ca orice alt popor, numai că popoarele din Vest tac, pentru că se tem. Aici integrarea țiganilor ar putea fi simplă: prin forța culturală””, HotNews, 24 ianuarie 2011
2. Ibid.
3. Ibid.
4. „Iată cum fură țiganii din farmaciile din Spania”, Libertatea, 8 octombrie 2010
5. Andreea Damian, „Uite cum fură țiganii români din buzunare la Paris!”, 18 iulie 2013
6. „Bilanțul răfuielilor dintre clanurile interlope (doar în ultimii 2 ani)”, Tricolorul, 5 septembrie 2008
7. „Scandal la Craiova între un lider al lumii interlope și o familie de romi, în luni noapte”, Realitatea, 16 iunie 2009
8. „Bătaie între romi și interlopi în curtea spitalului”, Gazeta de Sud, 17 iunie 2009
9. <http://stirileprotv.ro/stiri/eveniment/s-au-incins-iar-spiritele-la-craiova-bataie-intre-romi-si-interlopi>
10. „Cele mai influente clanuri mafiote din Craiova. Cine sunt interlopii care se cred mai presus de lege”, Adevărul, 19 ianuarie 2015
11. Ibid.
12. Afrodita Cicovschi, Bogdan Costescu, „Cămătarii continuă să țină Craiova pe picior de război”, Curierul Național, 20 septembrie 2003
13. „Lumea interlopă și-a spălat rufele la Senat”, HotNews, 23 septembrie 2004

14. „Vezi de unde vine porecla lui Nuțu și Sile Cămătaru- o sa rămâi uimit! Uite cum îl descrie fiul lui: „Este ca o legendă pentru mine””, WowBiz, 14 mai 2013
15. „Care sunt cei mai bogați țigani din România: vezi topul celor mai înstăriți interlopi”, B1 Tv, 2 noiembrie 2011
16. Remus Florescu, „Cine este clujeanul care și-a comandat Aston Martin Valkyrie, mașina care costă 3 milioane de lire sterline și va fi produsă în 150 de exemplare”, Adevărul, 21 iunie 2017
17. Victor Lungu, „Bogdan Căpușan dă trei milioane de euro pe o mașină și nimeni nu-l ia la întrebări. Până când?”, Ziarul de Cluj, 22 iunie 2017
18. Marina Dohi, „Cășuneanu, camionagiul cu Bugatti Veyron în garaj”, Click, 7 octombrie 2015
19. Consiliul Local al Municipiului Giurgiu, „Hotărâre privind însușirea Diagnozei comunității de romi existente la nivelul Municipiului Giurgiu”, Giurgiu, 15 ianuarie 2016
20. „Neamuri țigănești”, National Geographic, 22 august 2010, vezi <https://www.natgeo.ro/locuri-si-oameni/comunitati/9165-neamuri-tiganesti>
21. Cea de-a doua formă a discriminării prin omisiune, cea a nementionării etniei **victimei** abuzurilor atunci când victimele sunt romi, dă naștere unei alte legende urbane a rasiștilor, cea a „româncelor ținute în sclavie sexuală de pești țigani”. În rarele cazuri când presa menționează etnia victimelor acestei sinistre sclavii vedem că aceste victime sunt... tot de etnie romă. *„O rețea infracțională formată din 15 prostituate de etnie rromă și cinci proxeneți a fost destructurată, joi, de Poliția din Toulouse... Prostituatele erau racolate din România și puse să facă trotuarul pe un bulevard din orașul francez Toulouse... Liderul grupului infracțional, un bărbat rrom în vârstă de 35 de ani, este un cunoscut proxenet și este renumit pentru violența sa”*, ne informează Ziare.com, vezi „Polițistii din Toulouse au destructurat o rețea de prostituție din România”, Ziare.com, 29 martie 2013. Când romi exploatează alți romi tentația rasiștilor este întotdeauna de a sugera, de a insinua, sau chiar de a spune fățiș, că negrul este alb, ca românii sunt în general cei exploatați de romi. Dacă vrem să găsim și alte cazuri de exploatare a romilor săraci de către cei bogați putem aminti și de articolul „Romii de la Baia Mare, sclavii interlopilor”, de Petru Zoltan, din numărul din 10 septembrie 2012 al Jurnalului Național, care descrie situația romilor de la groapa de gunoi din Craica înainte de a fi mutați de Cherecheș-Himmler în combinatul dezafectat Cuprom. *„Fiecare familie care s-a aciuat sub cerul liber era nevoită să plătească o taxă de intrare pe teritoriul ghetoului. Suma varia între 150 și 5000 de lei pentru un petic de pământ, în funcție de poziția și mărimea terenului. Pe urmă, pentru a beneficia doar de un bec chior, trebuia să plătească o altă taxă de 150 de lei pe lună... Fiecare specialist într-ale gunoiului trebuia să împartă frățeste banii pe care-i câștiga zilnic. „Dacă vinzi fier de 10 lei trebuie să le dai lor 5 lei, că altfel nu te mai lasă să intri pe groapa de gunoi”, a precizat unul dintre tinerii care stă de dimineața pe groapa de gunoi”*. O exploatare dublă, întâlnită în atâtea și atâtea locuri, atât din partea celor ca Cherecheș-SS cât și din a mafioților din propria etnie.
22. „Discriminare etnică la spitalul Marie Curie. Copii romi, ținuti în saloane separate”, Mediafax, 21 decembrie 2011
23. Ionuț Benea, „Școala în care copiii romi sunt fugăriți de lângă cei români. Caz de discriminare sancționat drastic de CNCD”, Adevărul, 10 ianuarie 2017

24. „Discriminarea romilor în ce privește dreptul la locuire. Cazuri de încălcare a dreptului la locuire din România”, raport Romani Criss, fără dată
25. Ibid.
26. „Viața într-un WC: cum trăiesc romii din Baia Mare într-o mizerie incredibilă, în fostele combinate Cuprom”, Adevărul
27. Corina Scarlat, „Românizați și becalizați”, Ziua, 20 februarie 2007
28. National Geographic, articolul citat
29. Ibid., comentarii
30. Silvia Vrânceanu Nichita, „Luncile- satul care le fuge romilor de sub picioare”, Ziarul de Vrancea, 17 septembrie 2007
31. Angela Costescu, „Marginalizare socială în cazul unei comunități de rudari din județul Gorj, România”, fără dată
32. Ibid.
33. Ibid.
34. Ibid.
35. Ibid.
36. „Rudarii din Săcele, mii de oameni fără identitate”, Adevărul, 13 noiembrie 2007
37. Am găsit citatul într-un almanah Scânteia Tineretului pe anul 1983, pagina 10
38. Constantin C. Giurescu, Dinu C. Giurescu, „Istoria Românilor, din cele mai vechi timpuri până astăzi”, Editura Albatros, București, 1971, p. 238
39. Op. cit., p. 653
40. „Dicționar enciclopedic român”, volumul 4, Editura Politică, București, 1966, p. 754
41. Emanuelle Pons, „Țigani din România, o minoritate în tranziție”, Compania, București, 1999, p. 32
42. Petre Butuc, „Lauri pe mormintele eroilor”, „Scânteia”, iunie 2002
43. Gheorghiu Zbăganu, „Naționalism și internaționalism”, Socialistul
44. Dumitru Stanciu, „Schimbarea e tot mai aproape! Excepția întărește regula”, Socialistul, 25 martie 2014
45. J. Stalin
46. Mihai Roller, „Probleme de istorie”, Editura Partidului Muncitoresc Român, București, 1949, p. 96

Capitolul IV: Marxismul și femeia.

Problema LGBT

Marxismul, singura ideologie care este împotriva **tuturor** formelor de opresiune, nu putea să negligeze un capitol atât de important cum este cel al luptei cu asuprirea de gen și nici unul care este pe cale să devină foarte important, cum este cel al luptei cu asuprirea pe bază de orientare sexuală. Trăim într-o epocă în care suntem mai mândri de progresul tehnologic ca niciodată (și această mândrie vine și cu efectul colateral de a da apă la moară celor care spun că „tehnologia singură” va rezolva orice) și totuși forme de asuprire moștenite din feudalism și chiar sclavagism ne-ar face de râsul oricarei civilizații cu adevărat cosmice care ar da de noi. Continuăm să ne omorâm între noi pe bază de culoare a pielii, ba chiar și de trib, vezi carnagiul din Sudanul de Sud, care e deja în al șaselea an. Continuăm să ne omorâm, să ne torturăm sau să ne înrobim între noi pe bază de religie- vezi abominațiile Boko Haram sau ISIS. Și continuăm, pe mari suprafețe ale Globului, să ținem peste jumătate din populația lumii în lanțurile unei sclavii la fel de rele, în esență, ca sclavia propriu-zisă, dacă nu chiar confundându-se cu ea. În mari orașe sau în mici sate de pe toate cele cinci-șase continente locuite milioane și milioane de ființe umane de gen feminin gem, plâng și sângerează și noi rămânem, în mare parte, într-o întristător de mare parte, orbi și surzi la lacrimile și la strigătele lor! Pentru un marxist asta e absolut intolerabil!

Se înțelege apoi că un marxist nu poate pretinde că luptă cu oprimarea femeii dacă nu luptă cu **toate** aceste forme, inclusiv cu cele mai „nevinovate” cum ar fi o banală... inegalitate în drepturi, ascunsă de multe ori sub falsa lozincă a „protejării diferențelor”. „Realismul de gen” este la fel de reacționar ca „realismul

de rasă” și trebuie tratat în lumina **adevărului** realism, a celui susținut de fapte, printr-o condamnare fără rezerve. Așa cum un luptător cu rasismul nu face două cepe degerate dacă nu luptă și cu formele „benigne”, rebotezate „rasialism” și „realism rasial”, tot așa nici un luptător cu patriarhismul nu valorează doi bani dacă nu luptă și cu formele sale „benigne”, rebranduite în „roluri de gen tradiționale”, „familie tradițională”, „conservarea tradițiilor”, „respectarea diferențelor biologice”, etc. Cum poți să fii credibil că lupți, de exemplu, cu violența domestică, dacă nu lupți și cu lucruri care **legitimează** aceasta violență domestică, cum ar fi anumite „nevinovate” versete biblice și coranice sau anumite „nevinovate” declarații ale unor personaje dintr-un „membru de nădejde al alianței strategice din care face parte România”? Si, bineînțeles, cum poți fi credibil că lupți **până la capăt** cu aceste lucruri, dacă nu lupți și cu **rădăcina socială** a lor, cu capitalismul, cu sclavia **capitalistă**, din care decurg, în ultimă instanță, toate celelalte forme de sclavie? Feminismul adevărat e cel care luptă și cu formele „benigne” de oprimare, dar de fapt chiar și el nu e feminist decât pe jumătate dacă nu lupta și cu mama oprimărilor care este capitalismul.

Ați ghicit, lupta cu oprimarea patriarhală este, inevitabil, o luptă cu fundamentalismul religios, acel fundamentalism religios care, fie susținut fie activat de capitalism și imperialism, duce de decenii bune o ofensivă deșănțată pentru întoarcerea noastră la Evul Mediu.

Fundamentalismul creștin a otrăvit de decenii Statele Unite, creînd, mai ales în Sud, generații întregi de îndoctrinați cu povești de adormit copiii gen lumea creată în 6 zile acum doar 6000 de ani, de la care nu mai e decât un pas până la povestea cu Pământul plat sau la cea a „blestemului lui Ham”, care condamnă „rasa neagră” la inferioritate și sclavie, sau la cea cu „statul Israel, împlinire a profețiilor biblice”, îndoctrinați care trec în cele din urmă la fapte, votând pentru Casa Alba un dement, și trec la fapte din ce în ce mai mult, susținând pe acel dement în toate actele lui de ecocid și genocid, inclusiv în amenințările cu cel mai cumplit Holocaust imaginabil, Holocaustul nuclear. În Polonia el otrăvește de ani buni o țară onorabilă, stricând imaginea unei națiuni care a dat genii, inclusiv ale Revoluției (Dzerjinski!), amenințând să transforme o țară care a suferit de pe urma despotismului medieval (țarismul) și a genocidului rasist (nazismul) în însăși emblema rasismului și medievalismului în Europa „civilizată”. În România, fundamentalismul religios ortodox, împănat de figuri ale sinistrului legionarism (Arsenie Boca, părintele Calciu, etc.), ne-a scos Lumina Științei din școli, ni l-a furat pe Darwin, somitatea biologiei moderne, fără de care nu este posibilă o cultură științifică modernă, denigrează aproape zi de zi Lumina Marxistă pe Trinitas Tv, și a creat o întreagă generație îndobitocită, care nu reacționează la problemele grave care amenință România, la pierderea independenței și suveranității naționale, la pierderea resurselor, la pierderea plămânilor verzi, la transformarea a mii de români în carne de tun pentru războaiele duse de

imperialiștii demenți și, în perspectivă, chiar a întregii țări în poligon nuclear. Moaștele sunt la putere, pădurile, apele, parcurile, casele, viețile oamenilor vii, în carne și oase, sunt ceva secundar, chiar neinteresant.

Fundamentalismul islamic am văzut și el limpede la ce a dus. Comerț de carne vie în Nigeria și Iraq, distrugerea moștenirii culturale a întregii Omeniri în Afghanistan, Mali, Siria și Iraq, transformarea femeii în obiect de trafic în Iraq de către ISIS și ferecarea ei în lanțurile celei mai negre sclavii patriarhale în Afghanistan de către talibani.

Bineînțeles, când e vorba de fundamentalismul islamic trebuie să avem grijă ca lupta noastră cu acest flagel pe care numai orbii și proștii pot să-l conteste să nu dea impresia unei lupte cu o comunitate de 1,7 miliarde de oameni. E important să nu dăm sub nicio formă impresia că atacăm islamul menajând creștinismul, sau că dăm dovadă de un ateism orbesc și prostesc marca Dawkins (cu tot respectul pe care-l avem în anumite privințe pentru Dawkins) sau Sam Harris.

Să spui că există lucruri rele în islam, asta **da**, e dator să facă orice om cinstit. Să spui ca „islamul este mama tuturor ideilor rele” (ca Sam Harris), să compari Coranul cu Mein Kampf, cum fac nu doar creștini ci și atei, asta **nu**, asta sub nicio formă nu trebuie făcut!

Nu este sub nicio formă adevărată ideea că islamul este o religie mai rea decât altele, și nici măcar că ar fi în **totalitate** rea. Nu e sub nicio formă justă nici comparația între Coran și Mein Kampf.

Așa cum am repetat, și cum e dator să repete orice marxist, **orice**, dar absolut orice lucru, trebuie privit în context. Cum a fost Coranul **atunci când el a apărut**? Cum a fost Mein Kampf **atunci când ea a apărut**? Și apoi trebuie să spui: există ceva în Coran care să fie relevant și pentru zilele noastre? Există ceva și în Mein Kampf care să fie relevant în zilele noastre?

Abordarea obiectivă, realistă, caracteristică marxismului, va releva faptul că, în multe privințe, Coranul a fost **un pas înainte** pentru epoca sa. De pildă, în ce privește condiția femeii. Putem spune clar, dacă vrem să fim obiectivi, că islamul **a ridicat** femeia arabă, punând capăt obiceiului barbar al uciderii fetițelor la naștere, permițând femeii să dețină proprietăți, să divorțeze, să moștenească. Da, e adevărat, Coranul susține că femeia trebuie să primească doar jumătate din cât primește un bărbat la moștenire. Dar ce însemna concret acel lucru atunci? Că islamul a ridicat femeia **de la zero om la jumătate** de om. E un progres? E un progres, pentru vremea respectivă e indiscutabil un progres, așa judecă orice om cu capul pe umeri. Dacă ar fi coborât femeia de la sută la sută om la cincizeci la sută om, cum a făcut islamul în varianta talibană în Afghanistan în 1996, atunci **da**, asta ar fi fost un pas înapoi. Dar ce era un pas înapoi la islamul din Afghanistan în 1996-2001 a fost un pas **înainte** la islamul din Arabia lui Muhammad a secolului 7!

Sau să luăm afirmația lui Muhammad cum că „*un arab nu este superior unui nearab decât în pietate, un nearab nu este superior unui arab decât în pietate*”. Superb! Înălțător! Este o afirmație pentru care merită să iei hadis-urile (tradiții referitoare la Muhammad), să le pui în bibliotecă pe raftul principal și să zici: „Asta e una din marile cărți ale lumii”! Internaționalism avant la lettre, internaționalism chiar înainte cu 11-12 secole să se pună problema egalității națiunilor, internaționalism pe vremea când din Occident până în China și Africa nu numai „naționalismul” ci **tribalismul** era atotputernic stăpân. Da, Muhammad a fost un om cu 11-12 secole **înaintea** epocii sale **în această** privință. Pe vremea când în America secolului 18 și primei jumătăți a secolului 19 se puneau problema dacă negrii sunt sau nu născuți să fie sclavi islamul avea deja o tradiție de 11-12 secole de **antirasism**, chiar dacă asta nu l-a făcut, ce-i drept, mai puțin sclavagist. Însă oricine va fi de acord că sclavagismul dublat de rasism e mult mai rău decât sclavagismul la modul simplu, nu?

Sau să luăm Pactul lui Omar care, tot în secolul 7, garanta creștinilor și evreilor ce se supuneau armatelor musulmane toleranța religioasă. Ce-i drept, îi transforma în cetățeni de rangul doi, deoarece creștinii și evreii erau, sub legea islamică, supuși la tot felul de discriminări. Dar compară aceste discriminări (să le spunem pe nume) cu statutul de **zero** cetățeni pe care-l aveau musulmanii supuși jurisdicției creștine, de pildă în Spania din 1492 până în 1609, sau în Sicilia, după cucerirea normandă din secolul 11. În Spania „regii catolici” (care acum, culmea nesimțirii, se transformă în apărători ai „integrității teritoriale” a unui stat imperialist împotriva separatismului catalan) au dus o politică clară de **creștinare forțată** a musulmanilor și evreilor, mergând chiar până la a-i persecuta pe musulmani și evrei **și după** ce ei trecuseră la creștinism, politică ce a culminat cu expulzarea lor în masă. Sub legea islamică un creștin sau un evreu (de multe ori și un hindus) era lăsat să-și păstreze religia dar sub legea creștină un musulman sau un politeist **nu** era lăsat. Compară ce înseamnă să fii zero cetățean cu cetățean de rangul doi și cetățean de rangul unu. Da, dacă islamul coboară pe creștin de la cetățean de rangul unu la cetățean de rangul doi acolo el devine clar un pas înapoi. Dar dacă el ridică pe creștin de la zero cetățean (cum au fost, de pildă, creștinii necatolici din Orient sub cruciați) la cetățean de rangul doi, nu înseamnă că asta este un pas înainte, că toleranța discriminatorie a islamului e superioară intoleranței genocidare a creștinismului și inferioară doar egalitarismului marxist? Bineînțeles că asta înseamnă.

Deci nu cu Coranul trebuie comparat Mein Kampf. Dacă e să comparăm cu ceva Mein Kampf, care a fost **întotdeauna** reacționară, malefică sută la sută **în toate timpurile**, și la apariție și după, păi nu cu Coranul sau cu hadis-urile trebuie comparată ci, bunăoară, cu **Bell Curve** al dementului de Murray, un darling al libertarienilor care au apărut ca ciupercile pe terenul infect al Reaganismului și Thatcherismului și față de care chiar și Dawkins a găsit cu cale să păstreze o tăcere

misterioasă și suspectă. De ce nu comparați Mein Kampf cu cartea lui Charles Murray, libertarienilor care va închinați „pieței libere” și „libertății cuvântului” cum se închină cei din ISIS decretelor lui Baghdadi? De ce nu comparați Mein Kampf cu Bell Curve, că acolo **toate** pasențele se potrivesc! O să vină și vremea când forțele progresiste ale lumii se vor ocupa și de cel mai periculos pseudointelectual al lumii și de fanii lui cum se cuvine. Căderea statuiilor confederate vă spune ceva?

În plus, Coranul are și o valoare literară deosebită. Sunt pasaje în Coran care pot fi puse alături de cea mai valoroasă poezie universală ¹.

Coranul nu trebuie condamnat în bloc ci trebuie depășit. Trebuie să condamnăm nu religia islamică în bloc ci doar acele părți ale ei care nu se mai potrivesc cu lumea modernă.

Unde putem să intervenim? Putem, și chiar trebuie, să condamnăm afirmații cum ar fi aceea că discriminarea femeilor când vine vorba de moștenire e bună pentru toate timpurile, inclusiv pentru zilele noastre. Un argument care nu poate sta în picioare este acesta, cum că „femeia obișnuită este mai slabă fizic decât bărbatul obișnuit”, deci ar avea „nevoi mai mici”, care ar justifica primirea unei părți mai mici la moștenire. Bine, dar ce te faci cu femeile care sunt **mai masive** decât bărbații, care cântăresc mai mult și sunt mai puternice? Există cazuri când sora poate fi mai masivă decât fratele, nu ar merita în cazul acesta să primească **mai mult?** Iată o întrebare foarte simplă, care risipește toate dilemele și astupă de-a binelea gura islamiștilor fundamentalisti. Dar este și o observație care înlătură pretenția infailibilității Coranului, deci a caracterului său divin. Dacă un Dumnezeu atotputernic nu poate să aibă cum trebuie în vedere toate cazurile care apar înseamnă că nu mai este sută la sută omniscient, deci nu mai e divin, căci asta înseamnă divin în islam. Nouazeci și nouă la sută omniscient înseamnă, în logica internă a unei religii care pretinde că deține adevărul absolut, zero la sută divin. Chiar și nouăzeci și nouă virgulă nouăzeci și nouă la sută omniscient înseamnă zero la sută divin, de altfel.

Faptul că femeile sunt mai puțin masive și mai slabe fizic decât bărbații este adevărat doar în medie. Nu este suficient pentru a discrimina în **toate** cazurile pe baza interpretării profund greșite a nobilei principii „fiecăruia după nevoi”. Când se va trece la repartizarea în funcție de nevoi (neapărat **după** desființarea claselor, până la asta ar crea inevitabil un comunism de baracă), un bărbat mai masiv decât o femeie va primi mai mult decât femeia mai puțin masivă și de la el se va cere mai mult decât de la respectiva femeie, dar în egală măsură și o femeie mai masivă decât un bărbat va primi mai mult decât bărbatul mai puțin masiv și de la ea se va cere mai mult decât de la respectivul bărbat. Ce greșeală ar fi să iei niște versete din Coran, progresiste la vremea lor, și să le transformi într-un ghid pentru viitor acum când **știm mai multe** decât cu 1400 de ani în urmă, când

năzuim la mai multe decât năzuiam atunci și când avem un ghid mai bun decât Coranul, marxismul!

Adevărata bătălie cu misoginii moderni, înveșmântați în haine respectabile, chiar „științifice”, nu este însă în legătură cu diferențele de gabarit și forță fizică, diferențe care sunt doar de ordin cantitativ, ci în legătura cu pretensele diferențe de inteligență, care sunt mai ales calitative. Aici se duce lupta, pentru că e vorba de a deschide sau nu accesul femeilor la ocupații considerate „bărbătești”, de a elibera sau nu femeia din lanțurile „rolurilor de gen tradiționale”. Misoginii moderni știu că aici e un front important și, când nu vin cu gogonata că „bărbații sunt mai inteligenți”, vin cu subtila minciună „egali dar diferiți”, care s-a văzut **foarte bine** unde a dus și unde trebuia să ducă în cazul aplicării ei la albi și negri, la o perpetuare a sclaviei în Sudul Statelor Unite (și nu numai) pentru un secol de la desființarea ei în timpul Războiului Civil.

Datele Științei infirmă însă pe misoginii camuflați, arătând marea similaritate între creierele bărbaților și ale femeilor. *„Psihologia populară”* scrie Scientific American- *iubește ideea că bărbații și femeile au creiere diferite. Sunt rapoarte care arată că bărbații au mai multe conexiuni corticale în fiecare din cele două emisfere cerebrale în timp ce femeile au mai multe conexiuni între emisfere. Dar aceste rapoarte omit să spună că 86% până la 88% din toate aceste conexiuni luate la un loc sunt **similare**, ceea ce arată că asemănările între creierele masculine și cele feminine sunt mai mari decât deosebiriile”*².

Deosebit de valoros în acest sens este studiul Daphnei Joel, neurolog la Universitatea din Tel Aviv, publicat în 2015. Analizând mai mult de 1400 de creiere, echipa condusă de Daphne Joel a demonstrat că majoritatea **conțin atât trăsături masculine cât și feminine!** Majoritatea subiecților analizați aveau trăsături ale ambelor genuri, în timp ce între 23% și 53% din ele prezentau trăsături atât „extrem masculine” cât și „extrem feminine”, numai 2,4% prezentând trăsături din doar o singură extremă! *„Masa aceasta de trei livre găzduită de cutia noastră craniană nu este nici masculină nici feminină”*³, conchide Joel.

Nu doar studiile de acest gen ci și viața de zi cu zi infirmă stereotipurile atât de dragi patriarhiștilor.

Bărbații sunt „de la natură” agresivi, femeile sunt „de la natură” emoționale, ne spun patriarhiștii. Mesajul este simplu: voi, femeilor, nu mai încercați să deveniți luptători, piloți de vânătoare, persoane cu autoritate și funcții de conducere. Nu mai încercați să veniți pe terenul nostru, al bărbaților, rămâneți pe terenul vostru, ce v-a fost conferit de milenii de atât de scumpă tradiție. Funcția de apărare? V-o îndeplinim noi. Hei, dar cine te apără de apărător atunci⁴?

Dar oare nu trece viața pe lângă voi, patriarhiștilor, și vă risipește minciunile atât de dragi? Dacă „de la natură” sunt femeile non-agresive și nepotrivite luptei,

cum se face, de exemplu, că în lume **crește** numărul femeilor care se bat? Și crește chiar vertiginos?

Conform unui raport al „Girl Violence and Aggression”, între 1980 și 2003 rata persoanelor de gen feminin arestate pentru „agresiuni violente” în Statele Unite a crescut cu 269%⁵. Nu luăm neapărat partea celor care folosesc violența fizică, indiferent că sunt bărbați sau femei. În anumite cazuri a-ți folosi pumnii poate fi justificat și poate răspunde chiar unui țel nobil, în altele poate fi foarte bine un mijloc de exploatare a altora. Dar aceste cifre, misoginilor, spun ceva: crește numărul femeilor care nu au nevoie de un „apărător” bărbat întrucât se pot apăra singure.

Spectaculos a crescut și numărul celor care practică boxul feminin. Conform unui studiu al Sport England citat de Guardian, numărul femeilor boxer legitimate în Marea Britanie a crescut între 2005 și 2009 de la 70 la mai mult de 900, o creștere într-adevăr extraordinară. S-a ajuns ca 40% din cluburile de box să aibă antrenamente pentru femei și ca, din 149 000 de persoane care boxează o dată pe lună, un sfert să fie femei⁶.

În tot mai multe cazuri femeile ajung să-i bată chiar pe... apărătorii înșiși, atunci când aceștia se poartă urât cu ele. Vești bune avem, de pildă, din Nigeria, țară unde fundamentalismul islamic și creștin își cam fac de cap.

*„Emmanuel Osuya, în vârstă de 55 de ani, funcționar civil pensionat, a cerut recent Curții din Igando, Lagos, să anuleze mariajul său ce data de 32 de ani pe motiv de bătăi în exces încasate de la soția sa. Osuya a uimit Curtea și audiența în aprilie 2005, atunci când a declarat judecătorului că soția sa, Abigeal Osuya, în vârstă de 50 de ani, l-a transformat în sac de box, bătându-l la cele mai mici provocări. Conform lui Osuya, viața a ajuns să-i fie amenințată de agresivitatea soției sale: „Soția mea vrea să mă omoare; mă bate aproape în fiecare zi cu arme periculoase. De trei ori mi-a rupt chiar piciorul, împiedicându-mă pentru zile bune să mai ies din casă”⁷, scrie The Nation Nigeria, care arată că fenomenul e în creștere, tabloul după care violența domestică e exclusiv a bărbaților față de femei „părând să se schimbe rapid”⁸. Nu luăm din capul locului partea agresorilor femei, deși nu putem nici să excludem varianta ca aceste atacuri să fi fost provocate de bărbații înșiși. Dar faptele rămân: tot mai puține femei, se pare, au nevoie de un apărător misogin, care să le abuzeze sub pretextul melodramatic al „ocrotirii”. Chiar dacă unele femei care bat pot fi ele însele abuzatoare, asta nu schimbă cu nimic faptul general că sporirea lor numerică este un semn de **emancipare** reală care trebuie să bucure pe toate femeile și pe toți oamenii progresiști.*

Din The Nation Nigeria mai spicuim un exemplu: un bărbat pe nume Godwin spune că, întorcându-se acasă, și-a găsit cele două neveste bătându-se. Încercând să le despartă, una din ele, pe nume Ebere, „a luat o scândură și i-a dat cu ea în cap”⁹!

Fără îndoială că, pe măsură ce puterea exemplului va convinge și alte femei, tot mai multe vor fi femeile care vor ști să se bată până ce, în cele din urmă, se va ajunge la paritate cu bărbații. În realitate nu „lipsa de agresivitate a creierului feminin” ci prejudecățile bărbaților sunt cele care au ținut atâta vreme femeile departe de ringul de box, departe de câmpul de luptă (deși excepții au existat și în timpurile vechi, vezi luptătoare remarcabile precum regina chineză Fu Hao din timpul dinastiei Shang pe care, contextul ne îndeamnă, o considerăm o feministă avant la lettre în ciuda faptului că era o exponentă a orânduirii sclavagiste în cea mai crudă formă, sau amazoanele din Dahomey, pe care le considerăm nu numai modele de feminism ci și de rezistență anticolonială ¹⁰) sau de poziții de conducere. Ținând seama de acest lucru trebuie să milităm nu doar pentru lucruri gen „salariu egal la muncă egală”, care sunt indiscutabil necesare dar care, prin ele însele, nu rup cu adevărat lanțurile, ci și pentru **deschiderea către femei a tuturor ocupațiilor considerate în mod tradițional „bărbătești”**. Nu există femeie mai bine apărată de bărbați decât femeia care se poate ea singură apăra de bărbați! Nu există femeie mai bine apărată de către o conducere bună decât femeia care poate ea însăși să exercite o conducere bună!

Să vedem cum au reușit regimurile marxiste să ridice femeia în mod real. Putem noi, marxiștii, să ne lăudăm cu un bilanț mai bun în această privință decât burghezia? La urma urmei, nu a dat și burghezia femei șefi, și încă de stat? O Thatcher, o Merkel, o Dilma Rouseff?

Firește, vârfurile sunt una, nota generală alta. Dacă ne-am lua numai după vârfuri am putea judeca România interbelică după standardele Căii Victoria, nu? Numai că nu prea ar fi cazul. Sau India după standardele maharajahilor, ceea ce ar fi o minciună cumplită.

Când vorbim de bilanțul marxiștilor în ce privește emanciparea femeii, trebuie să vedem în primul rând cum s-a reflectat în acest bilanț marea masă. Numai o asemenea abordare este justă.

Anglia o fi avut o femeie pe tron înainte de venirea bolșevicilor la putere în Rusia. Dar hai să comparăm situația mării mase a femeilor din Anglia reginei Victoria și din Rusia lui Lenin.

În 1919 Lenin atragea foarte bine atenția asupra diferenței între abordarea burgheză și cea bolșevică: „*În toate republicile capitaliste, burgheze, din lume, toate aceste cuvinte bombastice- cultură, civilizație, libertate-, se îmbină cu cele mai barbare, mai respingătoare, mai murdare și mai josnice legi care proclamă inegalitatea femeii, prin legile privitoare la căsătorie și divorț, la inegalitatea dintre copilul nelegitim și cel „legitim”, la privilegiile bărbaților, la umilirea și jignirea femeii... Republica sovietică, republica muncitorilor și a țăranilor, a șters dintr-o dată toate aceste legi, n-a lăsat piatră pe piatră din tot ce-a fost clădit pe ipocrizia burgheză și pe minciunile burgheze*”¹¹. Prin urmare, o diferență clară. Revoluția din Octombrie și-a întins influența binefăcătoare în adâncimile țesutului

social astfel încât ea să ajungă la toate femeile muncitoare, punând accentul nu pe vârfurile genului feminin ci pe egalitate și desființând și sursa patriarhismului, proprietatea privată, pentru a se asigura că egalitatea în drepturi nu rămâne o vorbă goală.

Statele Unite, acest „etalon” al democrației, libertății și civilizației, a acordat drept de vot femeilor nu mai devreme de anul 1920. Marea Britanie, cam tot atunci, prin 1928. Franța, abia în 1945, Elveția, marele etalon Elveția, abia în 1971. Anglia o fi avut o femeie în fruntea statului în secolul 19, dar pe atunci marea masă a femeilor din „Regatul Unit” nu aveau nici măcar drept de vot! Iată ce înseamnă să pui accentul pe vârfuri într-o epocă în care Egalitatea devine lozinca zilei!

Să urmărim puțin progresul Uniunii Sovietice în primele decenii de la Revoluția din Octombrie. Alexandra Kollontai scria în 1946: *„Într-o țară în care, cu 30 de ani în urmă, din 2,3 milioane de femei muncitoare 1,3 milioane lucrau ca servitoare la orașe și 750 000 făceau munci agricole la țară, într-o țară în care aproape că nu erau femei ingineri, aproape că nu erau femei savanți și obținerea unui post de profesoară era însoțită de condiții care insultau demnitatea femeii, în această țară sunt acum 750 000 de femei profesori, 100 000 de femei medici și 250 000 de femei ingineri. Femeile reprezintă jumătate din studenții din instituțiile de învățământ superior. Peste 33 000 de femei lucrează în laboratoare și institute de cercetare, 25 000 au titluri și grade academice și 166 au fost laureate cu Premiul de Stat pentru realizări în știință și muncă”*. Iată într-adevăr progrese uriașe când este vorba de penetrarea unor ocupații tradiționale considerate „bărbătești”! La fel de bine stăteau lucrurile și în ce privește funcțiile de conducere: *„Există 277 de femei deputați în Sovietul Suprem al URSS în timp ce 256 000 de femei au fost alese în organe ale puterii de stat rurale, urbane, regionale și republicane”*¹².

Kollontai, ea însăși o bolșevică de frunte, în ciuda unor divergențe cu totul temporare cu Lenin prin 1921, trebuie considerată una din cele mai mari feministe din Istorie. Scrierile ei pe această temă sunt deosebit de patrunzătoare și de o relevanță majoră inclusiv în zilele noastre, când lupta cu neo-misoginiei e la ordinea zilei. Nu poți să nu remarci în Kollontai o feministă de înaltă clasă. Demolarea mitului virginității, de exemplu: *„Importanța virginității înainte de căsătoria legală izvorăște din principiile proprietății private, din opoziția bărbaților față de a plăti pentru copiii altora”*¹³. Demascarea fără cruțare a ipocriziei când e vorba de comportamentul bărbaților și al femeilor, un alt exemplu: *„Ipocrizia (respectarea exteriorară a protocolului și practica reală a depravării) și codul dublu de comportament (unul pentru bărbați și unul pentru femei) constituie stâlpii dubli ai moralității burgheze”*¹⁴.

Alexandra Kollontai, îți mulțumim că ai existat!

Deosebit de relevante sunt și observațiile ei cu privire la prejudecățile deghizate în „lipsă de prejudecăți”, căci răul, se știe, vine în multe forme:

„Să ne imaginăm că un membru al clasei de mijloc intelectuale care este cultivat, implicat în politică și în viața de societate- pe scurt o „personalitate”, chiar o „figură publică”- începe să se culce cu bucătăreasa sa (ceea ce nu e deloc ieșit din comun) și chiar se căsătorește legal cu ea. Își va schimba societatea burgheză atitudinea față de el, va arunca asta chiar și cea mai mică umbră de îndoială cu privire la calitatea sa morală? Bineînțeles că nu. Acum să ne imaginăm o altă situație. O femeie respectabilă a societății burgheze- o figură a vieții sociale, o cercetătoare, o doctoriță sau o scriitoare, nu are importanță-, se împrietenește cu valetul ei și, pentru ca deranjul să fie complet, se mărită cu el. Cum va reacționa societatea burgheză față de comportamentul acestei femei până mai ieri „respectabile”? Ea o va acoperi de „rușine”, bineînțeles! Și, țineți cont, va fi cu atât mai rău pentru ea dacă soțul ei, valetul, este atrăgător sau posedă alte „calități fizice”. „Se vede clar pentru ce s-a îndrăgostit de el”, va fi răspunsul ipocritei burghezei¹⁵”.

Prejudecata care recunoaște doar bărbatului dreptul de a fi lipsit de prejudecăți tot prejudecată se cheama că e. Feminismul adevărat e cel care recunoaște și femeilor și bărbaților în egala măsură dreptul de a fi rebeli împotriva unei societăți nedrepte. Dacă acest drept ar fi recunoscut doar bărbaților, rebeliunea ar duce doar la înlocuirea unei sclavii cu alta. Mentalitatea descrisă de Kollontai camuflează perfect mentalitatea „să nu lăsăm clasa dușmană, sau rasa dușmană, sau religia dușmană, să ne fure femeile”, când nu se confundă de-a dreptul cu ea, iar asta nu e decât o reducere a femeilor la situația de simple obiecte de proprietate ale clasei, „rasei” sau religiei „superioare”.

Să vedem ce bilanț au mai avut marxistii și în alte țări.

Dacă marxismul rus a dat lumii o Alexandra Kollontai, cel chinez a dat lumii o Jiang Qing¹⁶. Și ce uriașă statură a avut ea în istoria comunismului mondial și a feminismului mondial! Cea care l-a susținut pe Mao împotriva cancerului numit burghezii roșie până la moarte și chiar după ea, cea care nu s-a plecat niciodată în fața burgheziei nici înainte nici după ca ea să ia puterea și să întoarcă Republica Populară Chineză la capitalism, rămâne în Istorie ca unul din cei mai mari oameni care au existat vreodată. Mai ales dacă ne gândim că în China lupta comuniștilor cu patriarhismul a întâmpinat și mai mari dificultăți decât în Rusia. Mutilarea a nenumărate milioane de femei prin procedeele legării picioarelor, omorârea fetițelor la naștere, vânzarea lor, căsătoriile aranjate, toate acestea au făcut din China prerevoluționară un loc încă și mai înapoiat decât Rusia prerevoluționară și au făcut sarcina comuniștilor încă și mai grea. Și totuși ei s-au achitat de ea. Istoria consemnează că, deși și gomindaniștii capitaliști și semi-fasciști ai lui Chiang Kai Shi au pretins că luptă cu aceste rele, **numai comuniștii** au reușit să izbăvească țara de el, și au reușit-o atât de bine încât și azi, la 40 de ani de la căderea socialismului în China, unele obiceiuri barbare precum legarea picioarelor femeilor au apus cu desăvârșire.

Un model de analiză marxistă în China socialistă este și articolul din august 1960 intitulat „Despre căsătorie”, în care se opune morala comunistă celei feudale și capitaliste în ce privește căsătoria.

„Conștiința de clasă joacă un rol important în formarea punctului de vedere asupra căsătoriei. Clasa feudală are punctul ei de vedere cu privire la căsătorie, la fel și clasa burgheză. Amândouă sunt bazate pe egoism și exploatare. Clasa muncitoare își are propria concepție cu privire la căsătorie dar ea se bazează pe principiile morale ale comunismului”¹⁷.

Comuniștii pun problema pe baza idealurilor de egalitate în drepturi și eliminare a exploatării. Numai așa pune un comunist cu adevărat problema. *„Pentru început- scrie articolul-, concepția noastră de bază cu privire la căsătorie este și trebuie să fie că noi ne construim fericirea pe baza ideii că ea trebuie împărtășită de toți. Susținem drepturile egale pentru bărbați și femei, drepturile egale ale soțului și soției. Combatem ideea după care bărbatul e superior femeii sau că soțul are drepturi speciale asupra soției. Ne opunem oricărei discriminări sau maltratări a femeii. Considerăm că mariajul trebuie să se bazeze exclusiv pe consimțământul reciproc. Ne opunem așa numitelor căsătorii aranjate sau folosirii oricăror procedee de înșelătorie sau coerciție de către vreuna dintre părți”¹⁸.*

Este demascată morala claselor exploatoare după care bărbatul este superior femeii, femeia e proprietatea bărbatului și banul e tot ce contează și, lucru important, sunt criticați acei muncitori și comuniști care se lasă contaminați de aceste idei, pregătind terenul pentru restaurarea capitalismului care, după cum cum cu tristețe suntem nevoiți a lua la cunoștință, s-a produs până la urma:

„Se mai afla încă printre tinerii noștri tovarăși unii a căror gândire e în continuare influențată de clasele exploatoare. Ei nu pot renunța la ideea că bărbatul este superior femeii; își disprețuiesc soțiile, mai ales pe cele cu un nivel mai scăzut de educație sau provenite din mediul rural. Când își caută parteneri, bărbații sunt cel mai mult interesați de frumusețe iar femeile de mărimea salariului și de poziția socială. Ei nu țin cont de niciunul din celelalte criterii pentru găsirea unui partener potrivit. Unii recurg chiar la înșelătorie pentru a obține dragostea partenerului sau a-l forța să se căsătorească cu ei”¹⁹.

În ce privește lucrurile care contează cu adevărat într-o căsătorie, articolul enumeră *„concordanța nivelului politico-ideologic, tovarășia în muncă, ajutorul reciproc și respectul reciproc”²⁰*. Considerăm și noi că aceste lucruri trebuie să fie pe primul plan, atracția fizică abia pe locul doi iar banii și poziția socială nu ar trebui să conteze **deloc**. În niciun caz nu putem accepta ca partener o persoană care ne atrage fizic dar care nu are nivel politic și ideologic corespunzător sau, mai grav, e chiar reacționară. În niciun caz nu putem accepta ca partener o persoană care vânează poziții sociale și confort material; asemenea mentalitate e chiar mai periculoasă pentru o femeie decât pentru un bărbat deoarece o învață să renunțe la muncă, la viața activă, pentru a fi întreținută de un bărbat bogat.

Or, sa înveți pe cel obișnuit de milenii de patriarhism cu ideea că trebuie să fii întreținut înseamna să-l înveți nu numai să disprețuiască munca ci și să-și iubească propriile lanțuri. Nu munci, privește de sus pe cel care muncește, caută protecția celui mai puternic ca tine în schimbul renunțării la drepturile tale, asta e o invitație la trădarea clasei tale și la masochism față de protectorul-abuzator. Cu adevărat o mentalitate nefastă!

După ce am văzut ce au spus și făcut marxiștii până acum, să vedem și ce mai rămâne de făcut. În mod cert nu putem accepta ideea că tot ce ne trebuie pe viitor se găsește în opera marxiștilor din trecut. Nu putem accepta acest lucru daca vrem sa fim marxiști creatori. Întrebarea pe care trebuie să ne-o punem este: au fost epuizate toate fronturile sau au mai rămas fronturi care trebuiesc deschise în lupta cu funestul patriarhism?

Părerea noastră e că da, mai sunt fronturi care trebuiesc deschise și au apărut cauze noi pe care marxiștii trebuie să le îmbrățișeze daca vor să fie feminiști adevărați ai secolului 21.

Să luam, de exemplu, cazul țărilor în care este legală poligamia. În acele țări, mai ales musulmanilor dar (in Africa) și creștinilor li se permite bărbaților prin lege să aiba mai multe soții. Ce trebuie să facă marxiștii în acest caz? Să susțină desființarea poligamiei și trecerea la monogamie obligatorie? Sau să susțină **extinderea** poligamiei astfel încât și femeile să aibă dreptul la mai mulți bărbați?

Știm că Engels a susținut, la vremea lui, monogamia, și după el toți comuniștii, toate regimurile comuniste, au susținut monogamia și au combătut poligamia. Dar trebuie să avem în vedere anumite realități, pe care înaintașii nostri nu au putut, în condițiile de atunci, să le aibă în vedere. Nu e vorba numai de faptul că există bărbați care nu se pot pur și simplu mulțumi cu o singură femeie, sau femei care nu se pot mulțumi cu un singur bărbat- asemenea lucruri există și trebuie să privim realitatea drept în față. E și vorba că desființarea poligamiei în țările respective, ar putea produce suferință umană, deoarece sunt bărbați care s-au atașat sincer de toate soțiile lor și încă în mod egal (Coranul chiar permite bărbaților să-și ia mai multe soții numai cu condiția să le iubească în mod egal). Ce te faci cu bărbații care au mai multe soții și le iubesc pe toate în mod egal? Nu ar fi oare o cruzime să-i pui să lase pe femeile pe care le iubesc? Să aleagă pe care să o lase și pe care să o păstreze?

O soluție mult mai fezabilă decât interzicerea poligamiei ar fi extinderea ei, astfel încât și femeile să aibă dreptul la mai mulți bărbați. Familiile compuse dintr-un bărbat și mai multe femei vor coexista pașnic cu cele compuse dintr-o femeie și mai mulți bărbați. Ar putea apărea și cazuri de suprapunere în aceeași familie- un bărbat să aibă mai multe soții, dar și una din soțiile sale să mai aibă, cu acordul fiecărui soț, alți soți. Nu e nimic rău în asta, e chiar sănătos, întărind legăturile afective între oameni, eliminând egoismul, constituind o punte către altruismul superior al societății comuniste. Cu cât iubești mai mulți oameni cu atât mai

dispus ești să te lepezi de egoismul moștenit de la capitalism, când îți puneai persoana iubită deasupra altor persoane, și să te apropii de acea stare când nu vei mai pune anumiți oameni deasupra altora. Persoanele care iubesc puțin sunt mai dispuse să fie subiective și partinitoare, iar când apare subiectivismul poate oricând încolți sămânța individualismului și capitalismului. Cine iubește mult este și obiectiv și altruist și cu cât iubește mai mult cu atât e mai obiectiv și mai altruist, mai ferit de ispitele mentalității burgheze.

Poligamia te poate apropia de comunism, dar numai cu condiția să fie poligamie **echitabilă**, acordând femeilor aceleași drepturi matrimoniale ca și bărbaților.

Un alt front care trebuie deschis de marxiștii zilelor noastre este cel al apărării drepturilor **celor mai vulnerabile** dintre femei, cele care lucrează în industria sexului, prostituatele.

Înaintașii noștri au condamnat prostituția, considerând-o o ocupație degradantă și nu au considerat prostituatele ca fiind oameni ai muncii adevărați. O parte din marxiștii de azi împărtășesc și ei aceste păreri, considerând fie că femeile ocupate în această industrie nu sunt proletari ci lumpenproletari, fie că ocupația ar fi „inerent” degradantă și, ca atare, legalizarea nu ar îmbunătăți cu nimic situația grea cu care se confruntă ele. Să așteptăm venirea socialismului care va desființa orice exploatare ar fi soluția, s-ar părea. Ce să ne mai obosim cu sindicalizarea când bate la ușă direct socialismul?

Când nu vrei să faci o analiză de clasă a societății actuale și apelezi la trecut vei observa că trecutul, culmea, se întoarce împotriva ta. Tocmai marxismul, care înseamnă analiza concretă a situațiilor concrete, te împinge în afara sa și de partea reacțiunii întruchipate de siniștrii interlopi care domină peisajul industriei sexului și de prefăcuții religioși care le țin isonul.

Cum poți să spui că persoanele din industria sexului sunt lumpenproletari când această industrie **a încetat demult** să mai fie o ocupație marginală? În general, ați privit vreodată cifrele? Prostituția aduce încasări anuale de nu mai puțin de 186 miliarde de dolari²¹. Sume colosale se învârt în această industrie, asta e clar. Cum poate o industrie care generează asemenea sume să fie o ocupație marginală? Or, lumpenproletariatul poate exista doar în acele ramuri ale economiei care sunt marginale. Cu siguranță, așa stăteau lucrurile în urmă cu un secol sau doua. Dar capitalismul nu lasă nimic neatins și tot ce atinge transformă în **industrie capitalistă**. Iar acolo unde există industrie capitalistă apar inevitabil, prin forța însăși a lucrurilor, căreia nu-i puteți contrapune niciun fel de lozinci, **burghezi și proletari**.

Prostituatele anului 2017 nu trebuie trecute în categoria lumpenproletarilor ci în cea a **proletarilor**. Exploatarea capitalistă îmbinată cu cea sclavagistă este soarta lor. Și cum ar putea un marxist să nu se situeze de partea proletarilor și împotriva stăpânilor exploatareți?

Cum ar putea un marxist să nu fie pătruns de revoltă când citește, de exemplu, asemenea știri precum cele referitoare la monstruosul Ion Clămparu, regele proxeneților din Spania timp de mai mulți ani: „Unul dintre cei mai importanți martori ai acuzării, o fată din România care apare în dosarul procuraturii sub numele de Pepa, povestește ce i s-a întâmplat unei colege care refuza să se prostitueze. „Legase de un arbore o fată pe care apoi au asmuțit câinii pe care îi avea într-o vilă, omorând-o... înainte de a o lega o torturaseră, tăindu-i degetele și scoțându-i dinții”²².

Bine, dar legalizarea nu rezolvă problema bățăilor și a altor abuzuri. Studii efectuate de exemplu în Germania au arătat că aceste probleme rămân. E legalizarea o soluție falsă?

Depinde ce fel de legalizare, răspundem noi. Noi nu am susținut niciodată că orice fel de legalizare ar rezolva problema. Poziția noastră a fost mereu cea a legalizării **însoțite de sindicalizare**. Poziția noastră a fost mereu cea a legalizării însoțite de sindicalizare reală, care ușurează lupta de clasa a asupritorilor împotriva asupriților. Nu legalizarea în sine rezolvă problema ci acel tip de legalizare care ușurează lupta femeilor din industrie cu șefii exploatare ai industriei. Ați învățat vreodată femeile din industrie să facă o grevă, domnilor care criticați fără să vă implicați? În general, v-ați implicat vreodată în lucrurile pe care pretindeți că vreți să le rezolvați? Vă plângeți că există clienți care urinează în capul femeilor. Ați învățat vreodată femeile să lupte cu adevărat contra lor, să spună un Nu răspicat celor care fac asta? Implicați-vă în rezolvarea problemei și pe urmă puteți veni cu soluții constructive. Fără implicare însă nu rezolvați nimic.

O alta problemă ce trebuie atinsă în acest capitol este cea a persoanelor LGBT. Să ne situăm de partea lor sau a celor din Coaliția Pentru Familie? Să susținem drepturile egale pentru persoanele LGBT, mergând până la încheierea de căsătorii între persoane de același sex? Sau să ne poziționăm de partea celor care apără „familia tradițională”?

Se înțelege că datoria marxiștilor e de a lupta în permanență împotriva oricărei discriminări care ar putea să dezbină clasa muncitoare. Printre proletari nu sunt doar negri, romi, musulmani, femei, ci și persoane LGBT. Cum am putea să avem altceva decât o atitudine tovarășească față de ei? Cum am putea noi să nu luptăm împotriva oricărei forme de jigniri, de violențe, de discriminări față de aceste persoane?

„Bine, dar nu este normal. Este împotriva Naturii”. Aceasta este replica pe care o auzim cel mai des. Când văd homofobii că nu le merge cu argumentele de natură religioasă ei se grăbesc să recurgă la argumentul „împotriva naturii”.

Cât de multe știți voi despre Natură, e întrebarea care ne vine pe buze. Poate că dacă ați ști mai mult ați vorbi mai puțin, nu?

Homosexualitatea, se pare, a existat în Natură cu mult înainte să o fi descoperit „ONG-urile sorosiste” de care vă plângeți atât de mult. Ea este

cunoscută în prezent la peste 450 de specii, cum ar fi pinguinii regali, pinguinii Humboldt, pinguinii Adelie, albatroșii Laysan, girafele, specii de muște, de gândaci, ba chiar și la primate cum ar fi macacii japonezi sau bobobo (cimpanzeii pitici)²³. La albatroșii Laysan s-au descris chiar și perechi **pe viață** formate din femele. „La o populație de pe insula Oahu, 31% din perechi sunt formate din două femele neînrudite. Mai mult, ele cresc pui care sunt concepuți de masculi aflați deja într-o pereche dar care se împerechează pe furiș cu una sau ambele femele din perechea de același sex. Ca și perechile formate dintr-un mascul și o femelă, aceste perechi formate din femele pot crește doar un pui pe anotimp”²⁴, afirmă Marlene Zuk, de la Universitatea Minnesota din Saint Paul, SUA, citată de BBC.

Căsătoriile între persoane de același sex sunt deci o problemă în care și albatroșii pot pleda Pentru.

Nu văd cum ar putea căsătoriile între persoane de același sex să facă rău societății. Un asemenea rău ar putea exista în cazul în care persoanele LGBT ar obliga și persoane heterosexuale să fie la fel ca ele. Dar căsătoria între persoane de același sex luată în sine nu poate face rău nimănui. În asemenea căsătorii normale că se pot naște abuzuri, și chiar foarte mari. Dar asemenea abuzuri se pot naște și în cuplurile „normale”. Sunt cuplurile formate dintr-un bărbat și o femeie vestite pentru ireproșabila conduită a soțului față de soție sau față de copiii? Între o familie heterosexuală în care soțul își bate soția și copiii și o familie homosexuală formată din persoane decente, cu siguranță că orice om normal trebuie să o aleagă pe a doua. Sau aveți voi niște statistici din care să reiasă că în cuplurile homosexuale există mai multă violență decât în cele heterosexuale? Dacă da, arătați-le. Până una alta nu tipul de familie luat în sine e bun sau rău, ci **calitatea** persoanelor care o compun. Un heterosexual abuziv e mult mai rău decât un homosexual bun. Oamenii nu trebuie judecați după orientarea sexuală ci după cât de Oameni sunt. Iar asta nu ține de orientarea sexuală.

București, 14 octombrie 2017

Contact: raduvmihai@yahoo.com

Note:

1. „Pe Soare și pe glorioasa lui splendoare/ Pe Luna care îl secondează/Pe ziua care dezvoltă
Soarele în plia glorie/Pe noaptea care i-o ascunde/Pe firmament în minunata lui alcătuire/Pe
Pământ în vastitatea sa/Pe suflet în ordinea și proporția ce i-am dat/Și iluminarea sa față de

bine și rău/Adevărat că reușește cel care îl purifică/și piere cel care îl corupe”, din sura 91 a Coranului, vezi „The Holy Qur’an”, Wordsworth Classics of World Literature, p. 539

2. Marcia L. Stefanick, „Not just for men”, Scientific American, September 2017
3. Lydia Denworth, „Is there a „female” brain?”, Scientific American, September 2017
4. Trebuie sa spunem că de acest gen de „realism ireal”, care ajută întrutotul fascismul, a dat dovadă și fostul lider libian Gaddafi, răsturnat de imperialiști în 2011. Deși regimul lui Gaddafi e caracterizat drept laic, Gaddafi a avut față de femei prejudecăți nu foarte diferite de ale celor mai reacționari islamiști. *„Diferențele anatomice naturale dintre bărbat și femeie- scrie Gaddafi în faimoasa sa Carte Verde- duc la diferențe în funcționarea organelor lor cât și la diferențe naturale rezultând din diferențe psihologice între ei, acestea traducându-se prin diferențe în mentalitate, spirit, sensibilitate și aspect al corpului. Femeia este afectuoasă, frumoasă, emotivă, plânge și se sperie ușor. Pe scurt, datorită deosebirilor naturale, femeia este gingașă iar bărbatul brutal*”, spune Gaddafi, ignorând tot mai numeroasele cazuri care arată contrariul, vezi Muammar Al- Qadhafi, „Cartea Verde”, p. 178-179. Idealul lui Qadhafi-rolurile de gen tradiționale. *„Societățile industriale moderne, care au obligat femeia să se adapteze aceluiași munci fizice ca și bărbatul, în detrimentul feminității sale și a rolului său natural legat de frumusețe, maternitate, cămin, nu sunt niște societăți civilizate. Ele sunt societăți materialiste, nu civilizate. Perpetuarea lor reprezintă o absurditate și un pericol pentru civilizația umană*”, ibid., p. 179-180. E limpede că liderul libian nu stăpânește conceptele filozofice și politice de bază, dar totuși unii ni l-au dat foarte vocal exemplul de „socialism modern”, care să fie eventual și un substitut al marxismului. Regimul Qadhafi nu poate fi considerat decât antiimperialist, nu și socialist. El a fost antiimperialist în sensul burghez al cuvântului, demn de susținerea comuniștilor în fața agresiunii imperialiste, dar nu mai mult decât un antiimperialist în sens burghez.
5. <http://www.digitaljournal.com/article/122122>
6. Rachel Dixon, „The rise of women boxers”, Guardian, 12 November 2010
7. Adetutu Audu, „Husband battery on the rise, as women fight back”, The Nation Nigeria, November 8 2015
8. Ibid.
9. Ibid.
10. Treceau peste garduri acoperite cu spini ascuțiți de acacia în timpul antrenamentelor și la război luptau până la moarte. *„Atât de masive erau scheletul și musculatura lor că, în multe cazuri, doar după șani puteai să-ți dai seama de feminitatea lor*”, a scris, impresionat, exploratorul englez Richard Burton, care a ajuns în Dahomey în 1863. Colonialiștii francezi au simțit pe propria piele ferocitatea acestor luptătoare fără pereche în războaiele din 1892-1894 și nu au reușit să le învingă decât după ce au adus Legiunea Străină echipată cu mitraliere. Chiar și după înfrângere au scris istorie- soldați francezi care au luat amazoane în pat ca trofeu au fost de multe ori găsiți cu gâtul tăiat a doua zi dimineața... Vezi <http://www.messynessychic.com/2016/03/18/meet-the-amazonian-terminators-of-dahomey>. Site-ul Institutului Smithsonian prezintă și câteva aprecieri elogioase ale soldaților francezi pentru cele ce au fost cei mai redevabili oponenți ai lor. *„Aceste războinice... dovedesc o valoare combativă extraordinară, luptând întotdeauna în primele rânduri*”, scrie un luptător al Legiunii Străine pe nume Bern în timp ce Henri Morienvat, un luptător din marină, le caracterizează ca *„remarcabile în curajul și ferocitatea lor... aruncându-se cu o bravură deosebită în vârful baionetelor noastre*”, vezi Mike Dash, „Dahomey’s women warriors”, site-ul Smithsonian, September 23 2011
11. Lenin, „Puterea Sovietică și situația femeii” în „V.I. Lenin, Opere”, volumul 30, Editura de Stat Pentru Literatură Politică, București, 1956, p. 106
12. Alexandra Kollontai, „The Soviet woman- a full and equal citizen of her country”, la <https://www.marxists.org/archive/kollona/1946/full.htm>

13. Alexandra Kollontai, „Theses on Communist morality in the sphere of marital relations”, la <https://www.marxists.org/archive/kollonta/1921/theses-morality.htm>
14. Ibid.
15. Alexandra Kollontai, „Sexual relations and the class struggle”, la <https://www.marxists.org/archive/kollonta/1921/sex-class-struggle.htm>
16. Iar la noi avem nume ca Elena Ceaușescu, Lina Ciobanu, Suzana Gâdea, care, deși n-au crezut în lupta de clasă și în socialism, au avut totuși un rol pozitiv în emanciparea femeii în România. Să ne gândim numai la câte școli generale și licee din România au și acum directori femei, de exemplu. Admirabile în acest sens sunt cuvintele lui Nicolae Ceaușescu din 1969: *„Este nejust ca în întreprinderile unde 90% din personal este alcătuit din femei, directorii, șefii, să fie toți, sau aproape toți, bărbați. De asemenea, este nejust ca în cooperativele agricole, unde marea majoritate a celor ce lucrează sunt femei, președinții, brigadierii, socotitorii- deci cei care, cum s-ar spune, mai stau pe la umbră- să fie toți bărbați. Cred ca sunt și în asentimentul bărbaților- nu numai al femeilor- cerând să se pună capăt acestor stări de lucruri; să facem ca egalitatea în drepturi să existe nu numai în general, ci să se materializeze concret în întreaga viață socială și politică a țării”*, vezi „Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român”, Editura Politică, București, 1969, p. 63
17. „Views on marriage”, august 1960, in „China Readings 3. Communist China, revolutionary reconstruction and international confrontation, 1949-1966”, Penguin Books, 1977, p. 451
18. Ibid., p. 452
19. Ibid., p. 453
20. Ibid., p. 452
21. <http://www.havocscope.com/prostitution-statistics/>
22. „Ion Clămparu tortura prostituatele neascultatoare: le tăia degetele, le scotea dinții și dădea câinii pe ele”, bzi.ro, 12 decembrie 2011
23. Arash Fereydooni, „Do animals exhibit homosexuality?”, Yale Scientific Magazine, March 14 2012 și Melissa Hogenboom, „Are there any homosexual animals?”, BBC World News, 6 february 2015
24. Melissa Hogenboom, articolul citat

Cuprins:

Capitolul I: Marxismul si protectia mediului.....	1
Capitolul II: Roboti, problema saracirii si a supravietuirii proletariatului si a conflictului cu alte entitati inteligente.....	20
Capitolul III: Mituri rasiste antirome, probleme putin discutate despre convietuirea etniilor si cai de rezolvare a conflictului romi-romani.....	37
Capitolul IV: Marxismul si femeia. Problema LGBT.....	63